

İSTATİSTİKLERLE TÜRKİYE

Turkey in Statistics 2017

İSTATİSTİKLERLE TÜRKİYE

Turkey in Statistics 2017

İstatistiki veri ve bilgi istekleri için For statistical data and information requests

Bilgi Dağıtım Grubu Data Dissemination Group

Tel: +90 312 410 02 15 - 410 02 44

Faks-Fax: +90 312 417 04 32

Yayın istekleri için For publication order

Döner Sermaye İşletmesi Revolving Fund Management

Tel: +90 312 425 34 23 - 410 05 96 - 410 02 85

Faks-Fax: +90 312 417 58 86

Yayın içeriğine yönelik sorularınız için For questions about contents of the publication

Yayın Grubu Publication Group

Tel: +90 312 410 02 09 - 410 02 34

Faks-Fax: +90 312 417 04 32

İnternet Internet

<http://www.tuik.gov.tr> <http://www.turkstat.gov.tr>

E-posta E-mail

bilgi@tuik.gov.tr info@tuik.gov.tr

Yayın No Publication Number

4517

Türkiye İstatistik Kurumu Turkish Statistical Institute

Devlet Mah. Necatibey Cad. No: 114 06420 Çankaya / ANKARA / TÜRKİYE

Bu yayının 5846 Sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'na göre her hakkı Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığına aittir. Gerçek veya tüzel kişiler tarafından izinsiz çoğaltılamaz ve dağıtılamaz.

Turkish Statistical Institute reserves all the rights of this publication. Unauthorised duplication or distribution of this publication is prohibited under Law No: 5846.

Türkiye İstatistik Kurumu Matbaası, Ankara

Tel: +90 312 387 09 25

Haziran 2018

MTB: 2018-141

Turkish Statistical Institute, Printing Division, Ankara

Faks-Fax: +90 312 418 50 82

June 2018

-10 Adet-Copies

ÖNSÖZ

Toplumun pek çok alanına yönelik resmi istatistiklerin genel çerçeve itibarıyla sunulduğu ve ülke profili hakkındaki özet bilgilere erişim imkanı sağlayan İstatistiklerle Türkiye, Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından yayımlanmaktadır.

Yayında yer alan bilgiler, yayımlandığı zaman dilimindeki mevcut en son verileri içermektedir. Tablo sonlarında yer alan veri kaynaklarının ise, daha ayrıntılı istatistiklere erişmek isteyen kullanıcılar için iyi bir başlangıç noktası olacağı düşünülmektedir. Bu yayına, <http://www.tuik.gov.tr> web adresinden de erişmek mümkündür.

İstatistiklerle Türkiye yayınının geniş kullanıcı kitlesine hizmet vereceği ve araştırmacıları her bir konunun kaynağına götüreceği inancıyla istatistiki bilgi üretilmesine kaynak sağlayan tüm bireylere, kurum ve kuruluşlara, yayının hazırlanmasında emeği geçenlere katkılarından dolayı teşekkür ederim.

FOREWORD

Turkey in Statistics, in which official statistics related to many aspects of the society are presented generally and which provides immediate access to information regarding country profile, is being published by Turkish Statistical Institute (TurkStat).

Information in the publication covers the most recent data available during the publication period. Data sources given at the bottom of the tables are assumed to be a good starting point for the users who want to reach more detailed information. It is also possible to reach this publication on <http://www.turkstat.gov.tr>.

With the belief that Turkey in Statistics would serve a wide range of users and take the researchers to the source of each subject, I thank all individuals and organizations which provided data to the statistical information production, and all people who have contributed to the preparation of this publication.

Mehmet AKTAŞ
Başkan V.
Acting President

İÇİNDEKİLER	CONTENTS
Sayfa	
Page	
Önsöz	III Foreword
İçindekiler	V Contents
Simge ve Kısaltmalar	VI Symbols and Abbreviations
İstatistikî Bölge Birimleri Sınıflaması	VII Statistical Regions
Açıklama	IX Explanation
Nüfus ve Göç	1 Population and Migration
Demografi	13 Demography
Yaşam Memnuniyeti	17 Life Satisfaction
Sağlık ve Sosyal Koruma	21 Health and Social Protection
Sosyal Güvenlik	31 Social Security
Eğitim ve Kültür	35 Education and Culture
Turizm	45 Tourism
Adalet	49 Justice
Seçim	53 Election
İşgücü	57 Labour Force
Gelir ve Yaşam Koşulları	63 Income and Living Conditions
Tüketim Harcamaları	69 Consumption Expenditures
Tarım	75 Agriculture
Çevre	83 Environment
Enerji	87 Energy
Ulaştırma ve Haberleşme	91 Transportation and Communication
İş İstatistikleri	97 Business Statistics
İşgücü Girdi Göstergeleri	107 Labour Input Indicators
Bilim ve Teknoloji	111 Science and Technology
Dış Ticaret	117 Foreign Trade
Fiyat ve Enflasyon	123 Price and Inflation
Güven Endeksleri	127 Confidence Indices
Ulusal Hesaplar	131 National Accounts
Para ve Banka	139 Money and Banking
Maliye	143 Finance

SİMGE ve KISALTMALAR

SYMBOLS and ABBREVIATIONS

Bilgi geçicidir	*	Data is provisional
Bilgi yoktur	-	Denotes magnitude null
Gizli veri	c	Confidential data
Revize edilmiştir	(r)	Data revised
Başka yerde sınıflandırılmamış	b.y.s n.e.c.	Not elsewhere classified
2015'den 2017 (dahil) yılına kadar	2015-2017	2015 to 2017 inclusive
2016'da başlayan ve 2017'de biten ürün yılı, mali yıl, öğrenim dönemi vb.	2016/'17	Crop year, financial year, school year etc. beginning in 2016 and ending in 2017
Türk Lirası	TL	Turkish Liras
İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflaması	İBBS SR	Statistical Regions
Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi	ADNKS ABPRS	Address Based Population Registration System
Avrupa Topluluğunda Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması	NACE	Statistical Classification of Economic Activities in the European Community
Uluslararası Standart Ticaret Sınıflaması	SITC	Standard International Trade Classification
Tüm Ekonomik Faaliyetlerin Uluslararası Standart Sanayi Sınıflaması	ISIC	International Standard Industrial Classification of All Economic Activities
Standart Uluslararası Ticaret Sınıflamasına Dayalı Geniş Ekonomik Gruplara Göre Sınıflama	BEC	Classification by Broad Economic Categories, Defined in Terms of SITC
Uluslararası Standart Meslek Sınıflaması	ISCO	International Standard Classification of Occupations
Gayrisafi yurt içi hasıla	GSYH GDP	Gross domestic product
Tüketici fiyat endeksi	TÜFE CPI	Consumer price index
Yurt içi üretici fiyat endeksi	Yİ-ÜFE D-PPI	Domestic producer price index

1. Düzey Level 1		2. Düzey Level 2		3. Düzey Level 3	
TR Türkiye-Turkey					
TR1	İstanbul	TR10	(İstanbul)	TR100	İstanbul
TR2	Batı Marmara West Marmara	(Tekirdağ,	TR211	Tekirdağ	
		Edirne,	TR212	Edirne	
		Kırklareli)	TR213	Kırklareli	
		(Balıkesir,	TR221	Balıkesir	
Çanakkale)	TR222	Çanakkale			
TR3	Ege Aegean	TR31	(İzmir,	TR310	İzmir
		(Aydın,	TR321	Aydın	
		Denizli,	TR322	Denizli	
		Muğla)	TR323	Muğla	
TR33	(Manisa,	TR331	Manisa		
		Afyonkarahisar,	TR332	Afyonkarahisar	
		Kütahya,	TR333	Kütahya	
		Uşak)	TR334	Uşak	
TR4	Doğu Marmara East Marmara	(Bursa,	TR411	Bursa	
		Eskişehir,	TR412	Eskişehir	
		Bilecik)	TR413	Bilecik	
		(Kocaeli,	TR421	Kocaeli	
TR42	Düzce	Sakarya,	TR422	Sakarya	
		Bolu,	TR423	Düzce	
		Yalova)	TR424	Bolu	
		TR425	Yalova		
TR5	Batı Anadolu West Anatolia	TR51	(Ankara,	TR510	Ankara
		TR52	(Konya,	TR521	Konya
TR6	Akdeniz Mediterranean	TR61	(Antalya,	TR611	Antalya
			İsparta,	TR612	İsparta
			Burdur)	TR613	Burdur
		TR62	(Adana,	TR621	Adana
Mersin)	TR622	Mersin			
TR63	(Hatay,	TR631	Hatay		
Kahramanmaraş	TR632	Kahramanmaraş			
Osmaniye)	TR633	Osmaniye			
TR7	Orta Anadolu Central Anatolia	TR71	(Kırıkkale,	TR711	Kırıkkale
			Aksaray,	TR712	Aksaray
			Niğde,	TR713	Niğde
			Nevşehir,	TR714	Nevşehir
Kırşehir)	TR715	Kırşehir			
TR72	(Kayseri,	TR721	Kayseri		
Sivas,	TR722	Sivas			
Yozgat)	TR723	Yozgat			
TRB					
TRB	Batı Karadeniz West Black Sea	TRB1	(Zonguldak,	TRB11	Zonguldak
			Karabük,	TRB12	Karabük
			Bartın)	TRB13	Bartın
		TRB2	(Kastamonu,	TRB21	Kastamonu
Çankırı,	TRB22	Çankırı			
Sinop)	TRB23	Sinop			
TRB3	(Samsun,	TRB31	Samsun		
		Tokat,	TRB32	Tokat	
		Çorum,	TRB33	Çorum	
		Amasya)	TRB34	Amasya	
TRB	Doğu Karadeniz East Black Sea	TRB90	(Trabzon,	TRB901	Trabzon
			Ordu,	TRB902	Ordu
			Giresun,	TRB903	Giresun
			Rize,	TRB904	Rize
			Artvin,	TRB905	Artvin
			Gümüşhane)	TRB906	Gümüşhane
TRA					
TRA	Kuzeydoğu Anadolu Northeast Anatolia	TRA1	(Erzurum,	TRA11	Erzurum
			Erzincan,	TRA12	Erzincan
			Bayburt)	TRA13	Bayburt
		TRA2	(Ağrı,	TRA21	Ağrı
Kars,	TRA22	Kars			
İğdir,	TRA23	İğdir			
Ardahan)	TRA24	Ardahan			
TRB					
TRB	Orta Doğu Anadolu Central Anatolia	TRB1	(Malatya,	TRB11	Malatya
			Elazığ,	TRB12	Elazığ
			Bingöl,	TRB13	Bingöl
		Tunceli)	TRB14	Tunceli	
TRB2	(Van,	TRB21	Van		
Muş,	TRB22	Muş			
Bitlis,	TRB23	Bitlis			
Hakkari)	TRB24	Hakkari			
TRC					
TRC	Güneydoğu Anadolu Southeast Anatolia	TRC1	(Gaziantep,	TRC11	Gaziantep
			Adıyaman,	TRC12	Adıyaman
			Kilis)	TRC13	Kilis
		TRC2	(Şanlıurfa,	TRC21	Şanlıurfa
Diyarbakır)	TRC22	Diyarbakır			
(Mardin,	TRC31	Mardin			
Batman,	TRC32	Batman			
Şırnak,	TRC33	Şırnak			
Silri)	TRC34	Silri			
Toplam Total	12	26		81	

AÇIKLAMA**Kapsam**

Yayın, her bir bölümünde yayımlanan en son verileri içermektedir. Çoğunlukla tablolar üç yıllık, grafikler ise beş yıllık bilgilerle karşılaştırma olanağı sağlayacak biçimde düzenlenmiştir. Aksi belirtilmedikçe "yıl" takvim yılını göstermektedir.

Veri Kaynakları

Yayında sunulan veriler Türkiye İstatistik Kurumunun sayım ve anketlerinden, ayrıca diğer kuruluşların idari kayıtlarından derlenmektedir. Kaynak verilmeyen tablolardaki bilgiler Kurum tarafından hazırlanmıştır.

EXPLANATION**Coverage**

Information in the publication covers the most recent data in each chapter. Mostly, the tables are presented in three year period and the graphs are presented in five year period, in order to enable comparing. Unless otherwise stated, "year" refers to the calendar year.

Data Sources

Data presented in the publication are compiled from censuses and surveys conducted by the Turkish Statistical Institute and from administrative registers of the other organizations. Tables for which no source is indicated are based on information prepared by TurkStat.

1

Nüfus ve Göç Population and Migration

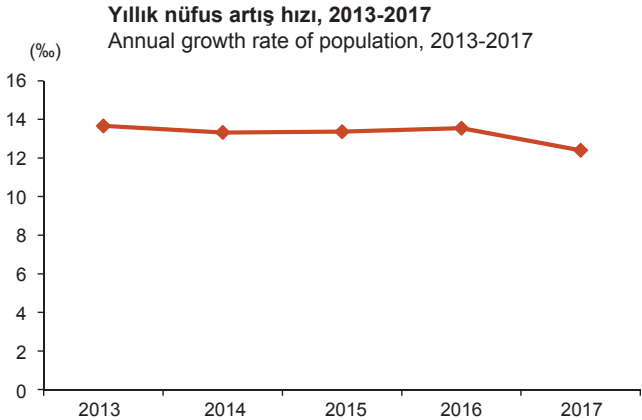
1.1 Nüfus, yıllık nüfus artış hızı ve nüfus yoğunluğu, 2007-2017

Population, annual growth rate of population and population density, 2007-2017

	Yıllık nüfus artış hızı (‰)		
	Nüfus Population	Annual growth rate of population (‰)	Nüfus yoğunluğu Population density
2007	70 586 256	-	92
2008	71 517 100	13,1	93
2009	72 561 312	14,5	94
2010	73 722 988	15,9	96
2011	74 724 269	13,5	97
2012	75 627 384	12,0	98
2013	76 667 864	13,7	100
2014	77 695 904	13,3	101
2015	78 741 053	13,4	102
2016	79 814 871	13,5	104
2017	80 810 525	12,4	105

Kaynak: TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) sonuçları, 2007-2017

Source: TurkStat, The results of Address Based Population Registration System (ABPRS), 2007-2017

1.2 İl, ilçe, belde ve köy sayısı, 2015-2017

Number of provinces, districts, towns and villages, 2015-2017

	2015	2016	2017
İl sayısı -Number of provinces	81	81	81
İlçe sayısı ⁽¹⁾ -Number of districts ⁽¹⁾	919	919	921
Belde/ilk kademe belediyesi sayısı			
Number of towns and submunicipalities	397	397	396
Köy sayısı ⁽²⁾ -Number of villages ⁽²⁾	18 362	18 373	18 380

Kaynak: TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) sonuçları, 2015-2017

Source: TurkStat, The results of Address Based Population Registration System (ABPRS), 2015-2017

Not. İl, ilçe, belediye ve köylere göre sayı ve nüfuslar belirlenirken; Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü (NVİGM) tarafından, ilgili mevzuat ve idari kayıtlar uyarınca Ulusal Adres Veri Tabanı (UAVT)'nda yerleşim yerlerine yönelik olarak yapılan idari bağıllık ve tüzel kişilik değişiklikleri dikkate alınmıştır.

Note. Population and number of provinces, districts, municipalities and villages are determined according to the administrative attachment, legal entity and name changes recorded in the National Address Database (NAD) by the General Directorate of Civil Registration and Nationality (GDCRN) in accordance with the related regulations and administrative registers.

(1) İl merkezleri (merkez ilçeler) ilçe sayısına dahil değildir.

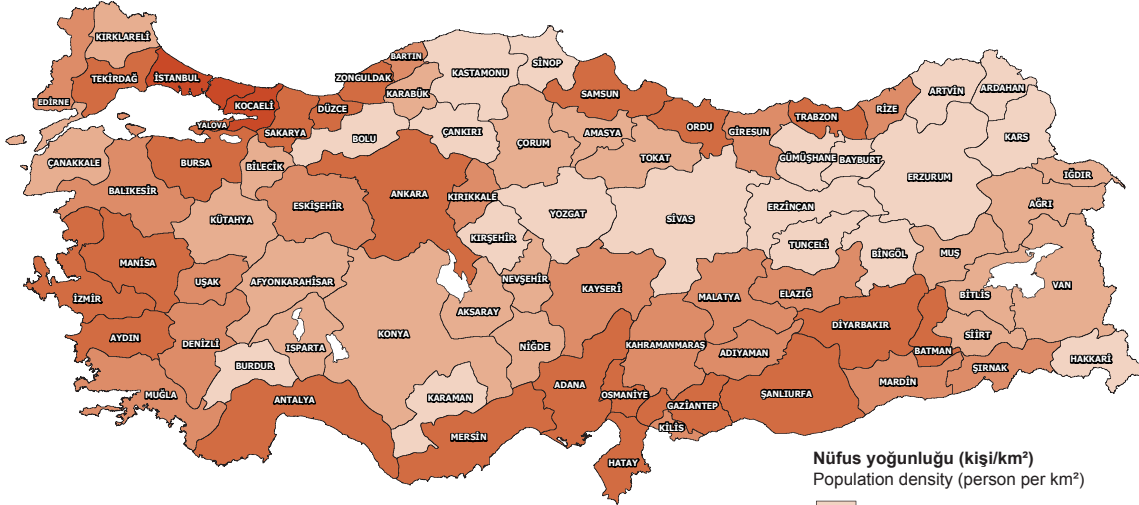
(1) Number of province centers (central districts) are not included.

(2) ADNKS'ye göre ikamet eden kişi kaydı olmayan köyler, köy sayısına dahil edilmiştir.

(2) Number of villages, in which there is no residing population according to ABPRS, are included.

Nüfus yoğunluğu, 2017

Population density, 2017

Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi, 2017
Address Based Population Registration System, 2017

1.3 Cinsiyete göre il/ilçe merkezi, belde/köy nüfusu, 2015-2017

Population of province/district centers and towns/villages by sex,
2015-2017

	2015	2016	2017
Toplam nüfus -Total population	78 741 053	79 814 871	80 810 525
Erkek -Male	39 511 191	40 043 650	40 535 135
Kadın -Female	39 229 862	39 771 221	40 275 390

İl ve ilçe merkezi nüfusunun toplam nüfus

içindeki oranı (%)-Proportion of province and
district centers population in total (%)

Toplam -Total	92,1	92,3	92,5
Erkek -Male	92,1	92,2	92,4
Kadın -Female	92,1	92,4	92,6

Belde ve köy nüfusunun toplam nüfus

içindeki oranı (%)-Proportion of towns and
villages population in total (%)

Toplam -Total	7,9	7,7	7,5
Erkek -Male	7,9	7,8	7,6
Kadın -Female	7,9	7,6	7,4

Kaynak: TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) sonuçları, 2015-2017

Source: TurkStat, The results of Address Based Population Registration System (ABPRS), 2015-2017

1.4 İllere göre nüfus, 2017

Population by provinces, 2017

İl	Nüfus	İl	Nüfus	İl	Nüfus
Provinces	Population	Provinces	Population	Provinces	Population
Toplam-Total	80 810 525				
Adana	2 216 475	Giresun	437 393	Samsun	1 312 990
Adıyaman	615 076	Gümüşhane	170 173	Siirt	324 394
Afyonkarahisar	715 693	Hakkari	275 761	Sinop	207 427
Ağrı	536 285	Hatay	1 575 226	Sivas	621 301
Amasya	329 888	Isparta	433 830	Tekirdağ	1 005 463
Ankara	5 445 026	Mersin	1 793 931	Tokat	602 086
Antalya	2 364 396	İstanbul	15 029 231	Trabzon	786 326
Artvin	166 143	İzmir	4 279 677	Tunceli	82 498
Aydın	1 080 839	Kars	287 654	Şanlıurfa	1 985 753
Balıkesir	1 204 824	Kastamonu	372 373	Uşak	364 971
Bilecik	221 693	Kayseri	1 376 722	Van	1 106 891
Bingöl	273 354	Kırklareli	356 050	Yozgat	418 650
Bitlis	341 474	Kırşehir	234 529	Zonguldak	596 892
Bolu	303 184	Kocaeli	1 883 270	Aksaray	402 404
Burdur	264 779	Konya	2 180 149	Bayburt	80 417
Bursa	2 936 803	Kütahya	572 256	Karaman	246 672
Çanakkale	530 417	Malatya	786 676	Kırıkkale	278 749
Çankırı	186 074	Manisa	1 413 041	Batman	585 252
Çorum	528 422	Kahramanmaraş	1 127 623	Şırnak	503 236
Denizli	1 018 735	Mardin	809 719	Bartın	193 577
Diyarbakır	1 699 901	Muğla	938 751	Ardahan	97 096
Edirne	406 855	Muş	404 544	Iğdır	194 775
Elazığ	583 671	Nevşehir	292 365	Yalova	251 203
Erzincan	231 511	Niğde	352 727	Karabük	244 453
Erzurum	760 476	Ordu	742 341	Kilis	136 319
Eskişehir	860 620	Rize	331 041	Osmaniye	527 724
Gaziantep	2 005 515	Sakarya	990 214	Düzce	377 610

Kaynak: TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) sonuçları, 2017

Source: TurkStat, The results of Address Based Population Registration System (ABPRS), 2017

1.5 Yaş grubu ve cinsiyete göre nüfus, 2017

Population by age group and sex, 2017

Yaş grubu-Age group	Toplam-Total	Erkek-Male	Kadın-Female
Toplam-Total	80 810 525	40 535 135	40 275 390
0-4	6 481 849	3 326 591	3 155 258
5-9	6 340 769	3 254 177	3 086 592
10-14	6 210 870	3 188 333	3 022 537
15-19	6 526 587	3 351 043	3 175 544
20-24	6 456 510	3 294 336	3 162 174
25-29	6 231 542	3 163 889	3 067 653
30-34	6 296 924	3 189 075	3 107 849
35-39	6 560 696	3 308 413	3 252 283
40-44	5 740 819	2 891 799	2 849 020
45-49	5 055 154	2 556 364	2 498 790
50-54	4 675 455	2 349 139	2 326 316
55-59	3 966 727	1 977 328	1 989 399
60-64	3 371 238	1 651 215	1 720 023
65-69	2 511 904	1 188 986	1 322 918
70-74	1 737 267	784 614	952 653
75-79	1 249 185	533 757	715 428
80-84	801 676	330 240	471 436
85-89	434 833	152 317	282 516
90+	160 520	43 519	117 001

Kaynak: TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) sonuçları, 2017

Source: TurkStat, The results of Address Based Population Registration System (ABPRS), 2017

1.6 Yaş bağımlılık oranı, 2015-2017

Age dependency ratio, 2015-2017

	(%)		
	2015	2016	2017
Toplam yaş bağımlılık oranı			
Total age dependency ratio	47,6	47,2	47,2
Genç bağımlılık oranı (0-14 yaş)			
Youth dependency ratio (Age 0-14)	35,4	34,9	34,7
Yaşlı bağımlılık oranı (65+yaş)			
Elderly dependency ratio (Age 65 and over)	12,2	12,3	12,6

Kaynak: TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) sonuçları, 2015-2017

Source: TurkStat, The results of Address Based Population Registration System (ABPRS), 2015-2017

1.7 Cinsiyete göre ortanca yaş, 2015-2017

Median age by sex, 2015-2017

	2015	2016	2017
Ortanca yaş-Median age	31,0	31,4	31,7
Erkek-Male	30,4	30,8	31,1
Kadın-Female	31,6	32,0	32,4

Kaynak: TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) sonuçları, 2015-2017

Source: TurkStat, The results of Address Based Population Registration System (ABPRS), 2015-2017

1.8 Yasal medeni durum ve cinsiyete göre nüfus, 2017

Population by legal marital status and sex, 2017

[15 ve daha yukarı yaştaki nüfus-Population 15 years of age and over]

	Toplam-Total	Erkek-Male	Kadın-Female
Toplam-Total	61 017 157	30 398 505	30 618 652
Hiç evlenmedi-Never married	16 739 568	9 583 439	7 156 129
Evli-Married	38 666 419	19 366 441	19 299 978
Eşi öldü-Widowed	3 338 259	478 147	2 860 112
Boşandı-Divorced	2 272 911	970 478	1 302 433

Kaynak: TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) sonuçları, 2017

Source: TurkStat, The results of Address Based Population Registration System (ABPRS), 2017

Not. Yabancılar kapsama alınmamıştır.

Note. Foreigners are not included.

1.9 Ortalama hanehalkı büyüklüğü, 2015-2017

Average size of households, 2015-2017

	2015	2016	2017
Toplam-Total	3,5	3,5	3,4
İl ve ilçe merkezleri-Province/district centers	3,5	3,5	3,4
Belde ve köyler-Towns/villages	3,6	3,5	3,4

Kaynak: TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) sonuçları, 2015-2017

Source: TurkStat, The results of Address Based Population Registration System (ABPRS), 2015-2017

1.10 Hanehalkı tiplerine göre hanehalkı oranı, 2015-2017

Proportion of households by type, 2015-2017

(%)

Hanehalkı tipleri-Type of households	Toplam hanehalkı içindeki oranı Proportion in total households		
	2015	2016	2017
Tek kişilik hanehalkı			
One-person households	14,4	14,9	15,4
Tek çekirdek aileden oluşan hanehalkı			
One-family households	66,9	66,4	66,1
Sadece eşlerden oluşan çekirdek aile			
Couple without resident children	14,3	14,2	14,2
Eşler ve çocuklardan oluşan çekirdek aile			
Couple with at least one resident child	44,8	44,0	43,5
Tek ebeveyn ve çocuklardan oluşan çekirdek aile-Lone parents with at least one resident child			
	7,8	8,2	8,5
Baba ve çocuklardan oluşan çekirdek aile			
Lone fathers with at least one resident child	1,6	1,7	1,8
Anne ve çocuklardan oluşan çekirdek aile			
Lone mothers with at least one resident child	6,2	6,5	6,7
En az bir çekirdek aile ve diğer kişilerden oluşan hanehalkı-Extended-family households			
	16,5	16,3	16,0
Çekirdek aile bulunmayan birden fazla kişiden oluşan hanehalkı-Multi-person no-family households			
	2,2	2,4	2,5

Kaynak: TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) sonuçları, 2015-2017

Source: TurkStat, The results of Address Based Population Registration System (ABPRS), 2015-2017

1.11 Cinsiyete ve yaşa göre beklenen yaşam süresi, 2014-2016

Life expectancy by sex and age, 2014-2016

Yaş-Age	Toplam-Total	Erkek-Male	Kadın-Female
0	78,0	75,3	80,7
15	64,2	61,5	66,8
30	49,6	47,1	52,1
50	30,5	28,2	32,7
65	17,8	16,1	19,3

1.12 Doğum yeri durumuna göre nüfus, 2017

Population by place of birth status, 2017

	Nüfus-Population	(%)
Toplam nüfus-Total population	80 810 525	100,0
İkamet ettikleri ilde doğanlar		
Born in the province of residence	52 094 498	64,5
Farklı bir ilde doğanlar		
Born in a different province	25 388 327	31,4
Yurt dışında doğanlar-Born abroad	1 923 894	2,4
Doğum yeri bilinmeyen-Birthplace unknown	1 403 806	1,7

Kaynak: TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) sonuçları, 2017

Source: TurkStat, The results of Address Based Population Registration System (ABPRS), 2017

1.13 2016-2017 dönemi net göç hızına göre en fazla göç alan, göç veren iller

The provinces with highest in-migration and out-migration by rate of net migration in 2016-2017 period

İl	Toplam nüfus	Aldığı göç	Verdiği göç	Net göç hızı
Provinces	Total population	In-migration	Out-migration	Rate of net migration (%)
Net göç hızına göre en fazla göç alan iller				
The provinces with highest in-migration according to their net migration rate				
Tekirdağ	1 005 463	55 391	34 658	20,8
Yalova	251 203	15 754	10 719	20,2
Kocaeli	1 883 270	87 796	60 258	14,7
Eskişehir	860 620	38 060	27 799	12,0
Bilecik	221 693	11 744	9 359	10,8
Net göç hızına göre en fazla göç veren iller				
The provinces with highest out-migration according to their net migration rate				
Bayburt	80 417	5 648	15 820	-119,0
Gümüşhane	170 173	18 795	27 348	-49,0
Ağrı	536 285	15 088	32 479	-31,9
Muş	404 544	13 094	22 243	-22,4
Giresun	437 393	25 529	34 675	-20,7

Kaynak: TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) sonuçları, 2017

Source: TurkStat, The results of Address Based Population Registration System (ABPRS), 2017

Not. Yabancılar kapsama alınmamıştır.

Note. Foreigners are not included.

1.14 Yıllara göre nüfus projeksiyonları, 2018-2080

Population projections by years, 2018-2080

Yıl-Year	Nüfus-Population	Yıl-Year	Nüfus-Population
2018	81 867 223	2050	104 749 423
2019	82 886 421	2055	106 149 786
2020	83 900 373	2060	107 095 998
2025	88 844 934	2065	107 577 244
2030	93 328 574	2070	107 652 538
2035	97 176 768	2075	107 453 417
2040	100 331 233	2080	107 100 904
2045	102 843 989		

2

Demografi Demography

2.1 Doğurganlık göstergeleri, 2015-2017

Fertility indicators, 2015-2017

[31/03/2018 tarihi itibariyle-Date as of 31/03/2018]

	2015 ^(r)	2016 ^(r)	2017
Doğum sayısı-Number of births	1 334 465	1 311 895	1 291 055
Erkek-Boy	684 574	673 427	662 928
Kız-Girl	649 891	638 468	628 127
Kaba doğum hızı (‰)-Crude birth rate (‰)	17,1	16,5	16,1
Toplam doğurganlık hızı (Çocuk sayısı)			
Total fertility rate (Number of children)	2,15	2,11	2,07
Annenin ortalama yaşı-Mean age of mother	28,5	28,6	28,7

Kaynak: Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of Civil Registration and Nationality

2.2 Evlenmeler ve boşanmalar, 2015-2017

Marriages and divorces, 2015-2017

	2015	2016	2017
Evlenme sayısı-Number of marriages	602 982	594 493	569 459
Kaba evlenme hızı (‰)			
Crude marriage rate (‰)	7,71	7,50	7,09
Boşanma sayısı-Number of divorces	131 830	126 164	128 411
Kaba boşanma hızı (‰)			
Crude divorce rate (‰)	1,69	1,59	1,60

Kaynak: Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of Civil Registration and Nationality

2.3 Evlilik süresine göre boşanmalar, 2015-2017

Divorces by duration of marriage, 2015-2017

Evlilik süresi (Yıl) Duration of marriage (Years)	Sayı-Number			(%)		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Toplam-Total	131 830	126 164	128 411	100,0	100,0	100,0
1 yıldan az						
Less than 1 year	4 814	4 550	4 074	3,6	3,6	3,2
1-5	47 075	44 816	45 647	35,7	35,5	35,5
6-10	28 384	26 531	26 599	21,5	21,0	20,7
11-15	18 276	17 833	18 485	13,9	14,2	14,4
16-20	14 252	13 994	14 229	10,8	11,1	11,1
21-25	8 850	8 779	9 131	6,7	7,0	7,1
26+	9 957	9 495	10 107	7,6	7,5	7,9
Bilinmeyen-Unknown	222	166	139	0,2	0,1	0,1

Kaynak: Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of Civil Registration and Nationality

2.4 Ölümlülük göstergeleri, 2015-2017

Mortality indicators, 2015-2017

[31/03/2018 tarihi itibarıyla-Date as of 31/03/2018]

	2015 ^(r)	2016 ^(r)	2017
Ölüm sayısı-Number of deaths	405 365	422 726	425 781
Erkek-Male	221 968	231 528	233 113
Kadın-Female	183 397	191 198	192 668
Kaba ölüm hızı (‰)-Crude death rate (‰)	5,2	5,3	5,3
Bebek ölüm sayısı-Number of infant deaths	13 666	13 006	11 849
Bebek ölüm hızı (‰)-Infant mortality rate (‰)	10,2	9,9	9,2
Erkek-Boy	10,9	10,5	9,7
Kız-Girl	9,6	9,3	8,6

Kaynak: Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of Civil Registration and Nationality

3

Yaşam Memnuniyeti Life Satisfaction

3.1 Cinsiyet ve yaş grubuna göre mutluluk düzeyi, 2016, 2017

Level of happiness by sex and age group, 2016, 2017

(%)

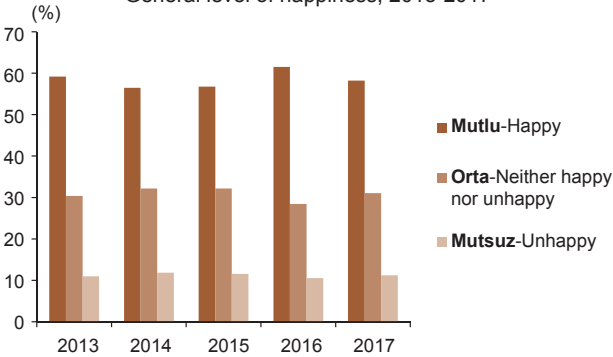
	Mutluluk düzeyi-Level of happiness					
	Mutlu Happy		Orta Neither happy nor unhappy		Mutsuz Unhappy	
	2016	2017	2016	2017	2016	2017
Toplam -Total	61,3	58,0	28,3	30,9	10,4	11,1
Erkek -Male	58,1	53,6	30,2	33,8	11,7	12,5
Kadın -Female	64,5	62,4	26,4	28,1	9,1	9,6
Yaş grubu -Age group						
18-24	65,1	61,3	26,3	29,9	8,6	8,8
25-34	62,0	58,6	28,7	31,9	9,3	9,5
35-44	58,2	55,9	30,8	33,3	10,9	10,9
45-54	58,3	53,1	30,7	33,0	10,9	13,9
55-64	62,3	56,2	24,9	31,0	12,8	12,8
65+	64,5	66,1	25,0	22,9	10,5	11,0

Kaynak: TÜİK, Yaşam Memnuniyeti Araştırması

Source: TurkStat, Life Satisfaction Survey

Genel mutluluk düzeyi, 2013-2017

General level of happiness, 2013-2017

3.2 Eğitim durumuna göre mutluluk düzeyi, 2016, 2017

Level of happiness by education level, 2016, 2017

(%)

Eğitim durumu Level of education	Mutluluk düzeyi-Level of happiness					
	Orta					
	Mutlu Happy		Neither happy nor unhappy		Mutsuz Unhappy	
	2016	2017	2016	2017	2016	2017
Toplam-Total	61,3	58,0	28,3	30,9	10,4	11,1
Bir okul bitirmedi No school completed	63,5	62,5	23,5	25,8	13,0	11,7
İlkokul-Primary school	62,9	57,7	26,8	30,5	10,2	11,8
İlköğretim veya ortaokul Primary education or junior high school	61,4	56,1	29,6	32,1	9,0	11,8
Lise ve dengi okul High school and equivalent	57,8	57,4	32,5	32,7	9,7	9,9
Yükseköğretim Higher education	60,2	56,9	29,3	33,4	10,6	9,7

Kaynak: TÜİK, Yaşam Memnuniyeti Araştırması

Source: TurkStat, Life Satisfaction Survey

3.3 Umut düzeyi, 2016, 2017

Level of hope, 2016, 2017

(%)

	Umutlu-Hopeful		Umutlu değil-Not hopeful	
	2016	2017	2016	2017
Toplam-Total	76,8	73,4	23,2	26,6
Erkek-Male	77,0	72,2	23,0	27,8
Kadın-Female	76,7	74,7	23,3	25,3

Kaynak: TÜİK, Yaşam Memnuniyeti Araştırması

Source: TurkStat, Life Satisfaction Survey

3.4 Genel olarak kamu hizmetlerinden memnuniyet, 2015-2017

Satisfaction from public services in general, 2015-2017

	(%)		
	2015	2016	2017
Sosyal Güvenlik Kurumu hizmetleri			
Services of Social Security Institution			
Memnun-Satisfied	58,7	67,9	62,5
Orta-Neither satisfied, nor unsatisfied	9,9	8,3	10,6
Memnun değil-Not satisfied	9,8	7,5	8,6
Fikri yok-No idea	21,7	16,3	18,3
Sağlık hizmetleri-Health services			
Memnun-Satisfied	72,3	75,4	71,7
Orta-Neither satisfied, nor unsatisfied	12,2	11,6	13,0
Memnun değil-Not satisfied	14,5	12,3	14,7
Fikri yok-No idea	0,9	0,7	0,7
Eğitim hizmetleri-Educational services			
Memnun-Satisfied	59,0	65,1	54,6
Orta-Neither satisfied, nor unsatisfied	12,2	11,5	13,5
Memnun değil-Not satisfied	17,1	15,3	22,5
Fikri yok-No idea	11,8	8,2	9,4
Adli hizmetler-Judicial services			
Memnun-Satisfied	50,4	57,9	54,1
Orta-Neither satisfied, nor unsatisfied	8,6	8,2	10,2
Memnun değil-Not satisfied	10,8	9,0	10,1
Fikri yok-No idea	30,2	24,8	25,6
Asayiş hizmetleri-Public security services			
Memnun-Satisfied	69,8	75,7	74,4
Orta-Neither satisfied, nor unsatisfied	10,3	8,4	9,5
Memnun değil-Not satisfied	9,8	8,5	9,1
Fikri yok-No idea	10,2	7,5	6,9
Ulaştırma hizmetleri-Transportation services			
Memnun-Satisfied	74,0	78,4	72,3
Orta-Neither satisfied, nor unsatisfied	9,5	7,9	10,0
Memnun değil-Not satisfied	13,0	10,9	14,9
Fikri yok-No idea	3,4	2,7	2,9

Kaynak: TÜİK, Yaşam Memnuniyeti Araştırması

Source: TurkStat, Life Satisfaction Survey

4

Sağlık ve Sosyal Koruma Health and Social Protection

4.1 Sağlık kurumu sayısı, toplam yatak sayısı ve bin kişi başına düşen yatak sayısı, 2014-2016

Number of medical institutions, total hospital beds and number of hospital beds per thousand population, 2014-2016

	2014	2015	2016
Toplam-Total	30 176	30 449	32 980
Yataklı sağlık kurumları			
Inpatient medical institutions	1 528	1 533	1 510
Sağlık Bakanlığına bağlı			
Attached to the Ministry of Health	866	865	876
Üniversite-University	69	70	69
Özel-Private	556	562	565
Diğer⁽¹⁾-Other⁽¹⁾	37	36	-
Yataksız sağlık kurumu⁽²⁾			
Outpatient medical institutions ⁽²⁾	28 648	28 916	31 470
Yatak sayısı-Number of hospital beds	206 836	209 648	217 771
Bin kişi başına düşen yatak sayısı			
Number of hospital beds per thousand population	2,66	2,66	2,73

Kaynak: Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of Health Services

(1) Hastane ve yatak sayıları için 2012-2015 döneminde; Sağlık Bakanlığı, üniversite ve özel sektör dışında kalan Millî Savunma Bakanlığı hastaneleri, belediye hastaneleri ve diğer kamu kuruluşlarına ait hastaneler "Diğer" olarak tanımlandı.

(1) The number of hospital beds are indicated for the 2012-2015 periods, "Other" is defined as the hospital beds other than MoH, university and private sector which are beds in hospitals owned by MoND, municipalities and other public institutions.

(2) Sağlık Ocağı, Aile Hekimliği Birimi, Sağlık Evi, Verem Savaş Dispanseri, AÇSAP Merkezi, Kanser Erken Teşhis, Tarama ve Eğitim Merkezi, Özel Poliklinik, Özel Tıp Merkezleri sayıları toplama dahil edilmiştir.

(2) The numbers of Community Health Centers, Family Medicine Units, Tuberculosis Dispensaries, MCH/FP Centers, Cancer Early Diagnosis, Screening and Training Centers, Specialty Medical Centers and Private Outpatients Clinics are included in the total.

4.2 Sağlık personeli sayısı, 2014-2016

Number of health professionals, 2014-2016

[Tüm sektörler-All sectors]

	2014	2015	2016
Toplam personel-Total	823 069	856 792	871 334
Toplam hekim-Total physician	135 616	141 259	144 827
Uzman hekim-Specialist physician	75 251	77 622	78 620
Pratisyen hekim-General practitioner	39 045	41 794	43 058
Asistan hekim-Medical resident	21 320	21 843	23 149
Diş hekimi-Dentist	22 996	24 834	26 674
Eczacı-Pharmacist	27 199	27 530	27 864
Hemşire-Nurse	142 432	152 803	152 952
Ebe-Midwife	52 838	53 086	52 456
Diğer sağlık personeli			
Other health personnel	138 878	145 943	144 609
Diğer personel ve hizmet alımı-Other personnel and procurement of services			
	303 110	311 337	321 952

Kaynak: Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Yönetim Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of Health Services, General Directorate of Management Services

4.3 Enfeksiyon hastalıklarının vaka sayısı, 2014-2016

Number of cases of infectious diseases, 2014-2016

	2014	2015	2016
AİDS-AIDS	126	118	103
Yerli vaka-Local case	98	91	94
Yabancı vaka-Imported case	28	27	9
Kızamık-Measles	565	342	9
Yerli vaka-Local case	451	235	0
Yabancı vaka-Imported case	114	107	9
Tüberküloz-Tuberculosis	13 108	12 550	12 186
Yerli vaka-Local case	12 331	11 703	11 305
Yabancı vaka-Imported case	777	847	881
Sıtma-Malaria	249	221	209
Yerli vaka-Local case	0	0	0
Yabancı ve hariçten gelen den türeyen vaka-Imported case	249	221	209

Kaynak: Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of Public Health

4.4 Cinsiyete göre toplam kanser insidansı, 2012-2014

Total cancer incidence by sex, 2012-2014

[100 000'de, Dünya standart nüfusu-Per 100 000, World standard population]

	2012	2013	2014
Toplam-Total	233,0	227,2	210,2
Erkek-Male	277,7	267,9	246,8
Kadın-Female	188,2	186,5	173,6

Kaynak: Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of Public Health

4.5 Organ nakli sayısı, 2014-2016

Number of organ transplantation, 2014-2016

	2014	2015	2016
Toplam-Total	4 261	4 552	4 911
Böbrek-Kidney	2 924	3 204	3 419
Karaciğer-Liver	1 212	1 216	1 395
Kalp-Heart	78	89	69
Akciğer-Lung	33	30	22
Pankreas-Pancreas	9	7	6
İnce bağırsak-Small intestine	5	6	0

Kaynak: Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of Health Services

4.6 Ölüm nedenlerinin cinsiyete göre dağılımı, 2015-2017

Distribution of causes of death by gender, 2015-2017

[26/04/2018 tarihi itibarıyla-Date as of 26/04/2018]

Ölüm nedeni-Cause of death	2015 ⁽¹⁾	2016 ^(r)	2017
Tüm nedenler-All causes	397 037	420 189	416 881
Dolaşım sistemi hastalıkları			
Diseases of the circulatory system	159 194	166 069	165 323
İyi huylu ve kötü huylu tümörler			
(malign ve benign neoplazmlar)-Neoplasms	79 160	81 647	81 527
Solunum sistemi hastalıkları			
Diseases of the respiratory system	43 820	49 295	49 855
Endokrin (iç salgı bezi), beslenme ve metabolizmaya ilgili hastalıklar			
Endocrine, nutritional and metabolic diseases	19 804	20 731	20 110
Sinir sistemi ve duyu organları hastalıkları			
Diseases of the nervous system and the sense organs	19 114	20 220	20 504
Dışsal yaralanma nedenleri ve zehirlenmeler			
External causes of injury and poisoning	18 936	21 473	18 901
Diğer-Other	57 009	60 754	60 661

(1) Tablodaki değerler, ilgili yılda revize edilmiş değerlerin son halini göstermektedir.

(1) Figures in the table indicate the final state of the revised values in the respective year.

(r) İdari kayıtların güncellenmesi nedeniyle revize edilmiştir.

(r) Data have been revised due to the update of the administrative registrations.

4.7 Çocukların son 6 ay içinde geçirdiği başlıca hastalık/sağlık sorunlarının cinsiyete göre dağılımı, 2016

The percentage of main diseases/health problems of children in the last 6 months by sex, 2016

[0-6 yaş grubundaki çocuklar-Children in 0-6 age group]

	(%)		
Hastalık/Sağlık sorunu	Toplam	Erkek	Kadın
Disease/Health problem	Total	Male	Female
Üst solunum yolu enfeksiyonu			
(Tonsilit, orta kulak iltihabı, farenjit vb.)			
Upper respiratory tract infection (Tonsillitis, middle ear infections, pharyngitis, etc.)	42,6	42,6	42,6
İshal-Diarrhea	32,3	31,6	33,0
Bulaşıcı hastalıklar (Suçiçeği, kabakulak vb.)			
Communicable diseases (Varicella, mumps etc.)	9,2	9,4	9,0
Kansızlık (Demir eksikliği anemisi vb.)			
Anemia (Iron deficiency anemia, etc.)	5,4	5,8	4,9
Ağız ve diş sağlığı sorunları			
Oral and dental health problems	7,3	7,7	7,0
Alt solunum yolu enfeksiyonu (Zatürre vb.)			
Lower respiratory tract infection (Pneumonia, etc.)	11,1	11,0	11,1
İdrar yolu enfeksiyonu-Urinary tract infection	4,1	2,8	5,4
Cilt hastalıkları-Skin diseases	2,9	3,2	2,6
D vitamini eksikliğine bağlı kemik bozuklukları			
(Raşitizm)-Bone deformities caused by vitamin D lack (Rickets)	1,8	1,5	2,1

Kaynak: TÜİK, Türkiye Sağlık Araştırması, 2016

Source: TurkStat, Turkey Health Interview Survey, 2016

4.8 Çocukların son 6 ay içinde geçirdiği başlıca hastalık/sağlık sorunlarının cinsiyete göre dağılımı, 2016

The percentage of main diseases/health problems of children in the last 6 months by sex, 2016

[7-14 yaş grubundaki çocuklar-Children in 7-14 age group]

Hastalık/Sağlık sorunu	Toplam	Erkek	Kadın
Disease/Health problem	Total	Male	Female
Ağız ve diş sağlığı sorunları			
Oral and dental health problems	23,4	23,7	23,2
Göz ile ilgili sorunlar -Visual problems	13,6	12,2	15,1
Enfeksiyöz hastalıklar -Infectious diseases	7,9	7,6	8,3
Cilt hastalıkları -Skin diseases	5,8	4,8	6,9
Beslenme ile ilişkili hastalıklar			
Diseases related with nutrition	3,3	3,4	3,1
İşitme ile ilgili sorunlar -Hearing problems	2,3	2,0	2,6
Ruh sağlığı sorunları -Mental health problems	1,3	1,4	1,3
Kas iskelet sistemi hastalıkları			
Musculoskeletal system diseases	1,8	2,2	1,4

(%)

Kaynak: TÜİK, Türkiye Sağlık Araştırması, 2016

Source: TurkStat, Turkey Health Interview Survey, 2016

4.9 Bireylerin son 12 ay içerisinde yaşadığı ilk beş hastalık/sağlık sorunlarının cinsiyete göre dağılımı, 2016

The percentage of first five diseases/health problems declared in the last 12 months by individuals by sex, 2016

[15+yaş-age]

Hastalık/Sağlık sorunu	Toplam	Erkek	Kadın
Disease/Health problem	Total	Male	Female
Bel bölgesi problemleri (Bel ağrısı, bel fıtığı, diğer bel defektleri) -Low back disorders			
(Lumbago, back hernia, other back defections)	27,1	21,4	32,8
Hipertansiyon -High blood pressure (Hypertension)	15,8	11,1	20,5
Boyun bölgesi problemleri (Boyun ağrısı, boyun fıtığı, diğer boyun defektleri) -Neck disorders			
(Neck pain, neck hernia, other neck defections)	18,1	11,5	24,6
Alerji (Alerjik rinit, dermatit, yiyecek vb. alerjisi)			
(Alerjik astım hariç) -Allergy, such as rhinitis, eye inflammation dermatitis, food allergy or other			
(Allergic asthma excluded)	10,8	7,5	13,9
Şeker hastalığı (Diyabet) -Diabetes	9,1	7,1	10,9

(%)

Kaynak: TÜİK, Türkiye Sağlık Araştırması, 2016

Source: TurkStat, Turkey Health Interview Survey, 2016

4.10 Bireylerin vücut kitle indeksinin cinsiyete göre dağılımı, 2016

Body mass index distribution of individuals by sex, 2016

[15 ≥ yaş-age]

	(%)			
	Düşük kilolu	Normal kilolu	Obez öncesi ⁽¹⁾	Obez
	Underweight	Normal weight	Pre-obese ⁽¹⁾	Obese
Toplam -Total	4,0	42,1	34,3	19,6
Erkek -Male	2,5	43,8	38,6	15,2
Kadın -Female	5,6	40,4	30,1	23,9

Kaynak: TÜİK, Türkiye Sağlık Araştırması, 2016

Source: TurkStat, Turkey Health Interview Survey, 2016

(1) "Fazla kilolu" ifadesi "obez öncesi" olarak değiştirilmiştir.

(1) The phrase "overweight" has been changed with "pre-obese".

4.11 Bireylerin tütün mamulü kullanma durumunun cinsiyete göre dağılımı, 2016

The percentage of individuals' status of smoking tobacco products by sex, 2016

[15+yaş-age]

	(%)		
	Toplam	Erkek	Kadın
	Total	Male	Female
Her gün kullanan -Daily smoker	26,5	40,1	13,3
Ara sıra kullanan -Occasional smoker	4,1	4,0	4,1
Daha önce kullanan -Non-smoker	12,9	19,3	6,7
Hiç kullanmayan -Never smoker	56,5	36,6	75,9

Kaynak: TÜİK, Türkiye Sağlık Araştırması, 2016

Source: TurkStat, Turkey Health Interview Survey, 2016

4.12 Sağlık harcamaları, 2014-2016

Health expenditures, 2014-2016

	2014	2015	2016
Toplam sağlık harcaması (Milyon TL)			
Total health expenditure (Million TL)	94 750	104 568	119 756
Kişi başı sağlık harcaması (TL)			
Health expenditure per capita (TL)	1 232	1 345	1 524
Toplam sağlık harcamasının gayrisafi yurt içi hasılaya oranı (%) -Proportion of total health expenditure to gross domestic product (%)	4,6 ^(r)	4,5 ^(r)	4,6

(r) Gayri safi yurt içi hasıladaki güncellemeler nedeniyle, ilgili gösterge 2014 ve 2015 yılları için revize edilmiştir.

(r) Related indicator for the year 2014 and 2015 has been revised due to the update of gross domestic product.

4.13 Sosyal koruma harcamalarının yardım türlerine göre dağılımı, 2014-2016

Distribution of expenditures on social protection by type of benefits, 2014-2016

(Milyon TL-Million TL)

	2014	2015 ^(r)	2016
Sosyal koruma harcamaları toplamı			
Total social protection expenditure	247 244	280 074	334 751
İdari masraflar ve diğer harcamalar			
Administration costs and other expenditure	4 332	5 163	5 834
Sosyal koruma yardımları toplamı			
Total social protection benefits	242 912	274 912	328 917
Hastalık/sağlık bakımı -Sickness/health care	73 322	80 463	91 318
Engelli/malül -Disability	9 251	10 124	11 976
Emekli/yaşlı -Old age	117 390	133 515	162 140
Dul/yetim -Survivors	28 931	32 719	39 615
Aile/çocuk -Family/children	7 580	8 901	10 559
İşsizlik -Unemployment	3 167	5 263	8 172
Sosyal dışlanma b.y.s -Social exclusion n.e.c.	3 271	3 927	5 137

(r) İdari kayıtların güncellenmesi nedeniyle revize edilmiştir.

(r) Data have been revised due to the update of the administrative registrations.

4.14 Sosyal koruma kapsamında maaş alan kişi sayısı, 2014-2016

Number of pension beneficiaries, 2014-2016

(Bin kişi-Thousand people)

	2014	2015 ^(r)	2016
Toplam maaş alan kişi sayısı⁽¹⁾			
Total pension beneficiaries ⁽¹⁾	12 009	12 536	12 829
Engelli/malül maaşı alan kişi sayısı			
Pension beneficiaries in disability function	806	831	840
Emekli/yaşlı maaşı alan kişi sayısı			
Pension beneficiaries in old age function	8 205	8 534	8 811
Dul/yetim maaşı alan kişi sayısı			
Pension beneficiaries in survivors' function	3 244	3 407	3 508
Toplam emekli/yaşlı ve dul/yetim maaşı alan kişi sayısı⁽¹⁾-Total beneficiaries in old-age and survivors functions⁽¹⁾	11 206	11 707	11 992

(1) İlgili değerlerin toplamı vermeme nedeni, mükerrer maaş alanların temizlenmiş olmasıdır.

(1) The related numbers don't give the totals for the reason of cleaning the double countings.

(r) İdari kayıtların güncellenmesi nedeniyle revize edilmiştir.

(r) Data have been revized due to the update of the administrative registrations.

5

Sosyal Güvenlik Social Security

5.1 Sosyal güvenlik kapsamında aktif çalışan kişi sayısı, 2015-2017

Number of active insured persons within the scope of social security, 2015-2017

	2015	2016	2017
Toplam-Total	20 773 227	21 131 838	22 280 463
Sosyal Sigortalar Kurumu (4-1/a)			
Social Insurance Institution (4-1/a)	14 802 222	15 355 158	16 369 073
Bağ-Kur (4-1/b)			
Bağ-Kur (4-1/b)	2 938 034	2 794 132	2 923 994
Emekli Sandığı (4-1/c)-Government			
Employees Retirement Fund (4-1/c)	3 032 971	2 982 548	2 987 396

Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu

Source: Social Security Institution

5.2 Sosyal güvenlik kapsamında aylık alan kişi sayısı, 2015-2017

Number of pensioners within the scope of social security, 2015-2017

	2015	2016	2017
Toplam-Total	11 384 263	11 755 203	12 154 140
Sosyal Sigortalar Kurumu (4-1/a)			
Social Insurance Institution (4-1/a)	6 839 981	7 144 139	7 434 132
Bağ-Kur (4-1/b)			
Bağ-Kur (4-1/b)	2 541 927	2 559 823	2 585 362
Emekli Sandığı (4-1/c)⁽¹⁾-Government			
Employees Retirement Fund (4-1/c) ⁽¹⁾	2 002 355	2 051 241	2 134 646

Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu

Source: Social Security Institution

(1) Emekli sayısına, sandığa tabi hizmeti olup diğer sosyal güvenlik kurumlarından emekli olanlar kapsamamıştır.

(1) Data concerning the retired persons does not cover persons who are in other social security institutions even though they belong.

5.3 Türkiye İş Kurumuna yapılan iş başvuruları ve işe yerleştirilenler 2015-2017

Applications and placements by the Turkish Employment Organization
2015-2017

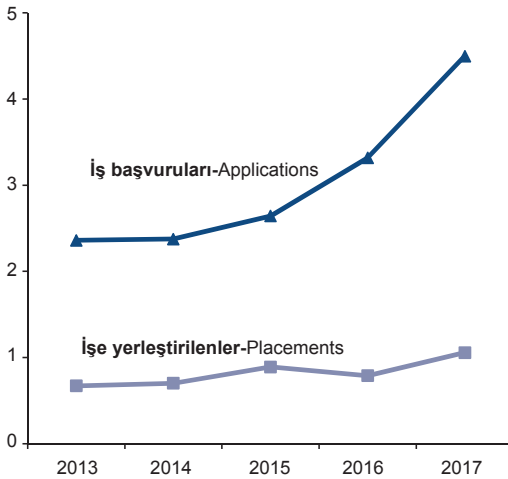
	2015	2016	2017
İş başvuruları-Applications	2 642 512	3 316 884	4 497 557
İşe yerleştirilenler-Placements	889 640	789 133	1 057 249

Kaynak: Türkiye İş Kurumu

Source: Turkish Employment Organization

İş başvuruları ve işe yerleştirilenler, 2013-2017 Applications and placements, 2013-2017

(Milyon kişi-Million persons)

6

Eğitim ve Kültür Education and Culture

6.1 Okuryazarlık ve cinsiyete göre nüfus, 2015-2017

Population by literacy and sex, 2015-2017

[15 ve daha yukarı yaştaki nüfus-Population 15 years of age and over]

	2015	2016	2017
	Sayı-Number		
Toplam-Total			
Okuma yazma bilen-Literate	56 161 148	57 246 916	58 213 792
Okuma yazma bilmeyen-Illiterate	2 583 951	2 462 604	2 330 640
Bilinmeyen-Unknown	554 580	493 038	472 725
Erkek-Male			
Okuma yazma bilen-Literate	28 863 360	29 377 115	29 818 483
Okuma yazma bilmeyen-Illiterate	417 064	384 654	356 073
Bilinmeyen-Unknown	275 315	237 829	223 949
Kadın-Female			
Okuma yazma bilen-Literate	27 297 788	27 869 801	28 395 309
Okuma yazma bilmeyen-Illiterate	2 166 887	2 077 950	1 974 567
Bilinmeyen-Unknown	279 265	255 209	248 776
	(%)		
Toplam-Total			
Okuma yazma bilen-Literate	95,6	95,9	96,2
Okuma yazma bilmeyen-Illiterate	4,4	4,1	3,8
Erkek-Male			
Okuma yazma bilen-Literate	98,6	98,7	98,8
Okuma yazma bilmeyen-Illiterate	1,4	1,3	1,2
Kadın-Female			
Okuma yazma bilen-Literate	92,6	93,1	93,5
Okuma yazma bilmeyen-Illiterate	7,4	6,9	6,5

Kaynak: Ulusal Eğitim İstatistikleri Veri Tabanı, 2015-2017

Source: National Education Statistics Database, 2015-2017

Not.1. Oranlar hesaplanırken bilinmeyen kapsanmamıştır.

2. Yabancılar kapsama alınmamıştır.

Note.1. Proportions are calculated by excluding unknown.

2. Foreigners are not included.

6.2 Eğitim durumuna göre nüfus, 2017

Population by attained education level, 2017

[15 ve daha yukarı yaştaki nüfus-Population 15 years of age and over]

Eğitim durumu	Toplam	Erkek	Kadın
Attained education level	Total	Male	Female
Okur-yazar değil-Illiterate	2 330 640	356 073	1 974 567
Okur-yazar fakat bir okul bitirmedir			
Literate without a diploma	3 124 909	844 885	2 280 024
İlkokul-Primary school	14 352 896	6 044 417	8 308 479
İlköğretim-Primary education	8 691 859	5 032 195	3 659 664
Ortaokul-Junior high school	7 738 123	4 336 350	3 401 773
Lise-High school	13 965 679	7 921 814	6 043 865
Fakülte ve yüksekokul-Universities and other higher educational institutions	9 246 078	5 014 120	4 231 958
Yüksek lisans-Master	890 437	503 452	386 985
Doktora-Doctorate	203 811	121 250	82 561
Bilinmeyen-Unknown	472 725	223 949	248 776

Kaynak: Ulusal Eğitim İstatistikleri Veri Tabanı, 2017

Source: National Education Statistics Database, 2017

Not. Yabancılar kapsama alınmamıştır.

Note. Foreigners are not included.

6.3 Öğretim yılı ve eğitim seviyesine göre okullaşma oranı, 2014/15-2016/17

Schooling ratio by level of education and the education year,
2014/15-2016/17

Eğitim seviyesi Level of education	2014/15		2015/16		2016/17	
	Brüt Gross	Net	Brüt Gross	Net	Brüt Gross	Net
İlkokul						
Primary school	101,1	96,3	99,2	94,9	96,0	91,2
Erkek -Male	100,8	96,0	98,9	94,5	95,9	91,1
Kadın -Female	101,4	96,6	99,5	95,2	96,0	91,2
Ortaokul						
Junior high school	107,1	94,3	107,1	94,4	105,3	95,7
Erkek -Male	105,5	94,4	105,5	94,4	104,5	95,6
Kadın -Female	108,8	94,3	108,9	94,4	106,1	95,8
Orta öğretim						
Secondary education	107,4	79,4	109,9	79,8	106,9	82,5
Erkek -Male	109,8	79,5	112,3	79,4	110,0	82,7
Kadın -Female	104,8	79,3	107,3	80,2	103,7	82,4
Yükseköğretim						
Higher education	88,9	39,5	95,9	40,9	103,3	42,4
Erkek -Male	93,4	38,0	100,6	39,2	102,2	40,5
Kadın -Female	84,2	41,1	91,0	42,6	98,5	44,4

Kaynak: Millî Eğitim Bakanlığı, Millî Eğitim İstatistikleri, 2016/17

Source: Ministry of Education, National Education Statistics, 2016/17

Not. Okullaşma oranları 2007/08 öğretim yılından itibaren Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi sonuçlarına göre hesaplanmaktadır.

Note. Schooling ratios from 2007-2008 educational year were calculated according to the results of the Address Based Population Registration System.

6.4 Eğitim kurumlarına göre öğrenciler, 2015/'16-2016/'17

Enrollments by educational institutions, 2015/'16-2016/'17

Eğitim kurumu Educational institutions	2015/'16		2016/'17	
	Okul ⁽³⁾ School ⁽³⁾	Öğrenci Enrollment	Okul ⁽³⁾ School ⁽³⁾	Öğrenci Enrollment
Okul öncesi eğitim⁽¹⁾ -Pre-schools ⁽¹⁾	27 793	1 209 106	29 293	1 326 123
İlkokul -Primary schools	26 522	5 360 703	25 479	4 972 430
Ortaokul -Junior high school	17 343	5 211 506	17 879	5 554 415
Genel lise⁽¹⁾ -General high schools ⁽¹⁾	5 311	3 047 503	5 225	3 136 440
Mesleki ve teknik lise⁽¹⁾ Vocational and technical high schools ⁽¹⁾	5 239	2 760 140	5 851	2 713 530
Fakülte ve yüksek okul⁽²⁾ -Universities and other higher educational institutions ⁽²⁾	3 735	6 186 007	3 729	6 627 505

Kaynak: Milli Eğitim Bakanlığı, Milli Eğitim İstatistikleri, 2016/'17

Source: Ministry of Education, National Education Statistics, 2016/'17

(1) Resmi ve özel okulları kapsar.

(1) It covers public and private schools.

(2) Kaynak: Yükseköğretim Kurulu

(2) Source: Council of Higher Education

(3) Faal olan okullar kapsanmıştır.

(3) Active schools are included.

6.5 Yurt dışında öğrenim gören burslu öğrenci sayıları, 2014-2016

Number of scholarship students studying abroad, 2014-2016

	2014 ⁽¹⁾	2015 ⁽²⁾	2016 ⁽³⁾
Toplam -Total	2 791	2 987	2 948
Yabancı dil -Language	623	582	421
Yüksek lisans -Master	898	947	1 271
Doktora -Doctorate	1 263	1 419	1 237
Staj -Internship	7	39	19

Kaynak: Milli Eğitim Bakanlığı; Yükseköğretim ve Yurt Dışı Eğitim Genel Müdürlüğü

Source: The Ministry of National Education; General Directorate of Higher Education and Study Abroad

(1) 17/12/2014 tarihi itibarıyla.

(1) As of 17/12/2014.

(2) 02/03/2016 tarihi itibarıyla.

(2) As of 02/03/2016.

(3) 07/07/2017 tarihi itibarıyla.

(3) As of 07/07/2017.

6.6 Öğretim elemanlarının akademik görevlerine göre sayıları, 2017/18

Number of teaching staff by academic title, 2017/18

	Toplam	Erkek	Kadın
	Total	Male	Female
Profesör-Professor	24 640	16 944	7 696
Doçent-Associate professor	14 456	8 845	5 611
Doktor öğretim üyesi-Assistant professor	37 520	21 588	15 932
Öğretim görevlisi-Instructor	35 484	17 678	17 806
Araştırma görevlisi-Research assistant	45 998	22 808	23 190

Kaynak: YÖK, Yükseköğretim İstatistikleri, 2017/18

Source: Council of Higher Education, Higher Education Statistics, 2017/18

6.7 Yükseköğretim kurumlarında (lisans) öğretim alanına göre öğrenci sayıları, 2017/18

Number of undergraduates in higher educational institutions by fields of study, 2017/18

	Toplam	Erkek	Kadın
Öğretim alanı-Field of study	Total	Male	Female
Toplam-Total	4 241 841	2 292 542	1 949 299
Bilişim ve iletişim teknolojileri (BİT)-Information and communication technologies (ICTS)	7 489	5 834	1 655
Doğa bilimleri, matematik ve istatistik			
Natural sciences, mathematics and statistics	122 063	59 246	62 817
Eğitim-Education	270 681	101 338	169 343
Hizmetler-Services	111 487	69 105	42 382
İş, yönetim ve hukuk			
Business, administration and law	1 708 494	1 014 550	693 944
Mühendislik, imalat ve inşaat			
Engineering, manufacturing and construction	505 576	360 018	145 558
Sağlık ve refah-Health and welfare	264 815	94 530	170 285
Sanat ve beşeri bilimler-Arts and humanities	525 483	222 718	302 765
Sosyal bilimler, gazetecilik ve enformasyon			
Social sciences, journalism and information	681 177	335 134	346 043
Tarım, ormancılık, balıkçılık ve veterinerlik			
Agriculture, forestry, fisheries and veterinary	44 576	30 069	14 507

Kaynak: YÖK, Yükseköğretim İstatistikleri, 2017/18

Source: Council of Higher Education, Higher Education Statistics, 2017/18

6.8 Kütüphane, kitap ve kütüphaneden yararlanan kişi sayısı, 2014-2016

Number of libraries, books and persons benefiting, 2014-2016

	2014	2015	2016
Milli Kütüphane-National Library			
Kütüphane sayısı-Number of libraries	1	1	1
Kitap sayısı (Bin)-Number of books (Thousand)	1 518 ⁽¹⁾	1 262 ⁽²⁾	1 299
Kütüphaneden yararlanan kişi sayısı (Bin)			
Number of persons benefiting (Thousand)	556	524	636
Halk kütüphanesi-Public libraries			
Kütüphane sayısı-Number of libraries	1 121	1 130	1 137
Kitap sayısı (Bin)-Number of books (Thousand)	17 112	18 097	18 828
Kütüphaneden yararlanan kişi sayısı (Bin)			
Number of persons benefiting (Thousand)	20 788	23 529	23 267
Üniversite kütüphanesi-University libraries			
Kütüphane sayısı-Number of libraries	559	555	552
Kitap sayısı (Bin)-Number of books (Thousand)	14 365	15 257	15 236
Örgün ve yaygın eğitim kurum kütüphaneleri			
Formal and non-formal education institutions libraries			
Kütüphane sayısı-Number of libraries	27 948	27 836	27 280
Kitap sayısı (Bin)-Number of books (Thousand)	27 861	32 328	27 430

(1) 1928 Harf devrimi sonrası Türkçe ve yabancı dildeki basma kitapları kapsamaktadır.

(1) Covers printing books in Turkish and foreign language after the Turkish letters reform in 1928.

(2) 2015 yılı sonunda Milli Kütüphane Başkanlığı'nın otomasyon sisteminde yaptığı değişiklik nedeniyle rakamlar güncellenmiştir.

(2) At the end of 2015, because of the change in Library Automation System by National Library of Turkey, the figures were updated.

6.9 Gazetelerin ve dergilerin coğrafi kapsama (yayın bölgesi) göre sayısı, 2014-2016

Number of newspapers and magazines by geographical coverage (region of publishing), 2014-2016

	Gazete-Newspapers			Dergi-Magazines		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016
Toplam-Total	2 944	2 731	2 527	4 176	4 071	3 738
Yerel-Local	2 619	2 447	2 293	1 595	1 513	1 470
Bölgesel-Regional	143	112	66	274	296	218
Yaygın (Ulusal)-National	182	172	168	2 307	2 262	2 050

6.10 Sinema salonu, gösterilen film ve seyirci sayısı, 2014-2016

Number of movie houses, pictures shown and attendances, 2014-2016

	2014	2015	2016
Sinema salonu sayısı -Number of movie houses	2 170	2 356	2 483
Gösterilen film sayısı -Number of pictures shown	41 517	49 151	53 443
Seyirci sayısı (Bin)			
Number of attendances (Thousand)	55 379	57 148	55 261

Kaynak: Sinema müdürlükleri

Source: Directorates of cinemas

6.11 Tiyatro salonu, oynanan eser ve seyirci sayısı, 2013/'14-2015/'16

Number of theater halls, shows and attendances, 2013/'14-2015/'16

	2013/'14	2014/'15	2015/'16
Tiyatro salonu sayısı -Number of theater halls	611	719	721
Oynanan eser sayısı -Number of shows	6 642	6 825	7 766
Seyirci sayısı (Bin)			
Number of attendances (Thousand)	6 076	5 853	6 017

Kaynak: Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü, belediye, resmi kurum ve özel tiyatro müdürlükleri

Source: General Directorate of State Theaters, municipalities, directorates of official and private theaters

6.12 Opera ve bale salonu, oynanan eser ve seyirci sayısı, 2014/'15-2016/'17

Number of opera and ballet halls, shows and attendances, 2014/'15-2016/'17

	2014/'15	2015/'16	2016/'17
Opera ve bale salonu sayısı			
Number of opera and ballet halls	11	11	11
Oynanan eser sayısı -Number of shows	190	170	198
Seyirci sayısı -Number of attendances	337 007	272 578	281 069

Kaynak: Devlet Opera ve Bale Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of State Opera and Ballet

6.13 Müze, eser ve müze ve ören yeri ziyaretçi sayısı, 2014-2016

Number of museums, works and visitors to the museums and ruins,
2014-2016

	2014	2015	2016
Müze sayısı-Number of museums	392	409	417
Kültür ve Turizm Bakanlığına bağlı müzeler			
Museums affiliated to Culture and Tourism Ministry	192	193	193
Özel müzeler-Private museums	200	216	224
Müzedeki eser sayısı (Bin)			
Number of works (Thousand)	3 592	3 629	3 686
Müze ve ören yeri ziyaretçi sayısı (Bin)-Number of visitors to the museums and ruins (Thousand)	37 932	37 048	25 288

Kaynak: Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of Cultural Heritage and Museums

7

Turizm Tourism

7.1 Giriş yapan yabancı ve vatandaşlar, 2015-2017

Arriving foreigners and citizens, 2015-2017

	2015	2016	2017
Yabancı-Foreigner	36 244 632	25 352 213	32 410 034
Vatandaş-Citizens	13 617 038	13 443 961	14 444 990

Kaynak: Emniyet Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of Security

7.2 Çıkış yapan yabancı ve vatandaşlar, 2015-2017

Departing foreigners and citizens, 2015-2017

	2015	2016	2017
Yabancı-Foreigner	35 903 327	25 432 123	32 382 449
Vatandaş-Citizens	13 687 275	13 505 247	14 578 401

Kaynak: Emniyet Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of Security

7.3 Seçilmiş milliyetlere göre giriş yapan yabancılar, 2015-2017

Arriving foreigners by selected nationalities, 2015-2017

	2015	2016	2017
Rusya Federasyonu-Russian Fed.	3 649 003	866 256	4 715 438
Almanya-Germany	5 580 792	3 890 074	3 584 653
İran-Iran	1 700 385	1 665 160	2 501 948
Gürcistan-Georgia	1 911 832	2 206 266	2 438 730
Bulgaristan-Bulgaria	1 821 480	1 690 766	1 852 867
İngiltere-United Kingdom	2 512 139	1 711 481	1 658 715

Kaynak: Emniyet Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of Security

7.4 Çıkış yapan ziyaretçi sayısı, turizm geliri ve kişi başı ortalama harcama, 2015-2017

Number of departing visitors, tourism income and average expenditure per capita, 2015-2017

	2015	2016	2017
Çıkış yapan ziyaretçi sayısı			
Number of departing visitors	41 617 530	31 365 330	38 620 346
Yabancı⁽¹⁾-Foreigner⁽¹⁾	35 592 160	25 265 406	32 079 527
Vatandaş (Yurt dışında ikamet eden)			
Citizen (Resident abroad)	6 025 370	6 099 924	6 540 819
Turizm geliri⁽²⁾ (Bin \$)			
Tourism income ⁽²⁾ (Thousand \$)	31 464 777	22 107 440	26 283 656
Yabancı (Bin \$)-Foreigner (Thousand \$)	25 438 923	15 991 381	20 222 971
Vatandaş (Yurt dışında ikamet eden) (Bin \$)			
Citizen (Resident abroad) (Thousand \$)	5 843 074	5 964 853	5 908 752
Kişi başı ortalama harcama (\$)			
Average expenditure per capita (\$)	756	705	681
Yabancı (\$) -Foreigner (\$)	715	633	630
Vatandaş (Yurt dışında ikamet eden)(\$)			
Citizen (Resident abroad) (\$)	970	978	903

Kaynak: TÜİK Çıkış Yapan Ziyaretçiler Anketi

Source: TurkStat Departing Visitors Survey

(1) Hesaplamalarda; 2013 yılı 3. döneminden başlayarak Gaziantep Kargamış, Hatay Cilvegözü ve Yayladağı, Kilis Öncüpınar ve Şanlıurfa Akçakale sınır kapılarından çıkış yapan Suriye vatandaşı sayısı, Emniyet Genel Müdürlüğü (EGM) sınır rakamlarından çıkartılmıştır.

(1) Calculations are made by extracting the departures of Syrians from the Gaziantep Kargamış, Hatay Cilvegözü and Yayladağı, Kilis Öncüpınar and Şanlıurfa Akçakale border gates from the border figures of General Directorate of Security starting from the 3rd quarter of 2013.

(2) Cep telefonu dolaşım harcamaları ile marina hizmet harcamaları toplam gelirden yer almakta olup, yabancı-vatandaş ayrımı verilememektedir.

(2) GSM roaming expenditures and marina service expenditures can not be given by foreigner and citizen visitors but included in total tourism income.

7.5 Yurtdışına giden vatandaş sayısı, turizm gideri ve kişi başı ortalama harcama, 2015-2017

Number of citizens visiting abroad, tourism expenditures and average expenditure per capita, 2015-2017

	2015	2016	2017
Yurtdışına giden vatandaş sayısı			
(Türkiye'de ikamet eden) -Number of citizens			
visiting abroad (Resident in Turkey)	8 750 851	7 891 909	8 886 916
Turizm gideri (Bin \$)			
Tourism expenditure (Thousand \$)	5 698 423	5 049 793	5 137 244
Kişi başı ortalama harcama (\$)			
Average expenditure per capita (\$)	651	640	578

Kaynak: TÜİK Vatandaş Giriş Anketi

Source: TurkStat Arriving Citizens Survey

8

Adalet
Justice

8.1 Cinsiyet ve suçun işlendiği andaki yaş grubuna göre yıl içinde ceza infaz kurumuna giren hükümlüler, 2014-2016

Convicts received into prison within the year by sex and age group at the time of committed crime, 2014-2016

[1 Ocak-31 Aralık - 1 January-31 December]

	2014	2015	2016
Toplam-Total	170 733	168 726	187 730
Erkek-Male	164 448	162 439	180 512
Kadın-Female	6 285	6 287	7 218
Yaş grubu-Age group			
12-14	1 028	1 256	1 291
15-17	6 567	7 737	7 910
18-24	44 027	45 451	49 517
25-34	57 808	56 810	62 968
35-44	37 041	35 536	40 274
45-54	17 741	16 323	19 301
55-64	5 355	4 716	5 478
65+	1 114	847	978
Bilinmeyen-Unknown	52	50	13

8.2 Eğitim durumuna göre yıl içinde ceza infaz kurumuna giren hükümlüler, 2014-2016

Convicts received into prison within the year by educational status, 2014-2016

[1 Ocak-31 Aralık - 1 January-31 December]

	2014	2015	2016
Toplam-Total	170 733	168 726	187 730
Okuma yazma bilmeyen-Illiterate	1 551	1 455	2 048
Okuryazar olup da bir okul bitirmeyen			
Literate but not graduated from a school	12 581	11 217	13 012
Bitirilen okul-Completed school	148 105	150 403	172 246
İlkokul-Primary school	39 689	38 619	43 854
İlköğretim-Primary education	51 196	50 205	57 979
Ortaokul ve dengi meslek okulu-Junior high school and vocational school at junior high school level	19 664	18 560	22 289
Lise ve dengi meslek okulu-High school and vocational school at high school level	31 386	36 623	40 026
Yüksek öğretim-Higher education	6 170	6 396	8 098
Bilinmeyen-Unknown	8 496	5 651	424

8.3 Bazı seçilmiş suç türlerine göre yıl içinde ceza infaz kurumuna giren hükümlüler, 2014-2016

Convicts received into prison within the year by some selected type of crime, 2014-2016

[1 Ocak-31 Aralık - 1 January-31 December]

	2014	2015	2016
Hırsızlık-Theft	29 907	30 093	31 657
Yaralama-Assault	24 806	23 730	23 586
İcra İflas Kanunu'na muhalefet-Opposition to the Bankruptcy and Enforcement Law	14 021	13 024	17 488
Uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti-Production and commerce of drugs	11 672	12 143	14 515
Yağma-Robbery	8 012	10 045	9 693
Öldürme-Homicide	8 887	8 303	7 444

8.4 Suç türüne göre çocuk ceza infaz kurumuna ve eğitimevine giren hükümlü çocuklar, 2014-2016

Juvenile convicts received into juvenile prison and reformatory by type of crime, 2014-2016

[1 Ocak-31 Aralık - 1 January-31 December]

	2014	2015	2016
Toplam-Total	455	483	514
Öldürme-Homicide	23	27	12
Hırsızlık-Theft	212	251	256
Cinsel suçlar-Sexual crimes	40	31	72
Yaralama-Assault	17	7	4
Yağma-Robbery	99	93	90
Diğer-Other	64	74	80

Not. Çocuk hükümlüler, çocuk ceza infaz kurumuna ve eğitimevine giriş yaşına göre tanımlanmıştır.

Note. Juvenile convicts are defined as age at the time of received into juvenile prison and reformatory.

8.5 Ceza infaz kurumu nüfusunun cinsiyet, statü, uyruđu, 2014-2016

Prison population by sex, status and nationality, 2014-2016

[31 Aralık tarihi itibariyle-As of December 31st]

	2014	2015	2016
Toplam -Total	158 690	177 262	200 727
Erkek -Male	152 902	170 754	192 354
Kadın -Female	5 788	6 508	8 373
Hükümlü -Convict	136 483	151 334	128 086
Tutuklu -Arrested	22 207	25 928	72 641
T.C.-TR	155 781	173 440	196 285
Yabancı -Foreigner	2 909	3 822	4 442

9

Seçim Election

9.1 Milletvekili Genel Seçimi sonuçları, 2011, 2015

Results of the General Election of Representatives, 2011, 2015

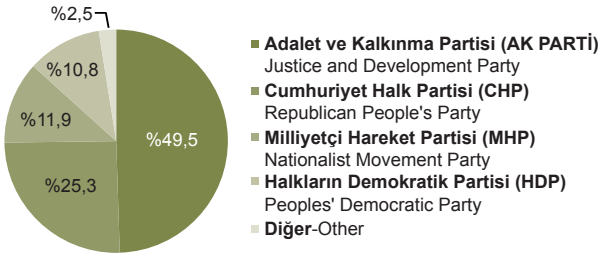
	2011	07/06/2015	01/11/2015
Kayıtlı seçmen -Registered voters	52 806 322	56 608 817	56 949 009
Oy kullanan seçmen -Actual voters	43 914 948	47 507 467	48 537 695
Katılım oranı (%) -Participation rate (%)	83,2	83,9	85,2
Toplam geçerli oy sayısı -Total valid votes	42 941 763	46 163 243	47 840 231
Geçerli oy sayısı -Number of valid votes	42 813 896	45 121 773	46 555 267
Yurt dışı/gümrük kapıları geçerli oy sayısı Number of valid votes at abroad and customs gates	127 867	1 041 470	1 284 964
Milletvekili sayısı -Number of representative	550	550	550
Erkek -Male	471	452	469
Temsil oranı (%) -Representation rate (%)	85,6	82,2	85,3
Kadın -Female	79	98	81
Temsil oranı (%) -Representation rate (%)	14,4	17,8	14,7

Kaynak: Yüksek Seçim Kurulu

Source: Supreme Election Council

Milletvekili Genel Seçimi sonuçları, 01/11/2015

Results of the General Election of Representatives, 01/11/2015

9.2 Mahalli İdareler Seçimi sonuçları, 2014

Results of the Local Administration Elections, 2014

	İl genel meclisi üyeleri Provincial general council members	Büyükşehir belediye bşk. Mayor of metropolitan municipality	Belediye başkanlığı Mayor	Belediye meclisi üyeleri Municipal council members
Kayıtlı seçmen sayısı				
Number of registered voters	11 991 225	40 727 194	48 905 743	48 905 721
Oy kullanan seçmen sayısı				
Number of actual voters	10 619 055	36 440 968	43 609 960	43 593 617
Katılım oranı (%)				
Participation rate (%)	88,6	89,5	89,2	89,1
Geçerli oy sayısı				
Number of valid votes	10 240 022	34 913 716	41 766 549	41 575 471

Not. 1 Haziran 2014 yenilenen seçim sonuçları dahildir.

Note. Results of the renewed election held on June 1, 2014 are included.

9.3 Halk Oylaması sonuçları, 2007, 2010, 2017

Results of the Referendum, 2007, 2010, 2017

	2007	2010	2017
Kayıtlı seçmen-Registered voters	42 690 252	52 051 828	58 291 898
Oy kullanan seçmen-Actual voters	28 819 319	38 369 099	49 798 855
Katılım oranı (%) -Participation rate (%)	67,5	73,7	85,4
Geçersiz oy sayısı			
Number of unvalid votes	651 658	725 062	862 251
Oranı (%) -Ratio (%)	2,3	1,9	1,7
Geçerli oy sayısı-Number of valid votes	28 167 661	37 644 037	48 936 604
Oranı (%) -Ratio (%)	97,7	98,1	98,3
Evet oyları sayısı-Number of yes votes	19 422 714	21 787 244	25 157 463
Oranı (%) -Ratio (%)	68,9	57,9	51,4
Hayır oyları sayısı-Number of no votes	8 744 947	15 856 793	23 779 141
Oranı (%) -Ratio (%)	31,1	42,1	48,6

Not.1. Resmi Gazete sonucudur.

2. Yurt dışı (Gümrük kapıları ve yurt dışı sandıkları) halk oylaması sonuçları, Türkiye toplamı içinde gösterilmiştir.

Note.1. It is the result of the Official Gazette.

2. The results of the public vote abroad (Customs and ballot boxes abroad) are shown in the total of Turkey.

10

İşgücü
Labour Force

10.1 Kurumsal olmayan nüfusun cinsiyete göre işgücü durumu, 2017

Labour force status of non-institutional population by sex, 2017

[15+yaş-age]

	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female
(Bin kişi- Thousand person)			
15 ve daha yukarı yaştaki nüfus			
Population 15 years and over	59 894	29 649	30 244
İşgücü-Labour force	31 643	21 484	10 159
İstihdam edilenler-Employed	28 189	19 460	8 729
İşsiz-Unemployed	3 454	2 024	1 431
İşgücüne dahil olmayan nüfus			
Not in labour force	28 251	8 166	20 085
(%)			
İşgücüne katılma oranı			
Labour force participation rate	52,8	72,5	33,6
İstihdam oranı- Employment rate	47,1	65,6	28,9
İşsizlik oranı-Unemployed rate	10,9	9,4	14,1
Tarım dışı işsizlik oranı			
Non-agricultural unemployment rate	13,0	10,7	18,5

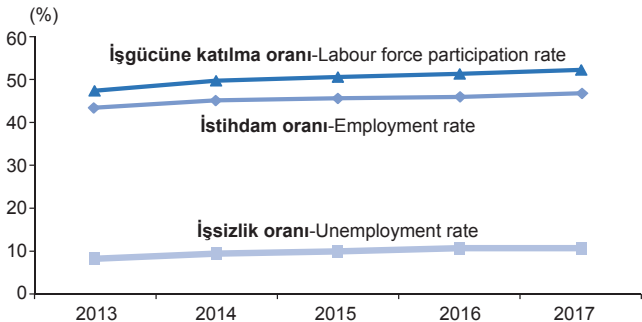
Not. Tablodaki rakamlar, yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

Note. Figures in table may not add up to totals due to rounding.

Temel işgücü göstergeleri, 2013-2017

Basic labour force indicators, 2013-2017

[15+yaş-age]

10.2 İstihdam edilenlerin cinsiyete göre işteki durumu, 2017

Employment status by sex, 2017

[15+yaş-age]

(Bin kişi-Thousand person)

	Toplam	Tarım	Tarım dışı
	Total	Agriculture	Non-agriculture
Toplam-Total	28 189	5 464	22 724
Ücretli, maaşlı ve yevmiyeli			
Regular and casual employee	18 960	570	18 391
İşveren-Employer	1 279	61	1 218
Kendi hesabına-Own account worker	4 815	2 263	2 552
Ücretsiz aile işçisi-Unpaid family worker	3 134	2 571	563
Erkek-Male	19 460	2 993	16 467
Ücretli, maaşlı ve yevmiyeli			
Regular and casual employee	13 424	356	13 069
İşveren-Employer	1 167	57	1 110
Kendi hesabına-Own account worker	3 992	2 007	1 986
Ücretsiz aile işçisi-Unpaid family worker	877	574	302
Kadın-Female	8 729	2 471	6 258
Ücretli, maaşlı ve yevmiyeli			
Regular and casual employee	5 536	214	5 322
İşveren-Employer	112	3	109
Kendi hesabına-Own account worker	823	256	567
Ücretsiz aile işçisi-Unpaid family worker	2 258	1 997	261

Not.1. Tablodaki rakamlar, yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

2. Beş bin kişiden az gözlem değerlerinde örnek büyüklüğü güvenilir tahminler için yeterli değildir.

Note.1. Figures in table may not add up to totals due to rounding.

2. Sample size is too small for reliable estimates for figures less than five thousand persons in each cell.

10.3 İstihdam edilenlerin cinsiyete göre iktisadi faaliyet kolları, 2017
 Economic activity by sex, 2017
 [15+yaş-age]

(Bin kişi-Thousand person)

İktisadi faaliyet kolları-Economic activity NACE Rev.2	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female
Toplam-Total	28 189	19 460	8 729
Tarım-Agriculture			
Tarım, ormancılık ve balıkçılık Agriculture, forestry and fishing	5 464	2 993	2 471
Sanayi-Industry			
Madencilik ve taşocaklığı-Mining and quarrying	137	131	7
İmalat-Manufacturing	4 969	3 728	1 241
Elektrik, gaz, buhar, su temini ve kanalizasyon Electricity, gas, steam, water supply, sewerage etc.	277	247	30
İnşaat-Construction			
İnşaat-Construction	2 095	2 013	82
Hizmetler-Services			
Toptan ve perakende ticaret Wholesale and retail trade	3 934	2 973	961
Ulaştırma ve depolama Transportation and storage	1 235	1 123	112
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri Accommodation and food service activities	1 523	1 151	372
Bilgi ve iletişim-Information and communication	258	197	61
Finans ve sigorta faaliyetleri Financial and insurance activities	271	156	115
Gayrimenkul faaliyetleri-Real estate activities	286	228	58
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler Professional, scientific and technical activities	895	547	349
İdari ve destek hizmet faaliyetleri Administrative and support service activities	1 551	1 043	508
Kamu yönetimi ve savunma Public administration and defence	1 462	1 185	277
Eğitim-Education	1 608	732	876
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri Human health and social work activities	1 187	336	850
Kültür, sanat, eğlence, dinlenme ve spor Arts, entertainment and recreation	154	113	41
Diğer hizmet faaliyetleri-Other social, community and personal service activities	883	566	317

Not.1. Tablodaki rakamlar, yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

2. Beş bin kişiden az gözlem değerlerinde örnek büyüklüğü güvenilir tahminler için yeterli değildir.

Note.1. Figures in table may not add up to totals due to rounding.

2. Sample size is too small for reliable estimates for figures less than five thousand persons in each cell.

10.4 İşgücüne dahil olmayanların cinsiyete göre işgücüne dahil olmama nedenleri, 2017

Reasons of not being in labour force by sex, 2017

[15+yaş-age]

(Bin kişi-Thousand person)

Neden-Reason	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female
İşgücüne dahil olmayan nüfus	28 251	8 166	20 085
Population not in labour force			
İş aramayıp, çalışmaya hazır olanlar			
Not seeking a job, but available to start			
İş bulma ümidi olmayanlar-Discouraged	637	370	267
Diğer⁽¹⁾-Other⁽¹⁾	1 627	535	1 092
Mevsimlik çalışanlar-Working seasonally	85	28	58
Ev işleriyle meşgul-Housewife	11 133	-	11 133
Eğitim/Öğretim-Education/Training	4 467	2 204	2 263
Emekli-Retired	4 366	3 322	1 045
Çalışamaz halde-Disabled, old ill etc.	4 009	1 317	2 692
Diğer-Other	1 926	390	1 535

Not.1. Tablodaki rakamlar, yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

2. Beş bin kişiden az gözlem değerlerinde örnek büyüklüğü güvenilir tahminler için yeterli değildir.

Note.1. Figures in table may not add up to totals due to rounding.

2. Sample size is too small for reliable estimates for figures less than five thousand persons in each cell.

(1) Mevsimlik çalışma, ev kadını olma, öğrencilik, irad sahibi olma, emeklilik ve çalışamaz halde olma gibi nedenlerle iş aramayıp ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

(1) These were the persons who were not seeking a job for reasons such as being seasonal workers, busy with household chores, student, property income earner, retired, or disabled, but available to start a job.

10.5 İstihdam edilenlerin cinsiyete göre meslek grubu, 2017

Occupation by sex, 2017

[15+yaş-age]

(Bin kişi-Thousand person)

Meslek grubu-Occupation	Toplam	Erkek	Kadın
ISCO 08	Total	Male	Female
Toplam-Total	28 189	19 460	8 729
Yöneticiler-Managers	1 417	1 205	213
Profesyonel meslek mensupları-Professionals	2 866	1 516	1 350
Teknisyenler, teknikerler ve yardımcı profesyonel meslek mensupları			
Technicians and associate professionals	1 636	1 211	425
Büro ve müşteri hizmetlerinde çalışan elemanlar			
Clerical support workers	1 984	1 152	831
Hizmet ve satış elemanları			
Service and sales workers	5 381	3 629	1 752
Nitelikli tarım, ormancılık ve su ürünlerinde çalışanlar			
Skilled agricultural, forestry and fishery workers	4 153	2 568	1 585
Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar			
Craft and related trades workers	3 849	3 378	471
Tesis ve makine operatörleri ve montajcılar			
Plant and machine operators and assemblers	2 679	2 382	297
Nitelik gerektirmeyen işlerde çalışanlar			
Elementary occupations	4 222	2 419	1 804

Not.1. Tablodaki rakamlar, yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

2. Beş bin kişiden az gözlem değerlerinde örnek büyüklüğü güvenilir tahminler için yeterli değildir.

Note.1. Figures in table may not add up to totals due to rounding.

2. Sample size is too small for reliable estimates for figures less than five thousand persons in each cell.

11

Gelir ve Yaşam Koşulları Income and Living Conditions

11.1 Eşdeğer hanehalkı kullanılabilir fert gelirine göre sıralı yüzde 20'lik gruplar itibarıyla yıllık eşdeğer hanehalkı kullanılabilir fert gelirinin dağılımı, Türkiye, 2014-2016

Distribution of annual equivalised household disposable income by quintiles ordered by equivalised household disposable income, Turkey, 2014-2016

	Yüzde 20'lik gruplar-Quintiles					
	Toplam Total	1.%20 ⁽¹⁾ 1 st 20%(¹)	2.%20 2 nd 20%	3.%20 3 rd 20%	4.%20 4 th 20%	5.%20 ⁽¹⁾ 5 th 20%(¹)
2014						
Yüzde (%)						
Percentage (%)	100,0	6,2	10,9	15,3	21,7	45,9
Ortalama (TL)-Mean (TL)	14 553	4 515	7 894	11 157	15 792	33 417
Medyan (TL)-Median (TL)	11 108	4 661	7 863	11 108	15 576	27 388
2015						
Yüzde (%)						
Percentage (%)	100,0	6,1	10,7	15,2	21,5	46,5
Ortalama (TL)-Mean (TL)	16 515	5 065	8 850	12 520	17 785	38 368
Medyan (TL)-Median (TL)	12 492	5 306	8 812	12 492	17 558	30 993
2016						
Yüzde (%)						
Percentage (%)	100,0	6,2	10,6	15,0	21,1	47,2
Ortalama (TL)-Mean (TL)	19 139	5 880	10 174	14 288	20 194	45 173
Medyan (TL)-Median (TL)	14 232	6 127	10 211	14 232	19 943	35 503
2014						
Gini katsayısı-Gini coefficient		0,391		0,397		0,404
2015						
P80/P20 oranı-S80/S20 ratio		7,4		7,6		7,7

Kaynak: TÜİK, Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması, 2014, 2015 ve 2016

Source: TurkStat, Income and Living Conditions Survey, 2014, 2015 and 2016

Not.1.Tablodaki rakamlar, yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

2. Gelirlerin referans dönemi bir önceki takvim yılıdır.

Note.1.Figures in table may not add up to totals due to rounding.

2. Reference period of incomes is the previous calendar year.

(1) Fertler eşdeğer hanehalkı kullanılabilir gelirlerine göre küçükten büyüğe doğru sıralanarak 5 gruba ayrıldığında; "ilk yüzde 20'lik grup" geliri en düşük olan grubu, son yüzde 20'lik grup ise geliri en yüksek olan grubu tanımlamaktadır.

(1) When the individuals are sorted in ascending order by equivalised household disposable income and divided into 5 parts, the bottom income group is defined as "the first quintile" and the top income group is defined as "the last quintile".

11.2 Eşdeğer hanehalkı kullanılabilir fert gelirine göre sıralı yüzde 20'lik gruplar ve gelir türlerine göre yıllık fert gelirinin dağılımı, Türkiye, 2016

Quintiles ordered by equivalised household disposable income and distribution of annual incomes by types of income, Turkey, 2016

[Dikey %-Vertical %]

Gelir türleri Type of income	Toplam Total	Yüzde 20'lik gruplar-Quintiles				
		1. %20 ⁽¹⁾ 1 st 20% ⁽¹⁾	2. %20 2 nd 20%	3. %20 3 rd 20%	4. %20 4 th 20%	5. %20 ⁽¹⁾ 5 th 20% ⁽¹⁾
Toplam-Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Maaş ve ücret-Wage and salary	49,7	39,7	46,6	45,6	52,4	51,4
Yevmiye-Casual	2,5	14,5	6,6	3,7	2,0	0,4
Müteşebbis-Entrepreneurial	19,8	16,9	16,1	15,6	15,7	23,7
Tarım-Agricultural	5,0	8,9	6,9	6,1	5,4	3,7
Tarım dışı-Non-agricultural	14,8	8,0	9,1	9,5	10,3	20,0
Gayrimenkul-Rental income	3,1	1,2	1,1	1,8	2,6	4,3
Menkul kıymet-Property income	2,5	1,4	1,2	1,5	1,6	3,4
Sosyal transferler						
Social transfers	19,6	20,5	24,4	28,4	23,1	14,7
Emekli ve dul-yetim aylıkları						
Pensions and survivors' benefits	18,0	12,8	21,3	26,5	21,9	13,8
Diğer sosyal transferler						
Other social transfers	1,6	7,7	3,1	1,9	1,2	0,8
Hanelerarası transferler (Alınan)						
Inter-household transfers (Received)	2,5	4,5	3,3	3,2	2,4	2,0
Diğer gelirler-Other incomes	0,2	1,3	0,6	0,3	0,1	0,0

Kaynak: TÜİK, Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması, 2016

Source: TurkStat, Income and Living Conditions Survey, 2016

Not.1.Tablodaki rakamlar, yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

2. Gelirlerin referans dönemi bir önceki takvim yılıdır.

3. Toplam gelire izafi kira dahil değildir.

Note.1.Figures in table may not add up to totals due to rounding.

2. Reference period of incomes is the previous calendar year.

3. Imputed rent is not included to total incomes.

(1) Fertler eşdeğer hanehalkı kullanılabilir gelirlerine göre küçükten büyüğe doğru sıralanarak 5 gruba ayrıldığında; "ilk yüzde 20'lik grup" geliri en düşük olan grubu, son yüzde 20'lik grup ise geliri en yüksek olan grubu tanımlamaktadır.

(1) When the individuals are sorted in ascending order by equivalised household disposable income and divided into 5 parts, the bottom income group is defined as "the first quintile" and the top income group is defined as "the last quintile".

11.3 Hanehalkı fertlerinin esas işteki durumlarına göre yıllık ortalama esas iş gelirleri, Türkiye, 2014-2016

Mean annual income at main job by employment status, Turkey, 2014-2016 (TL)

İşteki durum-Employment status	2014	2015	2016
Toplam-Total	19 051	21 514	24 976
Ücretli, maaşlı-Regular employee	19 772	21 930	24 375
Yevmiyeli-Casual employee	7 667	8 605	10 003
İşveren-Employer	44 587	47 386	67 640
Kendi hesabına-Self employed	14 629	17 644	20 417
Erkek-Male	20 074	22 673	26 438
Ücretli, maaşlı-Regular employee	20 470	22 782	25 498
Yevmiyeli-Casual employee	8 610	9 667	11 093
İşveren-Employer	45 402	48 722	68 689
Kendi hesabına-Self employed	16 038	19 093	22 088
Kadın-Female	15 681	17 956	20 645
Ücretli, maaşlı-Regular employee	17 838	19 767	21 637
Yevmiyeli-Casual employee	4 052	4 605	5 357
İşveren-Employer	34 960	35 116	59 835
Kendi hesabına-Self employed	7 907	10 483	11 797

Kaynak: TÜİK, Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması, 2014, 2015 ve 2016

Source: TurkStat, Income and Living Conditions Survey, 2014, 2015 and 2016

Not. Gelirlerin referans dönemi bir önceki takvim yılıdır.

Note. Reference period of incomes is the previous calendar year.

11.4 Hanehalkı fertlerinin esas işteki iktisadi faaliyet kollarına göre yıllık ortalama esas iş gelirleri, Türkiye, 2014-2016

Mean annual income at main job by branch of economic activity, Turkey, 2014-2016 (TL)

	2014	2015	2016
Toplam-Total	19 051	21 514	24 976
Tarım-Agriculture	12 471	14 064	17 375
Sanayi-Industry	17 747	20 757	24 616
İnşaat-Construction	16 208	18 159	21 720
Hizmet-Service	21 345	23 724	26 852

Kaynak: TÜİK, Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması, 2014, 2015 ve 2016

Source: TurkStat, Income and Living Conditions Survey, 2014, 2015 and 2016

Not. Gelirlerin referans dönemi bir önceki takvim yılıdır.

Note. Reference period of incomes is the previous calendar year.

11.5 Eşdeğer hanehalkı kullanılabilir fert gelirine göre yoksul sayıları, yoksulluk oranı ve yoksulluk açığı, Türkiye, 2014-2016

Number of the poor, poverty rate and poverty gap by equivalised household disposable income, Turkey, 2014-2016

Yoksulluk riski	Yoksulluk sınırı (TL)			Yoksul sayısı (Bin kişi)		
	Poverty threshold (TL)			Number of the poors (Thousand person)		
Risk of poverty	2014	2015	2016	2014	2015	2016
%40-40%	4 443	4 997	5 693	6 572	6 652	6 482
%50-50%	5 554	6 246	7 116	11 332	11 219	11 026
%60-60%	6 665	7 495	8 539	16 501	16 706	16 328
%70-70%	7 775	8 744	9 963	22 223	22 546	22 096
	Yoksulluk oranı (%)			Yoksulluk açığı ⁽¹⁾		
	Poverty rate (%)			Poverty gap ⁽¹⁾		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016
%40-40%	8,7	8,7	8,4	22,3	22,3	20,8
%50-50%	15,0	14,7	14,3	24,4	25,3	24,3
%60-60%	21,8	21,9	21,2	27,2	26,8	26,5
%70-70%	29,4	29,5	28,7	29,3	28,4	28,5

Kaynak: TÜİK, Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması, 2014, 2015 ve 2016

Source: TurkStat, Income and Living Conditions Survey, 2014, 2015 and 2016

Not. Gelirlerin referans dönemi bir önceki takvim yılıdır.

Note. Reference period of incomes is the previous calendar year.

(1) Yoksulluk açığı, yoksulluğun derecesi hakkında bilgi verir. Yoksulluk açığının 100'e yaklaşması, yoksulluğun derecesinin çok fazla olduğunu, küçülmesi ise yoksulluk risk derecelerinin daha az olduğunu ifade etmektedir.

Yoksulluk açığı = [(Yoksulluk sınırı - Yoksulların EFB medyan geliri) / Yoksulluk sınırı] * 100 formülüne göre hesaplanmıştır.

(1) Poverty gap ratio informs about poverty level. It represents the severity of poverty is too much if it approaches to "100" and it represents the poverty risk degree is lower if it reduces.

Poverty gap is calculated as this formula:

Poverty gap = [(Poverty threshold - Median income of poors by EII) / Poverty threshold] * 100

12

Tüketim Harcamaları Consumption Expenditures

12.1 Harcama türlerine göre toplam ve hanehalkı başına ortalama aylık tüketim harcamasının dağılımı, Türkiye, 2015, 2016

Distribution of total consumption expenditure, average expenditure per household by expenditure types, Turkey, 2015, 2016

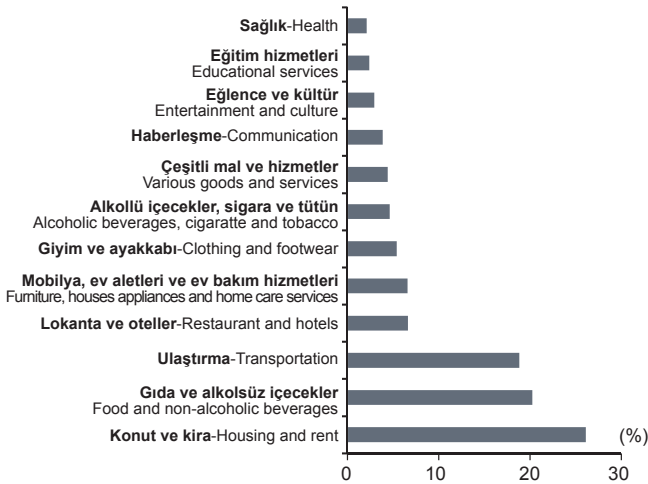
Harcama türleri Expenditure types	Toplam hanehalkı tüketim harcamasının dağılımı Distribution of total household consumption expenditure (%)		Hanehalkı başına aylık ortalama tüketim harcaması Average monthly expenditure per household (TL)	
	2015	2016	2015	2016
Toplam-Total	100,0	100,0	3 043	3 406
Gıda ve alkolsüz içecekler Food and non-alcoholic beverages	20,2	19,5	615	665
Alkollü içecekler, sigara ve tütün Alcoholic beverages, cigarette and tobacco	4,2	4,4	127	151
Giyim ve ayakkabı Clothing and footwear	5,2	5,2	158	176
Konut ve kira-Housing and rent	26,0	25,2	792	858
Mobilya, ev aletleri ve ev bakım hizmetleri-Furniture, houses appliances and home care services	6,1	6,3	187	215
Sağlık-Health	2,0	2,0	61	67
Ulaştırma-Transportation	17,0	18,2	516	618
Haberleşme-Communication	3,7	3,7	111	125
Eğlence ve kültür Entertainment and culture	2,9	2,8	87	95
Eğitim hizmetleri Educational services	2,2	2,3	66	77
Lokanta ve oteller Restaurant and hotels	6,4	6,4	193	216
Çeşitli mal ve hizmetler Various goods and services	4,3	4,2	129	143

Kaynak: TÜİK, Hanehalkı Bütçe Araştırması, 2015 ve 2016

Source: TurkStat, Household Budget Survey, 2015 and 2016

Harcama türlerine göre hanehalkı tüketim harcamalarının dağılımı, 2016

Distribution of consumption expenditures of households by expenditure types, 2016

12.2 Hanehalkı büyüklüğüne göre hanehalkı tüketim harcaması, Türkiye, 2016

Household consumption expenditure by household size, Turkey, 2016

Harcama türleri Expenditure types	Hanehalkı büyüklüğü (Kişi) Household size (Number of individuals)						
	1	2	3	4	5	6	7+
Hanehalkı sayısı (Bin)-Number							
of households (Thousand)	3 305	4 568	4 415	4 611	2 488	1 541	1 368
Toplam-Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Gıda ve alkolsüz içecekler							
Food and non-alcoholic beverages	17,0	19,5	17,8	18,2	22,0	21,8	26,9
Alkollü içecekler, sigara ve tütün-Alcoholic beverages, cigarette and tobacco							
	3,8	3,8	4,2	4,3	5,0	5,7	6,3
Giyim ve ayakkabı							
Clothing and footwear	4,2	4,5	5,1	5,4	5,3	5,7	6,9
Konut ve kira							
Housing and rent	35,5	28,0	25,0	23,0	22,6	21,3	19,3
Mobilya, ev aletleri ve ev bakım hizmetleri							
Furniture, houses appliances and home care services	5,7	7,5	5,9	6,1	5,7	7,1	6,0
Sağlık-Health							
	2,3	2,6	2,1	1,7	1,7	1,8	1,4
Ulaştırma-Transportation							
	11,8	16,2	19,8	20,2	18,5	20,4	17,0
Haberleşme							
Communication	3,8	3,0	3,8	4,0	3,8	3,7	3,4
Eğlence ve kültür							
Entertainment and culture	3,5	3,4	3,0	2,7	2,3	1,8	2,1
Eğitim hizmetleri							
Educational services	0,8	1,2	2,6	3,5	2,9	2,0	0,9
Lokanta ve oteller							
Restaurant and hotels	8,4	6,1	6,4	6,3	6,3	5,1	5,3
Çeşitli mal ve hizmetler							
Various goods and services	3,4	4,3	4,3	4,6	4,0	3,6	4,5

Kaynak: TÜİK, Hanehalkı Bütçe Araştırması, 2016

Source: TurkStat, Household Budget Survey, 2016

Not. Örneklem tasarımında 2014 yılından itibaren yeni idari bölünüş temel alınmıştır.

Note. It is based on the new administrative division for sampling design since 2014.

12.3 Gelire göre sıralı %20'lik grupların harcama türleri içindeki payları, Türkiye, 2016

Shares of quintiles ordered by income in expenditure types, Turkey, 2016

Harcama türleri Expenditure types	Toplam Total	Gelire göre sıralı hanehalkı yüzdeleri Quintiles ordered by income				
		1.%20 1 st 20%	2.%20 2 nd 20%	3.%20 3 rd 20%	4.%20 4 th 20%	5.%20 5 th 20%
Türkiye-Turkey	100,0	8,9	13,8	17,4	22,6	37,4
Gıda ve alkolsüz içecekler Food and non-alcoholic beverages	100,0	13,2	17,5	19,6	22,6	27,2
Alkollü içecekler, sigara ve tütün -Alcoholic beverages, cigarette and tobacco	100,0	10,5	17,3	20,2	24,3	27,7
Giyim ve ayakkabı Clothing and footwear	100,0	7,9	12,3	17,2	22,5	40,2
Konut ve kira Housing and rent	100,0	11,3	15,5	18,6	22,4	32,2
Mobilya, ev aletleri ve ev bakım hizmetleri Furniture, houses appliances and home care services	100,0	7,9	13,4	17,7	22,5	38,7
Sağlık -Health	100,0	9,2	13,8	16,3	20,6	40,2
Ulaştırma -Transportation	100,0	4,3	10,5	15,3	23,0	46,9
Haberleşme -Communication	100,0	6,9	12,5	19,1	24,4	37,2
Eğlence ve kültür Entertainment and culture	100,0	5,5	9,4	13,3	23,1	48,7
Eğitim hizmetleri Educational services	100,0	2,4	4,8	9,7	15,3	67,9
Lokanta ve oteller Restaurants and hotels	100,0	6,4	10,9	15,6	22,7	44,5
Çeşitli mal ve hizmetler Various goods and services	100,0	6,4	11,6	15,4	22,4	44,3

Kaynak: TÜİK, Hanehalkı Bütçe Araştırması, 2016

Source: TurkStat, Household Budget Survey, 2016

Not. Örneklem tasarımında 2014 yılından itibaren yeni idari bölünüş temel alınmıştır.

Note. It is based on the new administrative division for sampling design since 2014.

12.4 Tüketim harcamasına göre sıralı %20'lik gruplarda hanehalkı tüketim harcamasının dağılımı, Türkiye, 2016

Distribution of consumption expenditures by quintiles ordered by household consumption expenditures, Turkey, 2016

Harcama türleri Expenditure types	Harcama grubu-Expenditure groups (%)					
	Toplam Total	1.%20 1 st 20%	2.%20 2 nd 20%	3.%20 3 rd 20%	4.%20 4 th 20%	5.%20 5 th 20%
Türkiye-Turkey	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Gıda ve alkolsüz içecekler Food and non-alcoholic beverages	19,5	30,9	27,5	24,2	21,4	13,1
Alkollü içecekler, sigara ve tütün-Alcoholic beverages, cigarette and tobacco	4,4	5,0	6,0	6,1	5,2	2,9
Giyim ve ayakkabı Clothing and footwear	5,2	3,3	4,4	4,8	5,7	5,5
Konut ve kira Housing and rent	25,2	38,4	33,2	29,8	26,7	18,7
Mobilya, ev aletleri ve ev bakım hizmetleri Furniture, houses appliances and home care services	6,3	4,2	5,4	6,1	6,8	6,7
Sağlık-Health	2,0	1,7	1,6	2,0	2,0	2,1
Ulaştırma-Transportation	18,2	5,6	7,7	9,9	13,4	28,1
Haberleşme-Communication	3,7	2,8	3,4	3,7	4,1	3,6
Eğlence ve kültür Entertainment and culture	2,8	1,2	1,7	2,2	2,8	3,6
Eğitim hizmetleri Educational services	2,3	0,3	0,5	1,2	1,5	3,8
Lokanta ve oteller Restaurants and hotels	6,4	4,4	5,8	6,7	6,7	6,5
Çeşitli mal ve hizmetler Various goods and services	4,2	2,1	2,8	3,4	3,8	5,4

Kaynak: TÜİK, Hanehalkı Bütçe Araştırması, 2016

Source: TurkStat, Household Budget Survey, 2016

Not. Örneklem tasarımında 2014 yılından itibaren yeni idari bölünüş temel alınmıştır.

Note. It is based on the new administrative division for sampling design since 2014.

13

Tarım
Agriculture

13.1 Tarım ve orman alanları, 2015-2017

Agricultural land and forest area, 2015-2017

	(Bin hektar-Thousand hectare)		
	2015	2016	2017*
Toplam tarım alanı			
Total utilized agricultural land	38 551	38 328	37 992
Toplam işlenen tarım alanı-Total arable land	20 650	20 382	20 032
Tahıllar ve diğer bitkisel ürünlerin alanı			
Area of cereals and other crop products			
Ekilen alan-Sown area	15 723	15 575	15 532
Nadas-Fallow land	4 114	3 998	3 697
Sebze bahçeleri alanı-Area of vegetable gardens	808	804	798
Süs bitkileri alanı-Area of ornamental plants	5	5	5
Toplam uzun ömürlü bitkilerin alanı			
Total land under permanent crops	3 284	3 329	3 343
Diğer meyveler, içecek ve baharat bitkileri alanı			
Area of other fruits, beverage and spices crops	1 985	2 048	2 080
Bağ alanı-Area of vineyard	462	435	417
Zeytin ağaçlarının kapladığı alan			
Area of olive trees	837	846	846
Çayır ve mera arazisi⁽¹⁾			
Land under permanent meadows and pastures ⁽¹⁾	14 617	14 617	14 617
Orman alanı⁽²⁾-Forest area⁽²⁾	22 343	22 343	22 343

Kaynak: Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı

Source: Ministry of Food, Agriculture and Livestock

Not. Tablodaki rakamlar, yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

Note. Figures in table may not add up to totals due to rounding.

(1) 2001 Genel Tarım Sayımı, Köy Genel Bilgi Anketi sonucudur.

(1) 2001 Census of Agriculture, results of Village Information Survey.

(2) %11 ve daha fazla kapalılıktaki normal orman alanları ile %10 ve daha az kapalılıktaki bozuk orman alanlarını içerir. Bilgiler Orman ve Su İşleri Bakanlığından alınmıştır.

(2) Normal forest area having 11% or more than 11% forest tree density and spoiled forest area having 10% or less than 10% forest tree density are included. Data are compiled Ministry of Forestry and Water Affairs.

13.2 Bitkisel üretim, 2015-2017

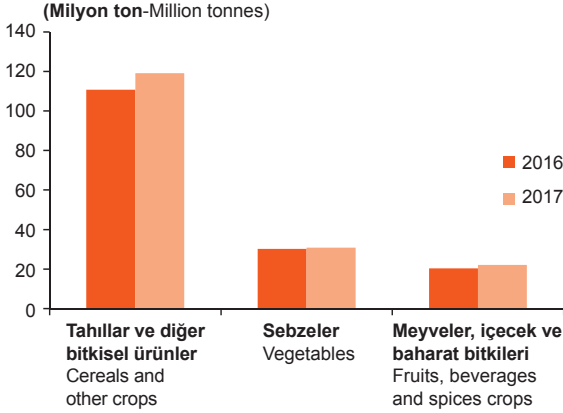
Crop production, 2015-2017

(Bin ton-Thousand tonnes)

	2015	2016	2017
Tahıllar ve diğer bitkisel ürünler			
Cereals and other crops	106 900	110 786	119 131
Sebzeler-Vegetables			
Sebzeler-Vegetables	29 552	30 267	30 826
Meyveler, içecek ve baharat bitkileri			
Fruits, beverages and spices crops	19 100	20 322	22 109

Bitkisel üretim, 2016, 2017

Crop production, 2016, 2017

13.3 Seçilmiş tarla ürünleri üretimi, 2015-2017

Selected field crop productions, 2015-2017

(Bin ton-Thousand tonnes)

	2015	2016	2017
Buğday-Wheat	22 600	20 600	21 500
Mısır (dane)-Maize (seed)	6 400	6 400	5 900
Çeltik-Rice in the husk	920	920	900
Arpa-Barley	8 000	6 700	7 100
Patates (diğer)-Potatoes (other)	4 760	4 750	4 800
Nohut-Chick pea	460	455	470
Fasulye (kuru)-Dry beans	235	235	239
Mercimek (kırmızı-yeşil)-Lentil (red-green)	360	365	430
Ayçiçeği-Sunflower	1 681	1 671	1 964
Tütün-Tobacco	68	74	80*
Şeker pancarı-Sugar beet	16 023	19 593	20 828*
Pamuk (kültü)-Cotton (raw)	2 050	2 100	2 450

Kaynak: Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı

Source: Ministry of Food, Agriculture and Livestock

13.4 Seçilmiş sebzelerin üretimi, 2015-2017

Selected vegetable productions, 2015-2017

(Bin ton-Thousand tonnes)

	2015	2016	2017
Soğan (kuru)-Onion (dry)	1 879	2 121	2 132
Havuç-Carrots	535	555	570
Domates-Tomatoes	12 615	12 600	12 750
Hıyar-Cucumber	1 823	1 812	1 828
Biber-Pepper	2 307	2 458	2 608
Patlıcan-Eggplant	805	854	884
Fasulye (taze)-Bean (green)	641	639	630
Kavun-Melon	1 720	1 854	1 813
Karpuz-Watermelon	3 919	3 929	4 011
Lahana-Cabbages	767	786	779
Marul-Lettuce	447	478	490

Kaynak: Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı

Source: Ministry of Food, Agriculture and Livestock

13.5 Seçilmiş meyveler ve içecek bitkileri üretimi, 2015-2017

Selected fruit and beverage productions, 2015-2017

(Bin ton-Thousand tonnes)

	2015	2016	2017
Üzüm-Grapes	3 650	4 000	4 200
Portakal-Oranges	1 817	1 850	1 950
Mandalina-Mandarin	1 156	1 337	1 550
Limon-Lemons	751	851	1 007
Elma-Apples	2 570	2 926	3 032
Armut-Pears	464	472	503
Şeftali-Peaches	643	674	771
Kayısı-Apricots	680	730	985
Kiraz-Cherries	536	600	627
Nar-Pomegranates	446	465	503
Zeytin-Olives	1 700	1 730	2 100
Fındık-Hazelnuts	646	420	675
Çay (yaş çay)-Green tea leaves	1 328	1 350	1 300

Kaynak: Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı

Source: Ministry of Food, Agriculture and Livestock

13.6 Türlerine göre hayvan sayıları, 2015-2017

Livestock numbers by type, 2015-2017

(Baş-Head)

	2015	2016	2017
Sığır-Cattle	13 994 071	14 080 155	15 943 586
Manda-Buffalo	133 766	142 073	161 439
Koyun-Sheep	31 507 934	30 983 933	33 677 636
Kıl keçi-Ordinary goat	10 210 338	10 137 534	10 419 027
Tiftik keçi-Angora goat	205 828	207 765	215 645
At-Horse	122 704	120 040	114 047
Eşek-Donkey	155 158	151 439	141 375
Katır-Mule	42 523	38 229	34 360
Deve-Camel	1 543	1 599	1 703
Domuz-Pig	1 642	1 299	1 361

Kaynak: Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı

Source: Ministry of Food, Agriculture and Livestock

Not. Veriler yıl sonu hayvan sayılarıdır.

Note. Data is end of year livestock numbers.

13.7 Kümes hayvancılığı ve yumurta üretimi, 2015-2017

Poultry and egg production, 2015-2017

(Bin adet-Thousand number)

	2015	2016	2017
Tavuk-Chicken	312 256	329 011	342 801
Et tavuğu-Broiler	213 658	220 322	221 245
Yumurta tavuğu-Laying hen	98 597	108 689	121 556
Hindi-Turkey	2 828	3 183	3 872
Kaz-Goose	851	933	978
Ördek-Duck	398	414	492
Tavuk yumurtası-Hen egg	16 727 510	18 097 605	19 281 196

13.8 Kırmızı et üretimi, 2015-2017

Red meat production, 2015-2017

(Ton-Tonnes)

	2015	2016	2017
Kırmızı et üretimi			
Red meat production	1 149 262	1 173 042	1 126 404
Sığır-Cattle	1 014 926	1 059 195	987 482
Manda-Buffalo	326	351	1 339
Koyun-Sheep	100 021	82 485	100 058
Keçi-Goat	33 990	31 011	37 525

13.9 Süt üretimi, 2015-2017

Milk production, 2015-2017

(Ton-Tonnes)

	2015	2016	2017
Süt üretimi-Milk production	18 654 682	18 489 161	20 699 894
İnek-Cow	16 933 520	16 786 263	18 762 319
Manda ineği-Buffalo cow	62 761	63 085	69 401
Koyun-Sheep	1 177 228	1 160 413	1 344 779
Keçi-Goat	481 174	479 401	523 395

Kaynak: Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı

Source: Ministry of Food, Agriculture and Livestock

13.10 Kümes hayvanları et miktarı, 2015-2017

Production quantity of poultry meat, 2015-2017

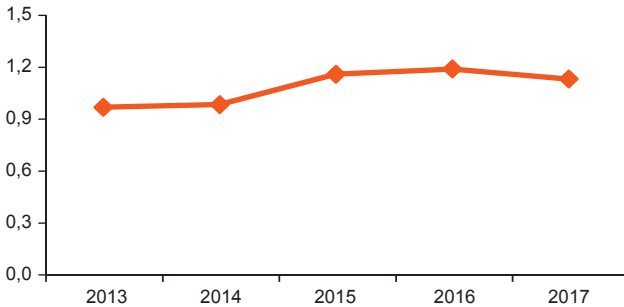
(Ton-Tonnes)

	2015	2016	2017
Tavuk eti-Chicken meat	1 909 276	1 879 018	2 136 734
Hindi eti-Turkeys meat	52 722	46 501	52 363

Kırmızı et üretimi, 2013-2017

Red meat production, 2013-2017

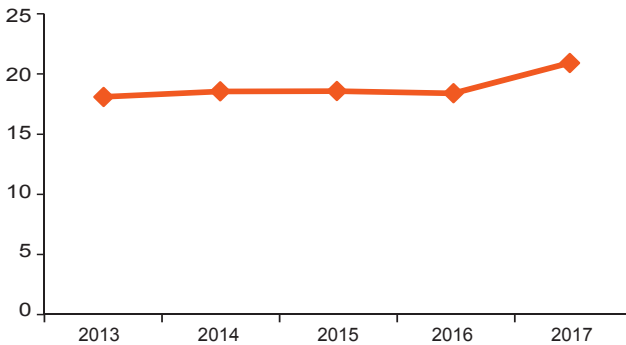
(Milyon ton-Million tonnes)

Süt üretimi, 2013-2017

Milk production, 2013-2017

(Milyon ton-Million tonnes)

14

Çevre
Environment

14.1 Sektörlere göre CO₂ emisyonu, 2014-2016CO₂ emissions by sectors, 2014-2016

(Bin ton-Thousand tonnes)

Seragazi kaynakları-Greenhouse gas sources	2014 ^(f)	2015 ^(f)	2016
Toplam-Total	357 560,0	380 858,1	402 820,8
Enerji-Energy	305 210,0	328 847,9	346 906,9
Yakıt yanması-Fuel combustion	305 064,4	328 693,2	346 748,8
Çevrim ve enerji sektörü-Energy industries	130 648,0	135 132,7	143 327,0
İmalat sanayi ve inşaat			
Manufacturing industries and construction	52 088,3	57 084,7	59 461,3
Ulaştırma-Transport	72 084,3	74 271,6	80 207,8
Diğer sektörler (Konut, tarım, vs.)			
Other sectors (Residential, agriculture, etc.)	50 243,8	62 204,2	63 752,7
Kaçak emisyonlar			
Fugitive emissions from fuels	145,5	154,6	157,9
Karbondioksit taşıma ve depolama			
Carbon dioxide transport and storage	0,1	0,1	0,1
Endüstriyel işlemler ve ürün kullanımı			
Industrial processes and product use	51 561,8	51 198,8	54 617,4
Tarım-Agriculture	787,7	810,6	1 295,3
Atık-Waste	0,5	0,8	1,1
Kişi başı CO₂ emisyonları (Ton/kişi)			
CO ₂ emissions per capita (Tonnes/capita)	4,63	4,87	5,08

14.2 Seragazi emisyonları, 2014-2016

Greenhouse gas emissions, 2014-2016

[CO₂ eşdeğeri-CO₂ equivalent]

(Milyon ton-Million tonnes)

	2014 ^(f)	2015 ^(f)	2016
Toplam-Total	451,8	469,9	496,1
CO₂	357,6	380,9	402,8
CH₄	58,1	52,4	54,7
N₂O	29,3	29,8	32,0
F gazları-F gases	6,8	6,9	6,6

Not. Ormanlık ve diğer arazi kullanımından kaynaklanan emisyonlar ve yutaklar dahil edilmemiştir.

Note. The emissions and removals from forestry and other land use are not included.

14.3 Kükürtdioksit (SO₂) ve partiküler madde konsantrasyonlarının yıllık ortalamalarına göre en kirli hava kalitesi izleme istasyonları, 2017

Most polluted air quality monitoring stations by the annual average concentrations of sulphur dioxide (SO₂) and particulate matter, 2017

(µg/m³)

İl-Provinces	Kükürtdioksit (SO ₂) Sulphur dioxide (SO ₂)	İl-Provinces	Partiküler madde (PM10) Particulate matter (PM10)
	Edirne (Keşan MTHM)		167
Amasya (Suluova)	40	Bursa	99
Çorum (Mimar Sinan)	40	Adana (Meteoroloji)	88
Edirne	27	Tokat (Erbaa)	87
Tekirdağ	26	Ankara (Sihhiye)	85

Kaynak: Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

Source: Ministry of Environment and Urbanization

Not. Bu tablo Hava Kalitesi İzleme İstasyonlarından alınan valide edilmiş saatlik ortalama verilerinden %90 ve üzeri olanlar esas alınarak oluşturulmuştur.

Note. This table is formed by considering validated hourly average data which are 90% and above from air quality monitoring stations.

14.4 Sektörlere göre çevresel harcama ve gelirler, 2015, 2016

Environmental expenditure and revenues by sector, 2015, 2016

(Milyon TL-Million TL)

	Toplam		Kamu sektörü		İş sektörü	
	Total		Public sector		Business sector	
	2015	2016	2015	2016	2015	2016
Çevresel harcamalar						
Environmental expenditure	25 935	31 805	20 249	24 200	5 686	7 605
Cari-Current	17 535	21 256	12 749	14 933	4 786	6 322
Yatırım-Investment	8 401	10 549	7 501	9 266	900	1 283
Çevresel gelirler						
Environmental revenues	21 287	24 932	12 564	14 673	8 724	10 258

14.5 Belediye çevre göstergeleri, 2012-2016

Environmental indicators for municipalities, 2012-2016

	2012	2014	2016
Toplam belediye sayısı-Number of municipalities	2 950	1 396	1 397
Belediyelerde çekilen kişi başı günlük su miktarı (Litre/kişi-gün)-Amount of water abstracted per capita in municipalities (Liters/capita-day)	216	203	217
Belediyelerde deşarj edilen kişi başı günlük atıksu miktarı (Litre/kişi-gün)-Amount of wastewater discharged per capita in municipalities (Liters/capita-day)	190	181	183
Kişi başı ortalama belediye atık miktarı (Kg/kişi-gün)	1,12	1,08	1,17

14.6 İmalat sanayi çevre göstergeleri, 2012-2016

Environmental indicators of manufacturing industry, 2012-2016

	2012	2014	2016
Anket uygulanan işyeri sayısı			
Number of establishments questioned	7 181	9 391	11 011
Çekilen su miktarı (Milyon m³/yıl)			
Amount of water abstracted (Million m ³ /year)	1 792	2 356	2 301
Deşarj edilen atıksu miktarı (Milyon m³/yıl)			
Amount of wastewater discharged (Million m ³ /year)	1 540	1 931	1 900
Toplam atık miktarı (Bin ton/yıl)			
Total amount of waste (Thousand tonnes/year)	14 420	15 733	16 267
Tehlikeli atık miktarı (Bin ton/yıl)			
Amount of hazardous waste (Thousand tonnes/year)	806	1 008	1 194

15

Enerji
Energy

15.1 Elektrik santrallerinin toplam kurulu gücü ve enerji kaynaklarına göre elektrik enerjisi üretimi, 2014-2016

Total installed capacity of electricity power plants and electricity generation by energy resources, 2014-2016

	2014	2015	2016
Toplam kurulu güç (MW)			
Total power installed capacity (MW)	69 519,8	73 146,7	78 497,4
Brüt üretim (GWh)			
Gross generation (GWh)	251 962,8	261 783,3	274 407,7
Taşkömürü+ithal kömür+asfaltit			
Hard coal+imported coal+asphaltite	39 647,3	44 829,9	53 703,2
Linyit-Lignite	36 615,4	31 335,7	38 569,9
Fuel oil-Fuel oil	1 662,9	980,4	969,1
Motorin-Diesel oil	482,4	1 243,6	957,2
Doğal gaz-Natural gas	120 576,0	99 218,7	89 227,1
Hidrolik+jeotermal+rüzgar+güneş			
Hydraulic+geothermal+wind+solar	51 546,2	82 416,9	88 609,6
Diğer⁽¹⁾-Other⁽¹⁾	1 432,6	1 758,1	2 371,6

Kaynak: TEİAŞ, Türkiye Elektrik Üretim-İletim İstatistikleri

Source: TETC, Electricity Generation-Transmission Statistics of Turkey

(1) Yenilenebilir atık+Atık ısı

(1) Renewable wastes+Waste heat

15.2 Elektrik tüketimi, 2014-2016

Electricity consumption, 2014-2016

	Miktar-Quantity (GWh)		
	2014	2015	2016
Toplam -Total	207 375,1	217 312,3	231 203,7
Mesken -Household	46 189,7	47 900,8	51 203,8
Ticaret -Commercial	39 748,3	41 553,6	43 551,3
Resmi daire -Government offices	8 039,3	7 996,1	9 084,3
Sanayi -Industrial	97 777,5	103 534,8	108 297,6
Tarımsal sulama -Irrigate	3 919,1	4 222,2	6 110,3
Aydınlatma -Illumination	3 942,6	4 074,3	4 228,8
Diğer⁽¹⁾ -Other ⁽¹⁾	7 758,6	8 030,5	8 727,6

Kaynak: TEDAŞ, Türkiye Elektrik Dağıtım ve Tüketim İstatistikleri

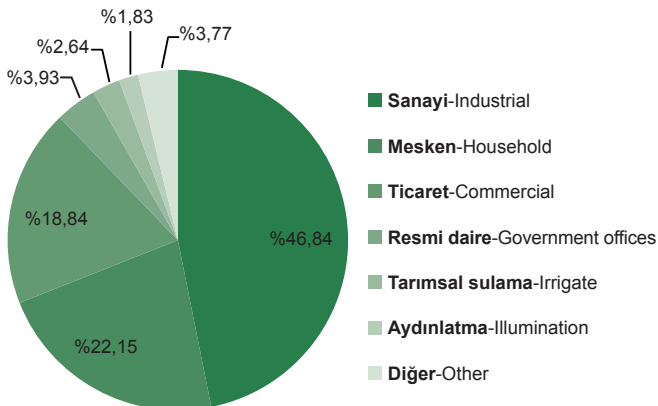
Source: TEDC, Electricity Distribution and Consumption Statistics of Turkey

(1) Hayvancılık, balıkçılık, içme ve kullanma suyu pompaj tesisleri, kamuya ait hizmetler vb. tüketimleri içerir.

(1) It includes consumption in agriculture, livestock, fishery sector and municipal water abstraction pumping facilities, and other public services etc.

Elektrik tüketimi, 2016

Electricity consumption, 2016

16

Ulaştırma ve Haberleşme Transportation and Communication

16.1 Otoyol, devlet, il ve köy yolları uzunluğu, 2015-2017

Length of motorways, state highways, provincial roads and village roads, 2015-2017

	(Km)		
	2015	2016	2017
Otoyol-Motorways	2 282 ^(r)	2 542	2 657
Devlet yolu-State highways	31 213	31 106	31 066
İl yolu-Provincial roads	33 065	33 513	33 896
Köy yolu-Village roads	172 339	175 429	179 895

Kaynak: Karayolları Genel Müdürlüğü, Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of Highways, General Directorate for Local Authorities

16.2 Otoyol, devlet ve il yolları üzerinde seyir ve taşımalar, 2015-2017

Circulation and transportation on motorways, state highways and provincial roads, 2015-2017

	(Milyon-Million)		
	2015	2016	2017
Taşıt-km-Vehicle-km	113 274	119 671	127 997
Otoyol-Motorways	20 581	21 344	23 260
Devlet yolu-State highways	77 273	81 202	86 507
İl yolu-Provincial roads	15 420	17 125	18 230
Ton-km-Tonne-km	244 329	253 139	262 739
Otoyol-Motorways	56 875	58 279	60 407
Devlet yolu-State highways	170 029	174 985	182 172
İl yolu-Provincial roads	17 425	19 875	20 160
Yolcu-km-Passenger-km	290 734	300 852	314 734
Otoyol-Motorways	62 522	63 274	65 114
Devlet yolu-State highways	193 427	199 171	209 204
İl yolu-Provincial roads	34 785	38 407	40 416

Kaynak: Karayolları Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of Highways

16.3 Motorlu kara taşıtları sayısı, 2015-2017

The number of road motor vehicles, 2015-2017

	2015	2016	2017
Toplam-Total	19 994 472	21 090 424	22 218 945
Otomobil-Car	10 589 337	11 317 998	12 035 978
Minibüs-Minibus	449 213	463 933	478 618
Otobüs-Bus	217 056	220 361	221 885
Kamyonet-Small truck	3 255 299	3 442 483	3 642 625
Kamyon-Truck	804 319	825 334	838 718
Motosiklet-Motorcycle	2 938 364	3 003 733	3 102 800
Özel amaçlı taşıtlar			
Special purpose vehicles	45 732	50 818	60 099
Traktör-Tractor	1 695 152	1 765 764	1 838 222

Kaynak: Emniyet Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of Public Security

16.4 Yıl içinde kaydı yapılan ve kaydı silinen motorlu kara taşıt sayısı, 2016, 2017

Number of road motor vehicles registered and withdrawn in the year, 2016, 2017

	Yıl içinde kaydı yapılan		Yıl içinde kaydı silinen	
	Vehicles registered		Vehicles withdrawn	
	during the year		during the year	
	2016	2017	2016	2017
Toplam-Total	1 214 610	1 247 449	118 658	118 928
Otomobil-Car	746 074	741 902	16 735	22 610
Minibüs-Minibus	15 553	16 758	4 268	6 004
Otobüs-Bus	10 195	10 993	3 597	5 807
Kamyonet-Small truck	193 931	212 616	7 619	13 294
Kamyon-Truck	28 461	23 995	5 520	8 658
Motosiklet-Motorcycle	143 678	157 779	78 430	58 731
Özel amaçlı taşıtlar				
Special purpose vehicles	4 121	7 613	448	456
Traktör-Tractor	72 597	75 793	2 041	3 368

Kaynak: Emniyet Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of Public Security

16.5 Kullanılan yakıt türüne göre motorlu kara taşıt sayısı, 2015-2017

Number of road motor vehicles by kind of fuel used, 2015-2017

	2015	2016	2017
Toplam-Total	19 994 472	21 090 424	22 218 945
Benzin-Gasoline	5 977 352	6 142 806	6 321 658
Dizel-Diesel	9 576 896	10 337 907	11 102 943
LPG-LPG	4 358 751	4 527 674	4 705 599
Bilinmiyor⁽¹⁾-Unknown⁽¹⁾	81 473	82 037	88 745

Kaynak: Emniyet Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of Public Security

(1) Yakıt türü bilinmeyenler, ruhsat işlemlerinde yakıt türü boş bırakılan veya sehven hatalı veri girişi yapılan taşıtlar ile elektrikli taşıtları kapsamaktadır.

(1) Unknown includes the motor vehicles that the type of fuel field in the licence is filled incorrectly or left blank and electric vehicles.

16.6 Karayolu trafik kazaları, 2015, 2016

Road traffic accidents, 2015, 2016

	2015	2016
Toplam kaza-Total accident	1 313 359	1 182 491
Maddi hasarlı kaza		
Accidents involving material loss only	1 130 348	997 363
Ölümü, yaralanmalı kaza		
Accident involving death and personal injury	183 011	185 128
Ölü sayısı⁽¹⁾-Number of persons killed⁽¹⁾	7 530	7 300
Yaralı sayısı-Number of persons injured	304 421	303 812

Kaynak: Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı

Source: General Directorate of Public Security, General Command of Gendarmerie

(1) Kaza yerinde tespit edilen ölümler ile trafik kazasında yaralanıp sağlık kuruluşuna sevk edilenlerden kazanın sebep ve tesiriyle 30 gün içinde ölenleri kapsamaktadır.

(1) Persons killed include the deaths at the accident scene and the deaths within 30 days after the traffic accidents due to related accident and its impacts for people injured and sent to health facilities.

16.7 Demiryollarında hat uzunluğu, koltuk-kilometre, yolcu ve yük taşımacılığı, 2015-2017

Length of railways, seat-kilometer, passenger and freight transport, in railways, 2015-2017

	2015	2016	2017
Hat uzunluğu (Km)			
Length of railways (Km)	12 532	12 532	12 608
Yük miktarı (Bin ton)			
Freight amount (Thousand tonnes)	25 878	25 886	28 469
Ton-kilometre (Bin)			
Tonne-kilometer (Thousand)	10 474 000	11 661 000	12 763 000
Yolcu sayısı (Bin)			
Number of passenger (Thousand)	95 317	89 038	85 338
Yolcu-kilometre (Bin)			
Passenger-kilometer (Thousand)	4 828 000	4 325 000	4 566 000
Koltuk-kilometre (Bin)			
Seat-kilometers (Thousand)	6 053 000	5 941 000	6 387 000

Kaynak: Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğü, Devlet Demiryolları Taşımacılık A.Ş.

Source: General Directorate of State Railways, State Railways Transportation Inc.

16.8 Demiryollarındaki kazalar, 2015-2017

Railway accidents, 2015-2017

	2015	2016	2017
Toplam kaza-Total accident	101	120	53
Ölü sayısı-Number of persons killed	50	81	40
Yaralı sayısı-Number of persons injured	33	72	25

Kaynak: Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of State Railways

16.9 Havalimanlarında toplam yolcu ve yük trafiği, 2015-2017

Total passenger and freight traffic at the airports, 2015-2017

	2015	2016	2017
Yolcu-Passenger	181 074 531	173 743 537	193 045 343
İç hat-Domestic	97 041 210	102 499 358	109 511 390
Dış hat-International	84 033 321	71 244 179	83 533 953
Yük⁽¹⁾ (Ton)-Freight⁽¹⁾ (Tonnes)	3 072 831	3 076 914	3 481 211
İç hat-Domestic	871 327	857 335	884 810
Dış hat-International	2 201 504	2 219 579	2 596 401

Kaynak: Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of State Airports Authority

(1) Yük verileri kargo, posta ve bagajı kapsamaktadır.

(1) Freight data covers cargo, mail and baggage.

16.10 Kabotaj ve uluslararası denizyolu taşıması, 2015-2017

Cabotage and international maritime transport, 2015-2017

	(Ton-Tonnes)		
	2015	2016	2017
Toplam elleçleme-Total handling	416 036 695	430 201 162	471 173 896
İthalat ve ihracat-Import and export	300 478 930	309 937 639	347 348 092
Kabotaj-Cabotage	52 472 668	53 300 216	60 396 079
Transit yük-Transit freight	63 085 097	66 963 307	63 429 725

Kaynak: Deniz Ticareti Genel Müdürlüğü

Source: Directorate General for Merchant Marine

16.11 Sabit telefon, cep telefonu ve internet abone sayısı, 2015-2017Number of fixed telephone, mobile telephone and internet subscribers
2015-2017

	2015	2016	2017
Sabit telefon-Fixed telephone	11 493 057	11 077 559	11 308 444
Cep telefonu-Mobile phone	73 639 261	75 061 699	77 800 170
İnternet-Internet	48 617 291	62 280 191	68 869 578

Kaynak: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu

Source: Information and Communication Technologies Authority

17

İş İstatistikleri Business Statistics

17.1 Sanayi ve hizmet sektörlerinde kısımlara göre istihdam ve temel göstergeler, 2015

[Programcılık ve yayıncılık faaliyetleri, finans ve sigorta faaliyetleri hariç]

	Girişim sayısı Number of enterprises	Çalışanlar sayısı Number of persons employed	Ücretli çalışanlar sayısı Number of employees
NACE Rev.2			
Genel toplam-General total	2 689 910	13 952 313	11 755 838
Madencilik ve taşocakçılığı			
Mining and quarrying	3 558	129 901	127 646
İmalat-Manufacturing	335 311	3 680 466	3 427 395
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı-Electricity, gas, steam and air conditioning supply	1 703	93 699	92 783
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme-Water supply; sewerage, waste management and remediation	3 284	114 126	112 562
İnşaat-Construction	179 669	1 646 446	1 522 551
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı			
Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles	1 042 454	3 151 504	2 275 563
Ulaştırma ve depolama			
Transportation and storage	404 193	1 100 866	742 898
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri			
Accommodation and food service activities	236 016	1 059 234	869 254
Bilgi ve iletişim-Information and communication	31 640	203 409	178 367
Gayrimenkul faaliyetleri-Real estate activities	26 012	59 877	36 691
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler			
Professional, scientific and technical activities	166 946	586 578	456 228
İdari ve destek hizmet faaliyetleri			
Administrative and support service activities	37 955	1 206 099	1 180 443
Eğitim-Education	17 020	294 553	284 389
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri			
Human health and social work activities	30 831	321 016	299 729
Kültür, sanat, eğlence, dinlenme ve spor			
Arts, entertainment and recreation	22 407	64 452	46 542
Diğer hizmet faaliyetleri-Other service activities	150 911	240 087	102 797

17.1 Employment and basic indicators by section in industry and service sectors, 2015

[Except programming and broadcasting activities, financial and insurance activities]

(Milyon TL-Million TL)

Maaş ve ücretler Wages and salaries	Mal ve hizmetlerin toplam satın alımları Total purchases of goods and services			Üretim değeri Production value	Faktör maliyetiyle katma değer Value added at factor cost	Maddi mallara ilişkin gayri safi yatırım Gross investment in tangible goods
	Ciro Turnover					
284 130	3 913 912	3 408 357	2 453 076	626 027	239 397	
4 519	29 883	19 933	29 869	10 994	5 130	
92 864	1 125 350	928 154	1 062 739	227 524	66 601	
4 673	195 967	170 176	195 909	26 042	25 536	
3 930	23 920	14 714	23 715	9 858	7 511	
24 316	291 946	270 122	302 437	45 483	28 446	
50 647	1 632 987	1 574 869	263 363	115 796	33 336	
22 565	225 501	175 672	190 011	50 575	21 358	
16 018	78 772	56 327	77 908	25 038	16 781	
9 294	72 579	48 940	71 709	23 939	7 040	
1 205	12 719	10 120	12 762	2 759	1 712	
12 158	69 477	44 813	68 825	25 843	4 568	
22 408	87 909	56 890	87 070	31 458	13 524	
7 828	17 908	7 640	17 841	10 964	3 394	
8 513	29 274	14 810	29 225	14 737	3 352	
1 670	11 748	9 119	11 751	2 769	767	
1 522	7 973	6 058	7 940	2 247	340	

17.2 Mali sektörlerde istihdam ve temel göstergeler, 2016

Employment and basic indicators in financial sectors, 2016

		Sigorta, reasürans ve emeklilik fonları (Zorunlu sosyal güvenlik hariç) Insurance, reinsurance and pension funding (Except compulsory social security)	Finansal hizmetler ve sigorta faaliyetleri için yardımcı faaliyetler ⁽¹⁾ Activities auxiliary to financial services and insurance activities ⁽¹⁾
NACE Rev.2	Finansal hizmet faaliyetleri (Sigorta ve emeklilik fonları hariç) Financial service activities (Except insurance and pension funding)		
Girişim sayısı -Number of enterprises	227	63	17 505
Çalışanların yıllık ortalama sayısı Annual average number of persons engaged	237 146	19 603	68 609
Ücretle çalışanların yıllık ortalama sayısı Annual average number of employees	237 122	19 603	54 723
Personel maliyeti (Milyon TL) Personnel cost (Million TL)	24 447	2 109	2 839
Maaş ve ücretler (Milyon TL) Wages and salaries (Million TL)	21 203	1 838	2 473
Sosyal güvenlik masrafları (Milyon TL) Contributions to social security (Million TL)	3 244	271	366
Mal ve hizmet satın alışı (Milyon TL) Purchase of goods and services (Million TL)	34 933	12 667	2 891
Üretim değeri (Milyon TL) Production value (Million TL)	154 192	22 746	7 422
Faktör maliyetiyle katma değer (Milyon TL) -Value added at factor cost (Million TL)	119 259	10 079	4 531

(1) 2016 yılında Elektronik Para Kuruluşları ve Ödeme Kuruluşları kapsama dahil edilmiştir.

(1) Electronic Money Companies and Paying Agencies were included in 2016.

17.3 Sanayi sektöründe faaliyette bulunan ve 20+ kişi çalışan girişimlerden elde edilen seçilmiş sanayi ürünlerinin üretimi, 2014-2016

Production of selected industrial products, derived from enterprises active in industry sector with 20 or more employees, 2014-2016

Sanayi ürünleri Industrial products	2014	2015	2016
Otomobil (Adet)			
Automobile (Piece)	1 070 748	1 211 487	1 367 725
Ev tipi buzdolabı ve dondurucular (Adet)			
Domestic refrigerators and freezers (Piece)	7 868 150	8 105 191	8 405 132
Alaşimsız çelik kütük (ingot) (Ton)			
Non alloy steel in ingots (Tonnes)	18 715 955	17 560 548	19 363 866
Çimento (Ton)-Cement (Tonnes)			
Cement (Tonnes)	72 412 441	73 799 076	78 457 806
Hazır beton (Ton)			
Ready-mixed concrete (Tonnes)	174 163 340	179 348 889	179 370 200
Şeker kristal ve küp (rafine edilmiş) (Ton)			
Sugar crystal and cube (refined) (Tonnes)	2 220 143	2 044 234	2 416 855
Çay (Ton)-Tea (Tonnes)			
Tea (Tonnes)	280 615	310 487	283 774
Ayçiçeği yağı, ham (Ton)			
Sunflower-seed oil, crude (Tonnes)	721 882	816 944	731 135
Margarin ve benzeri yenilebilir katı yağlar (Ton)			
Margarine and similar edible fats (Tonnes)	704 113	752 514	723 837
Makine halıları (m²)-Machine carpets (m²)			
Machine carpets (m ²)	98 440 265	97 098 675	105 699 346
Ayakkabılar sayısı deri olan (Çift)			
Footwear with uppers of leather (Pairs)	55 450 042	60 761 316	66 050 921
Deterjanlar ve yıkama müstahzarları (Ton)			
Detergents and washing preparations (Tonnes)	1 717 286	1 820 094	1 941 533

17.4 Ciro endeksleri yıllık değişim oranları⁽¹⁾, 2015-2017

Turnover indices rate of annual change⁽¹⁾, 2015-2017
[2015=100]

	2015	2016	2017
			(%)
Sanayi, inşaat, ticaret ve hizmetler			
Industry, construction, trade and services	12,4	9,9	26,4
Sanayi-Industry	11,1	9,0	29,4
İnşaat-Construction	18,1	21,6	25,3
Ticaret-Trade	11,9	9,3	25,2
Hizmet-Services	13,5	7,3	25,3

(1) Yıllık değişim oranları, takvim etkisinden arındırılmış endekslerin yıl ortalamalarının değişimidir.

(1) Rate of annual change is the change in annual average of the calendar adjusted indices.

17.5 Sanayi üretim endeksi yıllık değişim oranları⁽¹⁾, 2015-2017

Industrial production index rate of annual change⁽¹⁾, 2015-2017
[2015=100]

	2015	2016	2017
			(%)
Toplam sanayi (B-D)-Total industry (B-D)	5,8	3,4	8,9
B-Madencilik ve taşocaklığı			
B-Mining and quarrying	1,5	-0,5	8,5
C-İmalat sanayi			
C-Manufacturing	6,2	3,4	9,0
D-Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı			
D-Electricity, gas, steam and air conditioning supply	3,8	5,5	7,8
ARM-Ara malı-ING-Intermediate goods	3,6	1,8	8,9
DLT-Dayanıklı tüketim malı			
DCOG-Durable consumer goods	3,9	1,4	8,0
DZT-Dayanıksız tüketim malı			
NDCOG-Non-durable consumer goods	5,8	3,7	6,8
ENJ-Enerji-NRG-Energy	3,6	5,5	7,0
SEM-Sermaye malı-CAG-Capital goods	12,5	5,9	12,9

(1) Yıllık değişim oranları, takvim etkisinden arındırılmış endekslerin yıl ortalamalarının değişimidir.

(1) Rate of annual change is the change in annual average of the calendar adjusted indices.

17.6 Perakende satış hacmi endeksi yıllık değişim oranları⁽¹⁾, 2015-2017
 Retail sales volume index rate of annual change⁽¹⁾, 2015-2017
 [2015=100]

	(%)		
	2015	2016	2017
Perakende ticaret-Retail trade	6,7	2,2	5,7
Gıda, içecek ve tütün			
Food, drinks and tobacco	5,4	2,2	2,0
Gıda dışı (otomotiv yakıtı hariç)			
Non-food (except automotive fuel)	4,7	1,0	7,6
Bilgisayar, bilgisayar donanım ve yazılımları, kitap, iletişim aygıtları vb.-Computers, peripheral units and software, books, telecommunications equipment, etc.	3,4	-1,8	4,9
Ses ve görüntü cihazları, hırdavat, boya ve cam, elektrikli ev aletleri, mobilya vb.			
Audio and video equipment, hardware, paints and glass, electrical household appliances, furniture, etc.	2,6	-0,3	9,1
Tekstil, giyim ve ayakkabı			
Textiles, clothing and footwear	10,0	4,9	9,2
Eczacılık ürünleri, tıbbi ve ortopedik ürünler, kozmetik ve kişisel bakım malzemeleri			
Pharmaceutical goods, medical and orthopedic goods, cosmetic and toilet articles	4,6	4,6	2,7
Posta yoluyla veya internet üzerinden			
Via mail orders and internet	11,6	3,7	15,7
Otomotiv yakıtı-Automotive fuel	14,3	5,1	6,0

(1) Yıllık değişim oranları, takvim etkisinden arındırılmış endekslerin yıl ortalamalarının değişimidir.

(1) Rate of annual change is the change in annual average of the calendar adjusted indices.

17.7 Yapı sahipliğine göre yapılacak yeni ve ilave yapılar, 2015-2017

New buildings and additions by type of investor, 2015-2017

[Yapı ruhsatına göre-According to construction permits]

	2015	2016*	2017*
Toplam-Total			
Bina sayısı			
Number of building	125 741	133 639	158 868
Yüzölçüm (m²)			
Floor area (m ²)	189 674 525	205 769 892	277 925 378
Değer (TL)-Value (TL)	160 566 234 008	187 431 520 351	301 735 755 153
Daire sayısı			
Number of dwelling unit	897 230	1 001 954	1 355 785
Devlet sektörü-Public sector			
Bina sayısı			
Number of building	6 905	7 726	8 809
Yüzölçüm (m²)			
Floor area (m ²)	26 947 828	29 768 826	38 530 444
Değer (TL)-Value (TL)	22 868 777 947	27 056 694 116	41 553 671 371
Daire sayısı			
Number of dwelling unit	53 128	67 124	87 266
Özel sektör-Private sector			
Bina sayısı			
Number of building	117 028	124 061	147 916
Yüzölçüm (m²)			
Floor area (m ²)	159 207 634	172 487 406	233 763 476
Değer (TL)-Value (TL)	134 775 070 027	157 238 854 937	253 949 211 690
Daire sayısı			
Number of dwelling unit	829 103	921 916	1 250 709
Yapı kooperatifi-Construction cooperative			
Bina sayısı			
Number of building	1 808	1 852	2 143
Yüzölçüm (m²)			
Floor area (m ²)	3 519 063	3 513 660	5 631 458
Değer (TL)-Value (TL)	2 922 386 034	3 135 971 298	6 232 872 092
Daire sayısı			
Number of dwelling unit	14 999	12 914	17 810

17.8 Yapı sahipliğine göre tamamen veya kısmen biten yeni ve ilave yapılar, 2015-2017

Completed or partially completed new buildings and additions by type of investor, 2015-2017

[Yapı kullanma izin belgesine göre-According to occupancy permits]

	2015	2016*	2017*
Toplam-Total			
Bina sayısı			
Number of building	110 204	118 744	116 919
Yüzölçüm (m²)			
Floor area (m ²)	143 105 650	151 140 066	161 328 766
Değer (TL)-Value (TL)	119 593 198 739	137 283 831 536	176 161 076 698
Daire sayısı			
Number of dwelling unit	732 948	753 489	821 479
Devlet sektörü-Public sector			
Bina sayısı			
Number of building	4 643	4 245	4 326
Yüzölçüm (m²)			
Floor area (m ²)	13 261 911	16 402 684	17 963 847
Değer (TL)-Value (TL)	10 976 968 914	15 025 878 218	19 606 823 884
Daire sayısı			
Number of dwelling unit	39 317	48 381	45 633
Özel sektör-Private sector			
Bina sayısı			
Number of building	103 091	103 178	109 791
Yüzölçüm (m²)			
Floor area (m ²)	126 116 208	130 527 186	139 130 029
Değer (TL)-Value (TL)	105 631 738 697	118 504 265 485	151 991 077 234
Daire sayısı			
Number of dwelling unit	676 578	685 883	757 147
Yapı kooperatifi-Construction cooperative			
Bina sayısı			
Number of building	2 470	11 321	2 802
Yüzölçüm (m²)			
Floor area (m ²)	3 727 531	4 210 196	4 234 890
Değer (TL)-Value (TL)	2 984 491 128	3 753 687 833	4 563 175 580
Daire sayısı			
Number of dwelling unit	17 053	19 225	18 699

17.9 İnşaat maliyet endeksi yıllık değişim oranları⁽¹⁾, 2016-2017
 Construction cost index rate of annual change⁽¹⁾, 2016-2017
 [2015=100]

	(%)	
	2016	2017
İnşaat-Construction		
Toplam -Total	18,19	16,18
Malzeme -Material	14,47	19,94
İşçilik -Labour	26,77	8,37
Binalar -Buildings		
Toplam -Total	17,17	15,83
Malzeme -Material	12,81	19,68
İşçilik -Labour	27,08	8,08
Bina dışı yapılar -Civil engineering		
Toplam -Total	21,72	17,33
Malzeme -Material	20,10	20,72
İşçilik -Labour	25,65	9,45

(1) Yıllık değişim oranları, ilgili yılın Aralık ayının bir önceki yılın aynı ayına göre değişimdir.

(1) Rate of annual change is the change in December of the related year from the same month of the previous year.

18

İşgücü Girdi Göstergeleri Labour Input Indicators

18.1 İstihdam endeksi yıllık değişim oranları⁽¹⁾, 2015-2017

Employment index rate of annual change⁽¹⁾, 2015-2017
[2015=100]

	(%)		
	2015	2016	2017
Sanayi, inşaat, ticaret ve hizmetler			
Industry, construction, trade and services	4,6	1,1	3,7
Sanayi-Industry	2,4	0,1	2,6
İnşaat-Construction	6,4	4,4	4,2
Ticaret ve hizmetler-Trade and services	5,6	0,9	4,1

(1) Yıllık değişim oranları, takvim etkisinden arındırılmış endekslerin yıl ortalamalarının değişimidir.

(1) Rate of annual change is the change in annual average of the calendar adjusted indices.

18.2 Çalışılan saat endeksi yıllık değişim oranları⁽¹⁾, 2015-2017

Hours worked index rate of annual change⁽¹⁾, 2015-2017
[2015=100]

	(%)		
	2015	2016	2017
Sanayi, inşaat, ticaret ve hizmetler			
Industry, construction, trade and services	3,8	-0,6	3,6
Sanayi-Industry	1,4	-1,1	2,8
İnşaat-Construction	4,9	3,0	5,3
Ticaret ve hizmetler-Trade and services	4,9	-1,1	3,7

(1) Yıllık değişim oranları, takvim etkisinden arındırılmış endekslerin yıl ortalamalarının değişimidir.

(1) Rate of annual change is the change in annual average of the calendar adjusted indices.

18.3 Brüt ücret-maaş endeksi yıllık değişim oranları⁽¹⁾, 2015-2017Gross wages-salaries index rate of annual change⁽¹⁾, 2015-2017
[2015=100]

	(%)		
	2015	2016	2017
Sanayi, inşaat, ticaret ve hizmetler			
Industry, construction, trade and services	18,3	20,7	13,4
Sanayi-Industry	18,1	19,0	13,2
İnşaat-Construction	17,9	28,3	14,9
Ticaret ve hizmetler-Trade and services	18,5	20,5	13,2

(1) Yıllık değişim oranları, takvim etkisinden arındırılmış endekslerin yıl ortalamalarının değişimidir.

(1) Rate of annual change is the change in annual average of the calendar adjusted indices.

18.4 Saatlik işgücü maliyeti endeksi yıllık değişim oranları⁽¹⁾, 2015-2017Hourly labour cost index rate of annual change⁽¹⁾, 2015-2017
[2015=100]

	(%)		
	2015	2016	2017
Sanayi, inşaat, ticaret ve hizmetler			
Industry, construction, trade and services	13,8	21,9	9,1
Sanayi-Industry	16,4	20,9	9,8
İnşaat-Construction	12,2	25,0	9,2
Ticaret ve hizmetler-Trade and services	12,7	22,4	8,8

(1) Yıllık değişim oranları, takvim etkisinden arındırılmış endekslerin yıl ortalamalarının değişimidir.

(1) Rate of annual change is the change in annual average of the calendar adjusted indices.

18.5 Saatlik kazanç endeksi yıllık değişim oranları⁽¹⁾, 2015-2017
 Hourly earnings cost index rate of annual change⁽¹⁾, 2015-2017
 [2015=100]

	(%)		
	2015	2016	2017
Sanayi, inşaat, ticaret ve hizmetler			
Industry, construction, trade and services	14,0	21,4	9,3
Sanayi-Industry	16,6	20,4	10,1
İnşaat-Construction	12,3	24,6	9,2
Ticaret ve hizmetler-Trade and services	12,9	22,0	9,1

(1) Yıllık değişim oranları, takvim etkisinden arındırılmış endekslerin yıl ortalamalarının değişimidir.

(1) Rate of annual change is the change in annual average of the calendar adjusted indices.

18.6 Saatlik kazanç dışı işgücü maliyeti endeksi yıllık değişim oranları⁽¹⁾, 2015-2017
 Hourly labour cost excluding earnings index rate of annual change⁽¹⁾,
 2015-2017
 [2015=100]

	(%)		
	2015	2016	2017
Sanayi, inşaat, ticaret ve hizmetler			
Industry, construction, trade and services	12,5	24,5	7,7
Sanayi-Industry	15,1	23,9	8,3
İnşaat-Construction	11,5	26,7	9,0
Ticaret ve hizmetler-Trade and services	11,3	24,9	7,2

(1) Yıllık değişim oranları, takvim etkisinden arındırılmış endekslerin yıl ortalamalarının değişimidir.

(1) Rate of annual change is the change in annual average of the calendar adjusted indices.

19

Bilim ve Teknoloji Science and Technology

19.1 Hanelerde bilişim teknolojileri bulunma ve İnternete bağlılık oranı,2017

Proportion of information and communication technology devices in households and its Internet connections, 2017

(%)

	Hanelerde bilişim teknolojileri bulunma oranı Availability of devices in households	İnternete bağlı araçların hanelerde bulunma oranı Proportion of households which have devices connected to Internet
Masaüstü bilgisayar (PC)-Desktop computer	20,3	15,6
Taşınabilir bilgisayar (Dizüstü, netbook vb.)		
Portable computer (Laptop, netbook etc.)	36,7	32,9
Tablet bilgisayar-Tablet computer	29,7	24,7
Cep telefonu (Akıllı telefonlar dahil)		
Mobile phone (incl. smart phone)	97,8	80,2
Oyun konsolu (Playstation vb.)-Game console	5,5	2,3
İnternete bağlanabilen TV-Smart TV	28,5	19,3

Kaynak: TÜİK, Hanehalkı Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırması, 2017

Source: TurkStat, Information and Communication Technology (ICT) Usage Survey in Households and by Individuals, 2017

Not. Birden fazla seçenek işaretlenebildiği için toplam 100 olmayabilir.

Note. Respondents may choose more than one option, therefore total don't give 100%.

19.2 En son kullanım zamanına ve cinsiyete göre bilgisayar ve İnternet kullanım oranları, 2017

Percentages of computer and Internet usage by latest usage and sex, 2017
[16-74 yaş grubu-16-74 age group]

	Bilgisayar-Computer			İnternet-Internet			(%)
	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	
	Total	Male	Female	Total	Male	Female	
Bilgisayar ve internet kullananlar							
Computer and Internet users	56,6	65,7	47,7	66,8	75,1	58,7	
Son üç ay içinde (Ocak-Mart 2017)							
Within the last three months (January-March 2017)	44,5	53,0	36,0	64,7	72,8	56,6	
Üç ay ile bir yıl arasında (Nisan 2016-Aralık 2016)							
Between three months and a year ago (April 2016-December 2016)	4,1	4,3	3,9	1,1	1,1	1,1	
Bir yıldan çok (Mart 2016 öncesi)							
More than one year ago (Before March 2016)	8,1	8,3	7,8	1,1	1,2	1,0	
Hiç kullanmadı-Never used one	43,4	34,3	52,3	33,2	24,9	41,3	

Kaynak: TÜİK, Hanehalkı Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırması, 2017

Source: TurkStat, Information and Communication Technology (ICT) Usage Survey in Households and by Individuals, 2017

19.3 Son üç ay içinde yaş grubuna göre bilgisayar ve İnternet kullanım oranları, 2017

Proportion of individuals using computer and Internet within the last three months by age group, 2017
[Ocak-Mart 2017-January-March 2017]

Yaş grubu Age group	Bilgisayar-Computer			İnternet-Internet			(%)
	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	
	Total	Male	Female	Total	Male	Female	
16-24	68,0	76,1	59,7	87,2	91,5	82,9	
25-34	59,0	67,9	49,9	85,7	92,6	78,7	
35-44	48,0	57,3	38,7	73,9	84,0	63,8	
45-54	31,9	41,1	22,6	51,7	62,5	40,9	
55-64	16,4	22,9	10,0	27,2	34,9	19,8	
65-74	7,5	11,4	4,2	11,3	15,6	7,5	

Kaynak: TÜİK, Hanehalkı Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırması, 2017

Source: TurkStat, Information and Communication Technology (ICT) Usage Survey in Households and by Individuals, 2017

19.4 Son üç ay içinde eğitim durumuna göre bilgisayar ve İnternet kullanım oranları, 2017

Proportion of individuals using computer and Internet within the last three months by education level, 2017

[Ocak-Mart 2017-January-March 2017]

Eğitim durumu Education level	Bilgisayar-Computer			İnternet-Internet		
	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın
	Total	Male	Female	Total	Male	Female
Bir okul bitirmede						
Literate without a diploma	3,6	7,8	2,4	12,2	19,6	10,0
İlkokul-Primary school	17,7	20,3	15,3	43,0	46,5	39,8
İlköğretim/Ortaokul veya mesleki ortaokul						
Secondary and vocational secondary school	53,1	58,4	46,3	82,0	84,2	79,1
Lise veya mesleki lise						
High and vocational high school	68,2	71,4	63,8	89,8	90,3	89,0
Üniversite/master/doktora						
Higher education	89,7	91,4	87,4	97,0	96,9	97,3

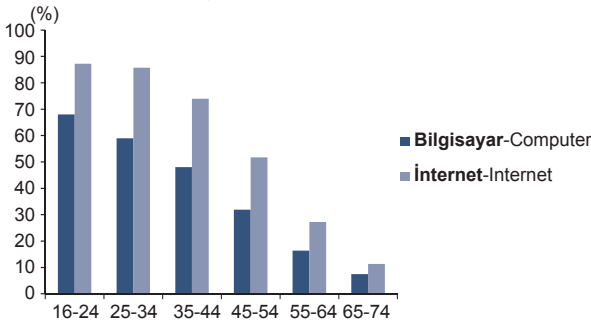
Kaynak: TÜİK, Hanehalkı Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırması, 2017

Source: TurkStat, Information and Communication Technology (ICT) Usage Survey in Households and by Individuals, 2017

Yaş grubuna göre bilgisayar ve İnternet kullanımı oranları, 2017

Proportion of individuals using computer and Internet by age group, 2017

[Ocak-Mart 2017-January-March 2017]

Veri için tablo 19.3'e bakınız.

For data, see table 19.3.

19.5 Son üç ay içinde işgücü durumuna göre bilgisayar ve İnternet kullanım oranları, 2017

Proportion of individuals using computer and Internet within the last three months by employment situation, 2017

[Ocak-Mart 2017-January-March 2017]

İşgücü durumu Employment situation	Bilgisayar-Computer			İnternet-Internet			(%)
	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female	
İşgücüne dahil olanlar In labour force							
Ücretli, maaşlı veya yevmiyeli Regular or casual employee	64,2	61,6	71,6	86,5	85,8	88,4	
İşveren-Employer	77,4	76,5	84,4	93,5	93,2	95,7	
Kendi hesabına çalışan Self-employed	35,1	34,7	37,8	58,5	58,3	59,6	
Ücretsiz aile işçisi Unpaid family worker	17,4	43,5	8,3	33,5	72,1	20,1	
İşsiz-Unemployed	53,3	50,2	59,9	76,1	71,4	86,1	
İşgücüne dahil olmayanlar Not in labour force							
Eğitim/Öğretime devam ediyor Student	83,9	87,9	79,4	93,2	94,5	91,9	
Ev işleri ile meşgul (çocuk, yaşlı, hasta vb. kişilerin bakımı dahil) Houseworks	21,1	18,2	21,1	45,9	32,4	46,1	
Emekli veya işi bırakmış Retired or given up business	24,9	21,9	35,0	38,0	33,6	52,8	
Engelli veya hasta (çalışamaz halde) Permanently disabled or disabled	9,8	12,1	5,6	16,3	20,9	7,5	
Ailevi ve kişisel nedenler Private and family reasons	46,3	55,5	41,1	74,0	72,7	74,8	

Kaynak: TÜİK, Hanehalkı Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırması, 2017

Source: TurkStat, Information and Communication Technology (ICT) Usage Survey in Households and by Individuals, 2017

19.6 Bilgisayar kullanılan ve İnternet erişimine sahip olan girişim oranları, 2017

Proportion of enterprises with Internet access and computer use, 2017

	(%)	
Çalışan sayısına göre büyüklük grubu -Size class breakdown	Bilgisayar kullanımı Computer use	İnternet erişimi Internet access
10+	97,2	95,9
10-49	96,9	95,4
50-249	98,5	97,8
250+	99,7	99,7

Kaynak: TÜİK, Girişimlerde Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırması, 2017

Source: Information and Communication Technology (ICT) Usage in Enterprises, 2017

19.7 Gayrisafi yurt içi Ar-Ge harcaması, 2014-2016

Gross domestic expenditures on R&D, 2014-2016

	2014	2015	2016
Cari fiyatlarla (Milyon TL)			
In current prices (Million TL)	17 598	20 615	24 641
Mali ve mali olmayan şirketler			
Financial and non-financial corporations	8 760	10 309	13 359
Genel devlet⁽¹⁾ -General government ⁽¹⁾	1 705	2 131	2 338
Yükseköğretim -Higher education sector	7 133	8 176	8 944
Satınalma gücü paritesi (Milyon ABD \$)			
Purchasing power parity (Million US \$)	14 682	16 232	18 389
Dolar (Milyon ABD \$)⁽²⁾			
US Dollar (Million \$) ⁽²⁾	8 047	7 597	8 150

Kaynak: TÜİK, Araştırma-Geliştirme Faaliyetleri Araştırması, 2014-2016

Source: TurkStat, Research and Development Activities Survey, 2014-2016

(1) 2016 yılı için kar amacı olmayan kuruluşlar da dahildir.

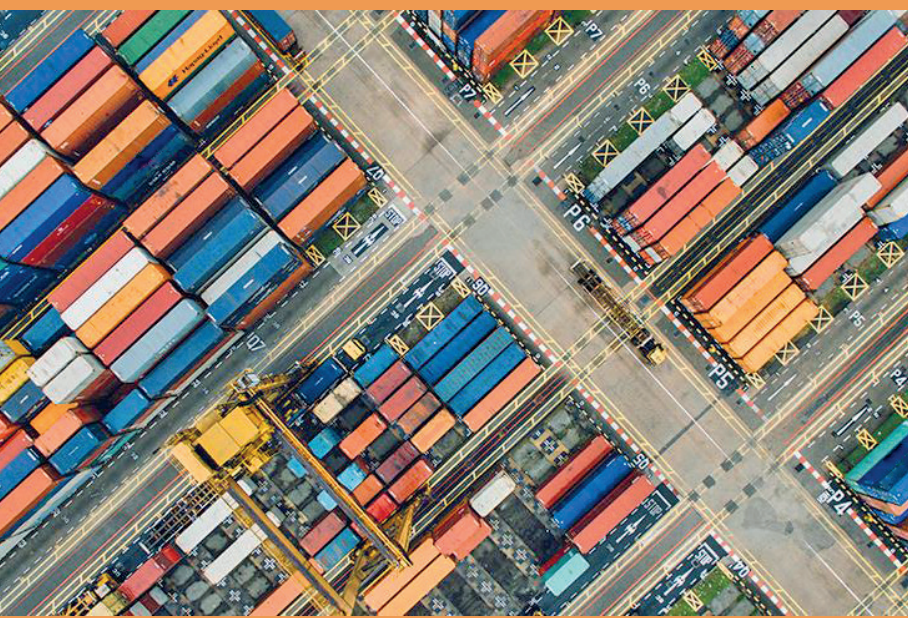
(1) It includes private non-profit sector as well for the year 2016.

(2) İthalat ağırlıklı ortalama dolar kuru.

(2) Import weighted average exchange rate (US \$).

20

Dış Ticaret Foreign Trade

20.1 Dış ticaret göstergeleri, 2015-2017

Main indicators of foreign trade, 2015-2017

	2015	2016	2017*
İhracat (Milyon ABD \$)			
Exports (Million US \$)	143 839	142 530	156 996
Değişim (%) -Change (%)	-8,7	-0,9	10,2
İthalat (Milyon ABD \$)			
Imports (Million US \$)	207 234	198 618	233 798
Değişim (%) -Change (%)	-14,4	-4,2	17,7
Dış ticaret dengesi (Milyon ABD \$)			
Balance of foreign trade (Million US \$)	-63 395	-56 089	-76 802
Dış ticaret hacmi (Milyon ABD \$)			
Volume of foreign trade (Million US \$)	351 073	341 148	390 794
İhracatın ithalatı karşılama oranı (%)			
Proportion of imports covered by exports (%)	69,4	71,8	67,2

20.2 En çok ihracat ve ithalat yapılan 10 ülke, 2017*

Top 10 countries by exports and imports, 2017*

(Milyon ABD \$-Million US \$)

	İhracat		İthalat
Ülke-Country	Exports	Ülke-Country	Imports
Toplam -Total	156 996	Toplam -Total	233 798
Almanya -Germany	15 119	Çin -China	23 371
İngiltere -United Kingdom	9 603	Almanya -Germany	21 302
BAE -UAE	9 184	Rusya Federasyonu -Russia	19 514
Irak -Iraq	9 055	ABD -USA	11 945
ABD -USA	8 654	İtalya -Italy	11 305
İtalya -Italy	8 474	Fransa -France	8 071
Fransa -France	6 584	İran -Iran	7 492
İspanya -Spain	6 302	İsviçre -Switzerland	6 900
Hollanda -Netherlands	3 865	Güney Kore -South Korea	6 609
İsrail -Israel	3 408	İngiltere -United Kingdom	6 549
Diğer -Others	76 748	Diğer -Others	110 740

20.3 Ekonomik faaliyete göre dış ticaret, 2015-2017

Foreign trade by economic activity, 2015-2017

	(Milyon ABD \$-Million US \$)		
ISIC Rev.3	2015	2016	2017*
İhracat-Exports	143 839	142 530	156 996
Tarım ve ormancılık-Agriculture and forestry	5 757	5 397	5 287
Balıkçılık-Fishing	368	414	451
Madencilik ve taşocaklığı			
Mining and quarrying	2 799	2 677	3 509
İmalat-Manufacturing	134 390	133 596	147 141
Diğerleri-Others	525	446	608
İthalat-Imports	207 234	198 618	233 798
Tarım ve ormancılık-Agriculture and forestry	7 176	7 041	8 990
Balıkçılık-Fishing	88	56	58
Madencilik ve taşocaklığı			
Mining and quarrying	27 609	19 009	26 079
İmalat-Manufacturing	166 821	167 243	190 743
Diğerleri-Others	5 540	5 269	7 928

20.4 Geniş ekonomik gruplar sınıflamasına göre dış ticaret, 2015-2017

Foreign trade by classification of broad economic categories, 2015-2017

	(Milyon ABD \$-Million US \$)		
Ana mal grupları-Major commodity groups	2015	2016	2017*
İhracat-Exports	143 839	142 530	156 996
Yatırım (sermaye) malları-Capital goods	15 392	15 891	18 353
Hammadde (ara mallar)-Intermediate goods	68 433	66 890	73 066
Tüketim malları-Consumption goods	59 146	58 877	64 879
Diğerleri-Others	869	871	698
İthalat-Imports	207 234	198 618	233 798
Yatırım (sermaye) malları-Capital goods	34 905	35 919	33 116
Hammadde (ara mallar)-Intermediate goods	143 317	134 315	171 459
Tüketim malları-Consumption goods	28 587	27 947	28 489
Diğerleri-Others	426	437	734

20.5 Uluslararası standart ticaret sınıflamasına göre dış ticaret, 2015-2017
Foreign trade by standard international trade classification, 2015-2017

	(Milyon ABD \$-Million US \$)		
SITC Rev.3	2015	2016	2017*
İhracat-Exports	143 839	142 530	156 996
Canlı hayvanlar ve gıda maddeleri			
Food and live animals	14 340	13 535	14 273
İçkiler ve tütün-Beverages and tobacco	1 229	1 293	1 262
Akaryakıt hariç yenilmeyen hammadde			
Crude materials, inedible, except fuels	3 980	4 026	4 940
Mineral yakıtlar, yağlar vb. damıtılmasından elde edilen ürünler-Mineral fuels, lubricants and related materials	4 518	3 211	4 327
Hayvansal, bitkisel katı ve sıvı yağlar, mumlar			
Animal and vegetable oils, fats and waxes	855	868	894
Başka yerde belirtilmeyen kimya sanayi ürünleri			
Chemicals and related products, n.e.s.	9 142	8 523	9 420
Başlıca sınıflara ayrılan işlenmiş mallar			
Manufactured goods classified chiefly by material	35 541	34 350	38 796
Makine ve ulaştırma araçları			
Machineries and transport equipments	39 252	41 131	48 201
Çeşitli mamul eşya			
Miscellaneous manufactured articles	27 261	26 971	27 863
SITC'da sınıflandırılmamış eşyalar-Commodities and transactions not classified elsewhere in the SITC	7 720	8 621	7 020
İthalat-Imports	207 234	198 618	233 798
Canlı hayvanlar ve gıda maddeleri			
Food and live animals	6 507	6 450	8 316
İçkiler ve tütün-Beverages and tobacco	759	781	749
Akaryakıt hariç yenilmeyen hammadde			
Inedible crude materials, except fuels	12 594	11 871	15 681
Madeni yakıtlar, yağlar vb. ilgili maddeler			
Mineral fuels, lubricants and related materials	37 842	27 167	37 204
Hayvansal, bitkisel katı ve sıvı yağlar, mumlar			
Animal and vegetable oils, fats and waxes	1 899	1 801	1 511
Başka yerde belirtilmeyen kimya sanayi ürünleri			
Chemicals and related products, n.e.s.	28 960	27 546	31 403
Başlıca sınıflara ayrılan işlenmiş mallar			
Manufactured goods classified chiefly by material	35 607	32 869	37 319
Makine ve ulaştırma araçları			
Machineries and transport equipments	65 457	70 373	71 615
Çeşitli mamul eşya			
Miscellaneous manufactured articles	13 922	13 031	13 053
SITC'da sınıflandırılmamış eşyalar-Commodities and transactions not classified elsewhere in the SITC	3 686	6 729	16 947

20.6 Dış ticaret endeksleri, 2016, 2017

Foreign trade indices, 2016, 2017

[2010=100]

SITC Rev.3	İhracat-Exports		İthalat-Import	
	2016	2017	2016	2017
Miktar endeksi-Volume index				
Genel-General	136,2	147,8	129,5	141,9
Gıda, içecek ve tütün				
Food, beverages and tobacco	128,4	142,7	156,3	201,8
Ham maddeler (yakıt hariç)				
Crude materials (except fuels)	124,7	141,4	107,9	118,4
Yakıtlar-Fuels	121,7	134,8	129,2	143,7
İmalat (gıda, içecek ve tütün hariç)				
Manufactured goods except food, beverages and tobacco	131,8	145,4	124,9	129,3
SITC'de başka bir yerde sınıflandırılmayan mallar-Commodities not classified elsewhere in SITC	354,0	286,7	255,0	592,9
Birim değer endeksi⁽¹⁾-Unit value index⁽¹⁾				
Genel-General	91,9	93,3	82,6	88,8
Gıda, içecek ve tütün				
Food, beverages and tobacco	101,4	95,5	93,4	90,7
Ham maddeler (yakıt hariç)				
Crude materials (except fuels)	93,1	97,9	77,1	88,3
Yakıtlar-Fuels	59,0	71,8	54,6	67,3
İmalat (gıda, içecek ve tütün hariç)				
Manufactured goods except food, beverages and tobacco	92,0	93,4	93,8	96,6
SITC'de başka bir yerde sınıflandırılmayan mallar-Commodities not classified elsewhere in SITC	108,8	109,3	91,3	99,0

(1) ABD Doları cinsinden.

(1) Based on US Dollar.

21.1 Tüketici fiyat endeksi yıllık değişim oranları⁽¹⁾, 2015-2017

Consumer price index annual rate of change⁽¹⁾, 2015-2017
[2003=100]

	(%)		
	2015	2016	2017
Türkiye-Turkey	8,81	8,53	11,92
Gıda ve alkolsüz içecekler			
Food and non-alcoholic beverages	10,87	5,65	13,79
Alkollü içecekler ve tütün			
Alcoholic beverages and tobacco	5,68	31,59	2,86
Giyim ve ayakkabı-Clothing and footwear	8,99	3,98	11,48
Konut, su, elektrik, gaz ve diğer yakıtlar			
Housing, water, electricity, gas and other fuels	6,71	6,42	9,62
Mobilya, ev aletleri ve ev bakım hizmetleri			
Furnishings, household equipment, routine maintenance of the house	10,95	6,24	12,74
Sağlık-Health	7,16	9,73	11,90
Ulaştırma-Transportation	6,40	12,36	18,24
Haberleşme-Communications	3,56	3,18	1,41
Eğlence ve kültür-Recreation and culture	11,56	5,93	8,38
Eğitim-Education	6,39	9,47	10,48
Lokanta ve oteller-Restaurant and hotels	13,23	8,62	11,47
Çeşitli mal ve hizmetler			
Miscellaneous goods and services	11,00	11,08	12,77

(1) Yıllık değişim oranları, ilgili yılın Aralık ayının bir önceki yılın aynı ayına göre değişimdir.

(1) Annual rate of change is the change in December of the related year from the same month of the previous year.

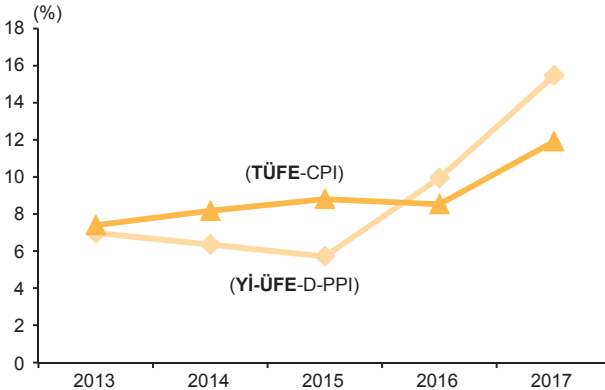
21.2 Yurt içi üretici fiyat endeksi yıllık değişim oranları⁽¹⁾, 2015-2017
 Domestic producer price index annual rate of change⁽¹⁾, 2015-2017
 [2003=100]

	2015	2016	2017
			(%)
Yurt içi üretici fiyat endeksi			
Domestic producer price index	5,71	9,94	15,47
Madencilik ve taşocakçılığı-Mining and quarrying	-0,69	8,01	16,13
İmalat-Manufacturing	6,38	12,07	16,64
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı-Electricity, gas, steam and air conditioning	0,19	-11,79	0,41
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri-Water supply; sewerage, waste management and remediation	19,95	7,21	11,30
Ara malı-Intermediate goods	5,69	13,83	20,75
Dayanıklı tüketim malı-Durable consumer goods	12,48	11,75	16,31
Dayanaksız tüketim malı-Undurable consumer goods	6,73	6,41	7,69
Enerji-Energy	-2,57	4,53	11,23
Sermaye malı-Capital goods	10,08	9,32	17,52

(1) Yıllık değişim oranları, ilgili yılın Aralık ayının bir önceki yılın aynı ayına göre değişimdir.

(1) Annual rate of change is the change in December of the related year from the same month of the previous year.

TÜFE ve Yİ-ÜFE yıllık değişim oranları, 2013-2017
 Annual rate of changes in the CPI and D-PPI, 2013-2017
 [2003=100]

21.3 Yurt dışı üretici fiyat endeksi yıllık değişim oranları⁽¹⁾, 2015-2017

Non-domestic producer price index annual rate of change⁽¹⁾, 2015-2017
[2010=100]

	(%)		
	2015	2016	2017
Yurt dışı üretici fiyat endeksi			
Non-domestic producer price index	10,90	17,73	19,75
Madencilik ve taşocakçılığı -Mining and quarrying	5,43	22,61	13,09
İmalat -Manufacturing	11,00	17,63	19,89
Ara malı -Intermediate goods	10,43	19,20	22,47
Dayanıklı tüketim malı -Durable consumer goods	13,49	16,44	17,74
Dayanısız tüketim malı -Undurable consumer goods	12,66	12,16	15,66
Enerji -Energy	-12,58	58,29	19,50
Sermaye malı -Capital goods	13,12	14,62	20,52

(1) Yıllık değişim oranları, ilgili yılın Aralık ayının bir önceki yılın aynı ayına göre değişimdir.

(1) Annual rate of change is the change in December of the related year from the same month of the previous year.

22

Güven Endeksleri Confidence Indices

22.1 Güven endeksleri, 2017

Confidence indices, 2017

	Ekonomik güven endeksi⁽¹⁾	Tüketici güven endeksi⁽²⁾	Reel kesim güven endeksi⁽²⁾
	Economic confidence index ⁽¹⁾	Consumer confidence index ⁽²⁾	Real sector confidence index ⁽²⁾
Ocak -January	86,3	66,9	100,6
Şubat -February	91,9	65,7	106,2
Mart -March	96,4	67,8	106,5
Nisan -April	99,8	71,3	106,3
Mayıs -May	100,8	72,8	104,8
Haziran -June	99,3	70,0	108,8
Temmuz -July	103,7	71,3	107,7
Ağustos -August	106,4	71,1	110,2
Eylül -September	103,4	68,7	111,2
Ekim -October	101,8	67,3	112,2
Kasım -November	98,3	65,2	109,8
Aralık -December	95,3	65,1	109,2
	Perakende		
	Hizmet sektörü güven endeksi⁽²⁾	ticaret sektörü güven endeksi⁽²⁾	İnşaat sektörü güven endeksi⁽²⁾
	Services confidence index ⁽²⁾	Retail trade confidence index ⁽²⁾	Construction confidence index ⁽²⁾
Ocak -January	87,5	95,9	74,8
Şubat -February	92,9	97,9	76,4
Mart -March	96,9	97,7	85,8
Nisan -April	99,9	101,6	85,7
Mayıs -May	102,0	102,8	86,3
Haziran -June	98,8	100,7	86,7
Temmuz -July	103,7	107,3	85,5
Ağustos -August	105,4	108,5	88,3
Eylül -September	103,3	105,9	83,5
Ekim -October	101,1	104,0	84,2
Kasım -November	99,7	99,9	82,4
Aralık -December	96,2	100,6	81,6

(1) Ekonomik güven endeksi, tüketici güven endeksi ve mevsim etkilerinden arındırılmış

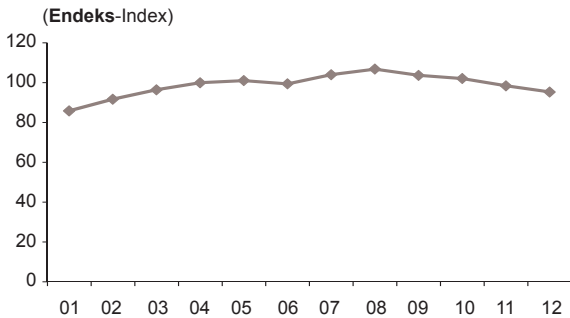
reel kesim (imalat sanayi), hizmet, perakende ticaret ve inşaat sektörleri güven endekslerinin alt endekslerinin ağırlıklanılarak birleştirilmesinden oluşmaktadır.

(1) Economic confidence index is weighted aggregation of sub-indices of confidence indices of consumers and seasonally adjusted real sector (manufacturing industry), services, retail trade and construction sectors.

(2) Tüketici güven endeksi hariç, endeks değerleri mevsim etkilerinden arındırılmış değerlerdir.

(2) Index values are seasonally adjusted except for the consumer confidence index.

Ekonomik güven endeksi, 2017
Economic confidence index, 2017

23

Ulusal Hesaplar National Accounts

23.1 Gayrisafi yurt içi hasıla, 2015-2017

Gross domestic product, 2015-2017

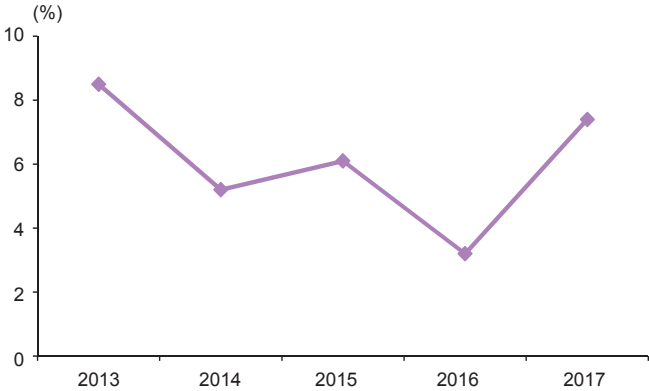
	2015	2016	2017 ⁽¹⁾
Cari fiyatlarla (Milyon TL)			
At current prices (Million TL)	2 338 647	2 608 526	3 104 907
Gelişme hızı (%) - Growth rate (%)	14,4	11,5	19,0
Cari fiyatlarla (Milyon \$)			
At current prices (Million \$)	861 879	862 744	851 046
Gelişme hızı (%) - Growth rate (%)	-7,8	0,1	-1,4
Zincirlenmiş hacim endeksi			
Chain-linked volume index	152,9	157,8	169,5
Değişim oranı (%) - Change rate (%)	6,1	3,2	7,4

(1) 2017 yılı verileri geçicidir, dört dönemin toplamıdır.

(1) Data is provisional in 2017, sum of four quarters.

Gayrisafi yurt içi hasıla zincirlenmiş hacim değişim oranı, 2013-2017

Gross domestic product in chain-linked volume change rate, 2013-2017

23.2 Gayrisafi yurt içi hasıla, üretim yöntemiyle cari fiyatlarla, 2015-2017

Gross domestic product in current prices by production approach,
2015-2017

[İktisadi faaliyet kollarına göre temel fiyatlarla A10]

[By kind of economic activity in basic prices A10]

(Milyon TL-Million TL)

	2015	2016	2017 ⁽¹⁾
A-Tarım, ormancılık ve balıkçılık			
A-Agriculture, forestry and fishing	161 448	161 305	188 651
BCDE-Sanayi			
BCDE-Industry	461 964	511 806	640 580
C-İmalat sanayi			
C-Manufacturing	390 796	432 980	543 706
F-İnşaat			
F-Construction	190 619	223 363	265 680
GHI-Hizmetler			
GHI-Services	518 557	560 899	688 667
J-Bilgi ve iletişim			
J-Information and communication	56 072	63 445	77 651
K-Finans ve sigorta faaliyetleri			
K-Financial and insurance activities	70 003	87 063	100 683
L-Gayrimenkul faaliyetleri			
L-Real estate activities	180 721	201 561	222 921
MN-Mesleki, idari ve destek hizmet faaliyetleri			
MN-Professional, administrative and support service activities	121 488	137 294	167 828
OPQ-Kamu yönetimi, eğitim, insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri			
OPQ-Public administration, education, human health and social work activities	254 787	301 625	338 627
RST-Diğer hizmet faaliyetleri			
RST-Other service activities	45 069	50 535	58 985
Sektörler toplamı-Sectoral total	2 060 727	2 298 896	2 750 273
Vergi-sübvansiyon-Taxes-subsidies	277 921	309 629	354 633
Gayrisafi yurt içi hasıla (Alıcı fiyatlarıyla)			
Gross domestic product (Purchaser's price)	2 338 647	2 608 526	3 104 907

(1) 2017 yılı verileri geçicidir, dört dönemin toplamıdır.

(1) Data is provisional in 2017, sum of four quarters.

23.3 Gayrisafi yurt içi hasıla, üretim yöntemiyle zincirlenmiş hacim endeksi ve değişim oranları, 2015-2017

Gross domestic product in chain linked volume index and percentage change by production approach, 2015-2017

[İktisadi faaliyet kollarına göre temel fiyatlarla A10]

[By kind of economic activity in basic prices A10]

[2009=100]

	2015	2016	2017 ⁽¹⁾
A-Tarım, ormancılık ve balıkçılık			
A-Agriculture, forestry and fishing	128,1	124,8	130,6
Değişim oranı (%) - Growth rate (%)	9,4	-2,6	4,7
BCDE-Sanayi-Industry			
BCDE-Sanayi-Industry	162,0	168,9	184,4
Değişim oranı (%) - Growth rate (%)	5,1	4,2	9,2
C-İmalat sanayi-Manufacturing			
C-İmalat sanayi-Manufacturing	165,2	171,5	186,7
Değişim oranı (%) - Growth rate (%)	5,9	3,8	8,8
F-İnşaat-Construction			
F-İnşaat-Construction	198,7	209,4	228,0
Değişim oranı (%) - Growth rate (%)	4,9	5,4	8,9
GHI-Hizmetler-Services			
GHI-Hizmetler-Services	158,5	158,8	175,7
Değişim oranı (%) - Growth rate (%)	6,6	0,2	10,7
J-Bilgi ve iletişim-Information and communication			
J-Bilgi ve iletişim-Information and communication	142,6	151,1	169,8
Değişim oranı (%) - Growth rate (%)	3,8	5,9	12,4
K-Finans ve sigorta faaliyetleri			
K-Finans ve sigorta faaliyetleri	171,0	186,0	193,2
Değişim oranı (%) - Growth rate (%)	8,4	8,8	3,9
L-Gayrimenkul faaliyetleri-Real estate activities			
L-Gayrimenkul faaliyetleri-Real estate activities	123,6	128,0	131,4
Değişim oranı (%) - Growth rate (%)	2,4	3,6	2,6
MN-Mesleki, idari ve destek hizmet faaliyetleri			
MN-Mesleki, idari ve destek hizmet faaliyetleri	182,7	192,2	211,4
Değişim oranı (%) - Growth rate (%)	15,4	5,2	10,0
OPQ-Kamu yönetimi, eğitim, insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri-Public administration, education, human health and social work activities			
OPQ-Kamu yönetimi, eğitim, insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri-Public administration, education, human health and social work activities	125,2	132,0	136,9
Değişim oranı (%) - Growth rate (%)	2,0	5,4	3,7
RST-Diğer hizmet faaliyetleri-Other service activities			
RST-Diğer hizmet faaliyetleri-Other service activities	144,2	148,2	159,8
Değişim oranı (%) - Growth rate (%)	-0,3	2,8	7,8
Sektörler toplamı-Sectoral total			
Sektörler toplamı-Sectoral total	151,1	155,8	168,0
Değişim oranı (%) - Growth rate (%)	5,6	3,1	7,8
Vergi-sübvansiyon-Taxes-subsidies			
Vergi-sübvansiyon-Taxes-subsidies	167,9	174,3	182,0
Değişim oranı (%) - Growth rate (%)	9,6	3,8	4,4
Gayrisafi yurt içi hasıla (alıcı fiyatlarıyla)			
Gayrisafi yurt içi hasıla (alıcı fiyatlarıyla)	152,9	157,8	169,5
Değişim oranı (%) - Growth rate (%)	6,1	3,2	7,4

(1) 2017 yılı verileri geçicidir, dört dönemin toplamıdır.

(1) Data is provisional in 2017, sum of four quarters.

23.4 Kişi başına gayrisafi yurt içi hasıla, 2015-2017

Per capita gross domestic product, 2015-2017

[Cari fiyatlarla-At current prices]

	2015	2016	2017
Yıl ortası nüfus⁽¹⁾ (Bin)			
Mid-year population ⁽¹⁾ (Thousand)	78 218	79 278	80 313
Değer (TL)-Value (TL)	29 899	32 904	38 660
Değişim oranı (%) -Change rate (%)	12,9	10,0	17,5
Değer (\$) -Value (\$)	11 019	10 883	10 597
Değişim oranı (%) -Change rate (%)	-9,0	-1,2	-2,6

(1) Yıl ortası nüfus, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi yıllık sonuçları kullanılarak hesaplanan yıl ortası nüfus.

(1) Mid-year populations are calculated with population projections according to the annual results of Address Based Population Registration System.

23.5 Harcama yöntemiyle, gayrisafi yurt içi hasıla, 2015-2017

Gross domestic product by expenditure approach, 2015-2017

[Cari fiyatlarla-At current prices]

(Milyon TL-Million TL)

	2015	2016	2017 ⁽¹⁾
Yerleşik hanehalkı ve hanehalkına hizmet eden kâr amacı olmayan kuruluşların nihai tüketim harcaması-Resident households and non-profit institutions serving households	1 411 800	1 560 518	1 835 957
Devletin nihai tüketim harcamaları	324 552	386 977	450 233
Gayrisafi sabit sermaye oluşumu	694 787	764 662	925 544
Stok değişimleri-Change in stocks	-31 499	-28 363	32 687
Mal ve hizmet ihracatı	545 979	572 965	771 239
(Eksi) Mal ve hizmet ithalatı	2 945 619	3 256 759	4 015 660
(Less) Imports of goods and services	606 971	648 233	910 753
Gayrisafi yurt içi hasıla	2 338 647	2 608 526	3 104 907
Gross domestic product			

(1) 2017 yılı verileri geçicidir, dört dönemin toplamıdır.

(1) Data is provisional in 2017, sum of four quarters.

23.6 Gelir yöntemi bileşenlerinin gayrisafi katma değer içerisindeki payları, 2015-2017

Income components share of gross value added, 2015-2017

	2015	2016	2017 ⁽¹⁾
			(%)
İşgücüne yapılan ödemeler			
Compensation of employees	33,2	36,5	34,5
Üretim üzerindeki net vergiler			
Net taxes on production	-0,2	-0,7	-0,7
Sabit sermaye tüketimi			
Fixed capital consumption	16,7	17,1	16,6
İşletme artığı/karma gelir (net)			
Operating surplus/mixed income (net)	50,4	47,1	49,7

(1) 2017 yılı verileri geçicidir, dört dönemin toplamıdır.

(1) Data is provisional in 2017, sum of four quarters.

23.7 Kurumsal sektörlere göre GSYH içindeki gayrisafi katma değer payları, 2013-2015

Institutional sector accounts, share of gross value added in GDP, 2013-2015

	2013	2014	2015
			(%)
Kurumsal sektörler-Institutional sectors			
Mali olmayan şirketler (S.11)			
Non-financial corporations (S.11)	49,0	50,0	50,6
Mali şirketler (S.12)			
Financial corporations (S.12)	3,1	2,9	3,0
Genel devlet (S.13)			
General government (S.13)	9,8	9,9	9,6
Hanehalkı (S.14-S.15)⁽¹⁾			
Households (S.14-S15) ⁽¹⁾	25,7	25,7	24,9
Ürün üzerindeki vergiler-Sübvansiyonlar			
Taxes less subsidies on product	12,4	11,6	11,9

(1) Hanehalkı, Hanehalklarına Hizmet Eden Kâr Amacı Olmayan Kurumları (HHKOK) da içermektedir.

(1) Households include Non-Profit Institutions Serving Households (NPISH).

23.8 İl bazında kişi başına gayrisafi yurt içi hasıla, 2014

Gross domestic product by provinces per capita, 2014

[Cari fiyatlarla-At current prices]

İl-Provinces	Kişi başına		Kişi başına		Kişi başına	
	GSYH (TL)	Per capita	GSYH (TL)	Per capita	GSYH (TL)	Per capita
	GDP (TL)	İl-Provinces	GDP (TL)	İl-Provinces	GDP (TL)	
Türkiye-Turkey	26 489					
Adana	19 381	Giresun	14 967	Samsun	19 224	
Adıyaman	13 549	Gümüşhane	18 356	Siirt	12 232	
Afyonkarahisar	18 219	Hakkari	11 660	Sinop	17 134	
Ağrı	8 486	Hatay	16 702	Sivas	18 480	
Amasya	18 916	Isparta	20 975	Tekirdağ	33 259	
Ankara	36 680	Mersin	21 217	Tokat	14 093	
Antalya	29 693	İstanbul	43 645	Trabzon	22 073	
Artvin	21 999	İzmir	31 179	Tunceli	22 301	
Aydın	19 121	Kars	12 433	Şanlıurfa	9 773	
Balıkesir	22 197	Kastamonu	19 917	Uşak	21 916	
Bilecik	32 602	Kayseri	23 129	Van	9 913	
Bingöl	12 811	Kırklareli	27 870	Yozgat	15 688	
Bitlis	12 065	Kırşehir	17 620	Zonguldak	18 448	
Bolu	30 673	Kocaeli	43 521	Aksaray	18 229	
Burdur	23 342	Konya	20 981	Bayburt	15 854	
Bursa	29 946	Kütahya	19 799	Karaman	24 452	
Çanakkale	26 634	Malatya	15 207	Kırıkkale	19 594	
Çankırı	19 033	Manisa	24 300	Batman	11 794	
Çorum	17 084	Kahramanmaraş	15 764	Şırnak	12 186	
Denizli	24 772	Mardin	13 286	Bartın	17 275	
Diyarbakır	12 800	Muğla	27 061	Ardahan	13 909	
Edirne	23 346	Muş	11 734	Iğdır	13 734	
Elazığ	16 946	Nevşehir	18 979	Yalova	28 517	
Erzincan	22 948	Niğde	17 491	Karabük	21 064	
Erzurum	15 442	Ordu	14 575	Kilis	13 648	
Eskişehir	28 824	Rize	22 329	Osmaniye	15 878	
Gaziantep	18 788	Sakarya	24 359	Düzce	24 032	

24

Para ve Banka Money and Banking

24.1 Uluslararası rezervler, 2015-2017

International reserves, 2015-2017

	(Milyon \$-Million \$)		
	2015	2016	2017
Altın-Gold	17 606	14 051	23 537
Merkez Bankası brüt döviz rezervleri			
Central Bank's gross foreign exchange reserves	92 927	92 060	84 193
Bankalar muhabir mevcudu ve efektif kasası			
Banks correspondence accounts and foreign banknotes	17 519	23 423	28 423
Brüt uluslararası rezervler			
Gross international reserves	128 052	129 534	136 153
Muhabir açıkları-Overdrafts	0,4	0,4	0,8
Net uluslararası rezervler			
Net international reserves	128 052	129 534	136 152

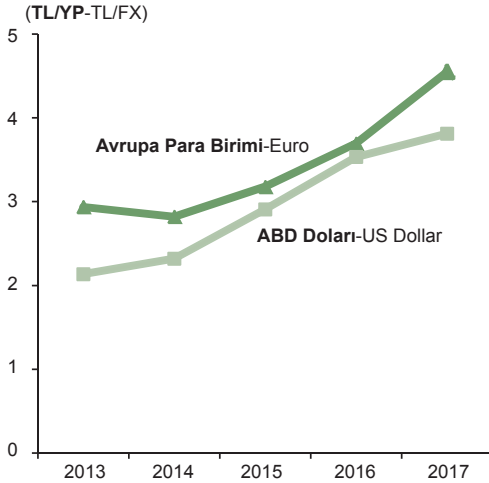
Kaynak: T.C. Merkez Bankası

Source: Central Bank of Turkey

Avrupa Para Birimi ve ABD Doları, 2013-2017

Euro and US Dollar, 2013-2017

[Alış-Buying]

Veri için tablo 24.2'ye bakınız.

For data, see table 24.2.

24.2 Döviz kurları, 2015-2017

Exchange rates, 2015-2017

	(TL/YP-TL/FX)					
	2015		2016		2017	
	Alış Buying	Satış Selling	Alış Buying	Satış Selling	Alış Buying	Satış Selling
Avrupa Para Birimi (EUR)						
Euro	3,1776	3,1833	3,6939	3,7006	4,5478	4,5560
ABD Doları (USD)						
US Dollar	2,9076	2,9128	3,5318	3,5382	3,8104	3,8173
Avustralya Doları (AUD)						
Australian Dollar	2,1154	2,1291	2,5413	2,5578	2,9627	2,9820
Bulgar Levası (BGN)						
Leva	1,6155	1,6367	1,8780	1,9026	2,3122	2,3424
Kanada Doları (CAD)						
Canadian Dollar	2,0945	2,1040	2,6093	2,6211	3,0167	3,0303
İsviçre Frangı (CHF)						
Swiss Franc	2,9278	2,9466	3,4393	3,4614	3,8763	3,9011
Çin Yuanı (CNY)						
Chinese Yuan	0,4455	0,4513	0,5050	0,5117	0,5797	0,5873
Danimarka Kronu (DKK)						
Danish Krone	0,4252	0,4273	0,4961	0,4985	0,6099	0,6129
İngiliz Sterlini (GBP)						
Pound Sterling	4,3007	4,3231	4,3222	4,3448	5,1142	5,1409
100 İran Riyali (IRR)						
100 Iranian Rial	0,0096	0,0097	0,0109	0,0110	0,0105	0,0106
100 Japon Yeni (JPY)						
100 Japanese Yen	2,4078	2,4238	3,0264	3,0464	3,3694	3,3918
Kuveyt Dinarı (KWD)						
Kuwaiti Dinar	9,5253	9,6500	11,4732	11,6233	12,5520	12,7162
Norveç Kronu (NOK)						
Norwegian Krone	0,3314	0,3336	0,4054	0,4081	0,4606	0,4637
Pakistan Rupisi (PKR)						
Pakistan Rupee	0,0276	0,0279	0,0335	0,0340	0,0342	0,0347
Rumen Leyi (RON)						
Ron	0,6973	0,7064	0,8087	0,8193	0,9726	0,9853
Rus Rublesi (RUB)						
Russian Rouble	0,0396	0,0401	0,0583	0,0590	0,0658	0,0667
S. Arabistan Riyali (SAR)						
S. Arabian Riyal	0,7747	0,7761	0,9415	0,9432	1,0161	1,0179
İsveç Kronu (SEK)						
Swedish Krona	0,3454	0,3490	0,3842	0,3882	0,4599	0,4647

Kaynak: T.C. Merkez Bankası

Source: Central Bank of Turkey

Not. Dönem sonu.

Note. End of period.

24.3 Parasal sektör analitik bilançosu, 2015-2017

Monetary sector analytical balance sheet, 2015-2017

[M3 Para arzı ve karşılık kalemleri-M3 money supply and counterpart items]

	(Milyon TL-Million TL)		
	2015	2016	2017
Karşılık kalemleri-Counterpart items			
Toplam-Total	1 232 283	1 452 355	1 686 380
1 Dış varlıklar-Foreign assets (net)	-65 662	-42 360	-79 969
2 Yurt içi krediler-Domestic credits	1 693 038	1 936 783	2 304 520
3 Diğer kalemler-Other items (net)	-395 093	-442 068	-538 171
Para arzları-Money supply			
1 M1	311 647	382 725	450 620
1.1 Bankalar dışındaki para			
Currency outside banks	91 852	111 277	118 492
1.2 Vadesiz mevduat (TL)			
Demand deposits (TL)	125 257	158 818	178 931
1.3 Vadesiz mevduat (YP)			
Demand deposits (FX)	94 538	112 630	153 198
2 M2	1 189 494	1 406 871	1 628 019
2.1 Vadeli mevduat (TL)			
Time deposits (TL)	540 166	629 385	706 523
2.2 Vadeli mevduat (YP)			
Time deposits (FX)	337 681	394 761	470 875
3 M3	1 232 283	1 452 355	1 686 380
3.1 Repo işlemlerinden sağlanan fonlar			
Funds received from repo transactions	3 330	6 596	5 622
3.2 Para piyasası fonları (B tipi likit fonlar)			
Money market funds (B type liquid funds)	12 079	12 635	13 875
3.3 İhraç edilen menkul kıymetler			
Debt securities issued	27 380	26 253	38 864

Kaynak: T.C. Merkez Bankası

Source: Central Bank of Turkey

Not. Bu tablodaki Para arzı karşılık kalemleri parasal durumdaki karşılık kalemlerinden farklılık göstermektedir. Bunun nedeni resmi para arzı tanımlarına giren pek çok kalemin parasal durumda farklı bölümde kaydedilmesidir. Bu değerlendirme farklılığı nedeni ile parasal durumdaki parasal büyüklükler ile resmi para arzları ve karşılık kalemleri farklı olmaktadır.

Note. The money supply counterpart items in this table are different from those in monetary survey. The reason is that the items included in the official money supply definitions are categorised in different sections of the monetary survey. Consequently, monetary survey aggregates are slightly different from the official money supply and counterpart items.

25

Maliye
Finance

25.1 Türkiye brüt dış borç stoku, 2015-2017

Gross external debt of Turkey, 2015-2017

[31/03/2018 tarihi itibarıyla-Date as of 31/03/2018]

	(Milyon \$-Million \$)		
	2015	2016	2017
Türkiye brüt dış borç stoku			
Gross external debt of Turkey	399 459	408 195	453 207
Borçlu dağılımı-By borrower			
Kısa vadeli borçlar-Short term	105 375	101 489	117 711
Kamu-Public sector	18 064	19 720	21 994
TCMB-CBRT	176	110	94
Özel-Private sector	87 135	81 659	95 623
Uzun vadeli borçlar-Long term	294 084	306 706	335 496
Kamu-Public sector	98 575	103 552	114 188
TCMB-CBRT	1 151	711	571
Özel-Private sector	194 358	202 444	220 737
Alacaklı dağılımı-By lender			
Kısa vadeli borçlar-Short term	105 375	101 489	117 711
Özel alacaklılar-Private creditors	103 350	101 078	116 405
Resmi alacaklılar-Official creditors	164	240	1 195
Tahvil⁽¹⁾-Bonds⁽¹⁾	1 861	171	111
Uzun vadeli borçlar-Long term	294 084	306 706	335 496
Özel alacaklılar-Private creditors	153 091	157 825	161 787
Resmi alacaklılar-Official creditors	47 007	47 726	57 925
Tahvil⁽¹⁾-Bonds⁽¹⁾	93 986	101 155	115 783
Türkiye brüt dış borç stoku / GSYH (%)			
Gross external debt stock of Turkey / GDP (%)	46,3	47,3	53,3

Kaynak: Hazine Müsteşarlığı, Kamu Finansmanı Genel Müdürlüğü

Source: Undersecretariat of Treasury, General Directorate of Public Finance

(1) Yurt dışına ihraç edilen senetlerin ilk ihraç bilgilerine göre alacaklı sınıflaması "parasal kuruluşlar"dır.

(1) The lender class of all bonds issued in foreign markets is "financial institutions" according to the primary market issuance.

25.2 Merkezi Yönetim iç borç stoku, 2015-2017

Central Government domestic debt stock, 2015-2017

(Milyon TL-Million TL)

	2015	2016	2017
Toplam-Total	440 124	468 644	535 448
Tahviller-Bonds	440 124	467 620	534 473
Hazine bonoları-Treasury bills	0	1 025	974
Toplam iç borç stoku/GSYH (%)			
Total domestic debt stock/GDP (%)	18,8	18,0	17,2

Kaynak: Hazine Müsteşarlığı, Kamu Finansmanı Genel Müdürlüğü

Source: Undersecretariat of Treasury, General Directorate of Public Finance

25.3 Merkezi Yönetim bütçe gerçekleştirmeleri, 2015-2017

Realization of Central Government budget, 2015-2017

(Milyon TL-Billion TL)

	2015	2016	2017
Gelirler-Revenues	482 780	554 140	630 349
Harcamalar-Expenditures	506 305	584 071	677 722
Bütçe dengesi-Budget balance	-23 525	-29 932	-47 373
Faiz dışı bütçe dengesi-Balance excluding interest expenditures	29 479	20 315	9 339

Kaynak: Maliye Bakanlığı, Muhasebat Genel Müdürlüğü

Source: Ministry of Finance, General Directorate of Public Accounts